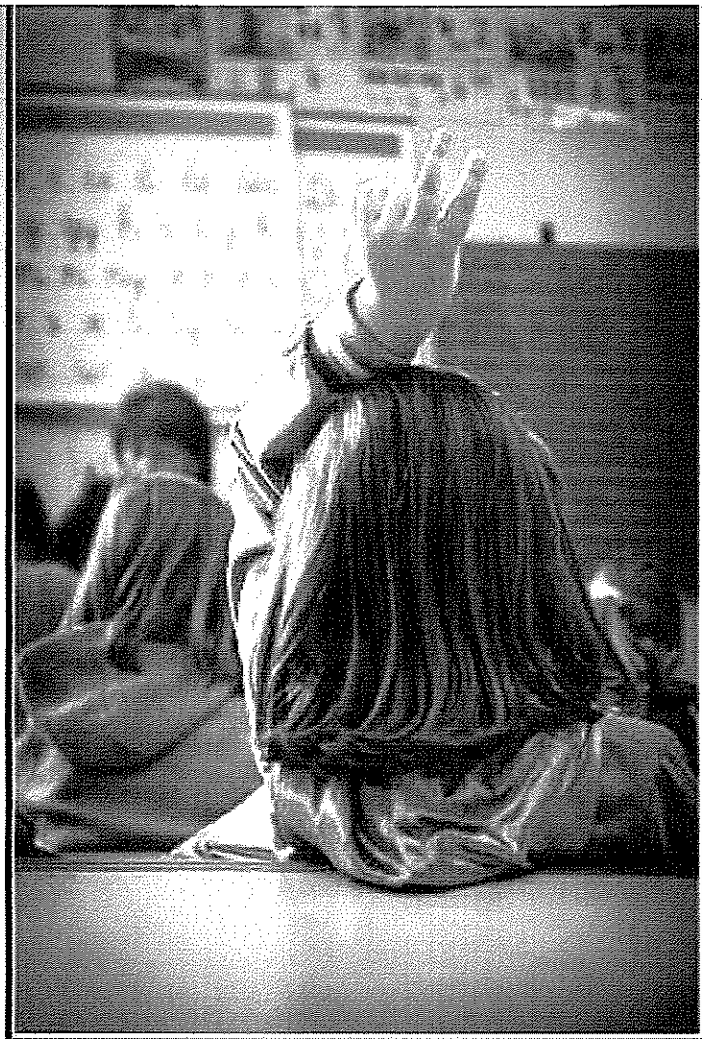

PEDAGÓGIAI PROGRAM

Domoszlói III. András Általános Iskola
3263 Domoszló, Deák Ferenc tér 5.

Domoszlói III. András Általános Iskola Kisnánai Szent Imre Tagintézménye
3264 Kisnána, Petőfi Sándor u. 34.

Domoszlói III. András Általános Iskola Markazi Várkölygye Tagintézménye
3262 Markaz, Fő út 21.

Iktatószám: klik201520001/263-1/2023

TARTALOM

A NEVELÉSI-OKTATÁSI INTÉZMÉNYEK PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁRA VONATKOZÓ JOGSZABÁLYI ELŐÍRÁSOK	2
INTÉZMÉNYEINKRŐL	3
NEVELÉSI PROGRAM	8
PEDAGÓGIAI ALAPELVEINK	8
AZ INTÉZMÉNYEINKBEN FOLYÓ NEVELŐ ÉS OKTATÓ MUNKA CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI	10
A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	15
ISKOLAI EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM	16
AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV	17
ISKOLAI KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM	18
A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS FELADATOK	19
A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉS ÉS A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉS FELADATAINAK MEGVALÓSÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGI RENDSZER ÉS SZERVEZETI FORMÁK	21
A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI	31
AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖKÖK FELADATAI	34
A GYERMEK – ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS FELADATOK	37
A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG RENDJE	38
AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK	60
A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI	64
AZ ISKOLÁBA JELENTKEZŐ TANULÓK FELVÉTELÉNEK, ÉS ÁTVÉTELÉNEK ELVEI	67
HELYI TANTERV	70
A VÁLASZTOTT KERETTANTERV	70
A TANKÖNYVEK ÉS MÁS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI	78
A TANULÓK TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK, MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE	78
AZ OTTHONI, ÖNÁLLÓ FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI	87
A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA	88
FIZIKAI FITTSÉGI MÉRÉS	88
A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL, NYILVÁNOSSÁGÁVAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK	92
LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK	94

A NEVELÉSI-OKTATÁSI INTÉZMÉNYEK PEDAGÓGIAI PROGRAMJÁRA VONATKOZÓ JOGSZABÁLYI ELŐÍRÁSOK

Jogszábályi háttér

A pedagógiai program elkészítésénél az alábbi jogszabályi előírások alkalmazandók:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.)
- A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény
- A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény
- A munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény
- A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény
- A nemzeti köznevelési törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet
- A pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII. 30.) Korm. rendelet
- A pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet
- A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- A tanév rendjéről szóló mindenkor miniszteri rendelet
- Az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX. 3.) NM rendelet

Mottónk:

*"Az iskola dolga,
 hogy megtaníttassa velünk, hogyan kell tanulni,
 hogy felkeltse a tudás iránti étvágyunkat,
 hogy megtanítson bennünket a jól végzett munka örömére
 és az alkotás izgalmára,
 hogy megtanítson szeretni, amit csinálunk,
 és hogy segítsen megtalálni azt, amit szeretünk csinálni."
 (Szent-Györgyi Albert)*

INTÉZMÉNYEINKRŐL

- Bevezető -

Domoszlói III. András Általános Iskola

A Domoszlói III. András Általános Iskola 52 éve kezdte meg működését. Azóta is nyolc osztályon keresztül, családias légkörben sajátíthatják el a tudást tanulóink.

A Jobb Veled a Világ Alapítvány **BOLDOGSÁGÓRA** pályázatát sikeresen teljesítették a kollégák és a gyerekek. 4 alsós osztályban zajlik a megvalósítása, az „**Örökös boldog iskola**” címet is elnyertük.

Az **EFOP-3.3.2** pályázatban még 2018-ban együttműködési megállapodást kötöttünk a Mátra Múzeummal, amely keretein belül múzeumpedagógiai órákon vehetünk részt.

A **HATÁRTALANUL** pályázaton belül iskolánk hetedikes diákjai sikeresen jutnak el a határon túli magyarság élőhelyére. A továbbiakban is folytatjuk a pályázást.

Iskolánkban folyik a **BOZSIK PROGRAM**, mely fő célkitűzései a tömegesítés, a tehetségkutatás és a tehetségek fejlesztése. Ennek elérése érdekében a szövetség egységes, átlátható rendszert hozott létre, amely naprakész, hiteles és ellenőrizhető formában regisztrálja a programban résztvevő labdarúgókat. Ennek felelősei nálunk a testnevelés tantárgyat oktató kollégák, akik amellet, hogy edzik őket, folyamatosan viszik a diákokat mérkőzésekre, vagy nézőnek a rangosabb focitornákra.

Rendszeresen részt veszünk minden korcsoporttal a Bozsik Intézményi és egyesületi tornákon, fesztiválokon. Ezeknek a tornáknak a célja az, hogy a gyerekek szokják a csapatban való játékot, megismerjék mozgás örömet, kialakuljon a versenyszellem bennük. A tornák során folyamatosan hangsúlyozzuk, hogy nem az eredmény a lényeg, hanem az, hogy felszabadultan minden fajta eredménykényszer nélkül töltsön el időt a labdarúgással a gyerekek.

A 2022/2023-as tanévtől folyamatosan tervezzük és végezzük az **ERZSÉBET TÁBOROK** szervezését és lebonyolítását.

Tartalmas időtöltést biztosítunk tanulóinknak az **András-hét** megszervezésével. Nevelőtestületünk minden tagja részt vesz a szervezésben, lebonyolításban.

Legfőbb célkitűzésünk, hogy biztos alapokon nyugvó, széles körű tudás megszerzését biztosítsuk a gyermekek számára. Funkcióink: Alapkészségek elsajátíttatása, kulcskompetenciák fejlesztése, kulturális készségek kialakítása, tehetségfejlesztés, felzárkóztatás, esélyegyenlőség biztosítása, környezeti nevelés, értékközvetítés, szociális ellátás, hazafias nevelés, hagyományápolás, személyiségfejlesztés, kreativitás fejlesztése, tanulási készségek kialakítása, családi - és egészséges

életmódra nevelés. Nagy hangsúlyt helyezünk az informatika és idegen nyelv oktatására. A hagyományokra építve, az egészségnevelési feladataink teljesülése érdekében kiemelt szerepet biztosítunk a sportfeladatoknak. Törekszünk arra, hogy nevelési és oktatási feladataink között a lehető legnagyobb mértékben vegyük figyelembe a szülők, a község lakossága, az intézmény fenntartója és a továbbtanulási lehetőségek által megkívánt igényeket.

A Domszloi III. András Általános Iskola Kisnánai Szent Imre Tagintézménye

Az intézmény Heves vármegyében, a mátraaljai Kisnánán található. Az iskola több, mint 220 éves múltra tekint vissza, alapító levelét 1810-ben adták ki.

Az elmúlt évek során igyekeztünk kialakítani intézményeink sajátos arculatát. Az digitális kulturai és nyelvi képzés mellett iskolánk hangsúlyt fektet a hagyományörzésre, a tehetséggondozásra is.

A Heves Vármegyei Pedagógiai Intézet elismeréseként a 2005/2006-os, 2007/2008-as és a 2015/2016-os tanévben is átvehettük a **legjobb községi iskolának járó vándorserleget** a tanulmányi versenyeken elért eredményeink alapján.

2016. május 28-án Budapesten vehettük át a **Magyar Nyelvtudományi Társaság oklevelét** és a **Simonyi Zsigmond-serleget**, melyet a Kisnánai Szent Imre Általános Iskola kiemelkedő pedagógiai munkájáért kapott.

A sportok, természettudományok és művészetek iránt érdeklődő tanulóinknak is tudunk ajánlani szabadon választható foglalkozásokat, ilyen például az **erdei iskola** és a **táborok**.

Jelentős szerepet kap iskolánkban a környezettudatosságra való nevelés, és a fenntartható fejlődés alapelveinek megismertetése, gyakoroltatása. 2009-ben és 2012-ben átvehettük az **ÖKOISKOLA** címet, majd 2016 januárjában az **ÖRÖKÖS ÖKOISKOLA** címet.

2005-ben indítottunk el a Kalandozó helytörténeti vetélkedőt, melyet nagy érdeklődéssel kísérve hagyományörző módon rendezünk meg. **Kalandozó történelmi vetélkedőnk** a 2010-2011. tanévtől sikeresen pályázik a Nemzeti Tehetség Program keretében a verseny **országos döntőjének** megrendezésére, amellyel anyagi támogatást nyerünk. A verseny megrendezése a 2017/2018. tanévtől a Hatvani Tankerületi Központtal közösen történik. A közös történelmünkre vonatkozó ismeretek alapján szervezett versenyt minden tanév decemberében hirdetjük meg, a döntőt a tankerület, a községi és a helyi civil szervezetek támogatásával rendezzük meg.

Az **digitális kultúra területén** is eredményesen dolgoznak diákjaink. 6. évfolyamtól tanulóink **ECDL Start** vizsgát tehetnek.

Szakmailag elismert jó gyakorlatunk: a „Példakép” komplex roma irodalmi és kézműves tehetségsegítő és hagyományápoló műhely. Iskolánkban kiemelt területként kezeljük tanulóinknál a társadalmi, kulturális, gazdasági hátrányok leküzdését, a leszakadás elkerülését és a társadalmi integrációt. A tehetséggondozó program tagjai a program elején kapnak egy tehetséggövedő kiskönyvet, így a programba kerüléstől a továbbtanulásig pontosan tudjuk dokumentálni az adott tanuló tehetségefejlesztésben való részvételét.

A program-kommunikálása.

A Köznevelési Vezető magazin májusi számában sikertörténetként 4 oldalas cikk jelent meg „A jó gyakorlat: Roma tehetségsegítő műhely” címmel.

A jó gyakorlat kapcsán más intézményekkel is szoros együttműködésre léptünk: A TÁMOP-3.1.4.B-13/1-2013-0001 pályázat keretében intézményünk eredményesen pályázott a Mentoráló iskola címre. A mentoráló intézményi pályázat megvalósulása során egy tanév alatt 17 intézmény 113 pedagógusa látogatta meg programjainkat nyitott műhelyfoglalkozásokon és workshop-okon. Négy intézménnyel együttműködési megállapodást kötöttünk a programunk adaptálásáról.

Két tehetséggondozó programunk („Példakép” komplex irodalmi és kézműves tehetségsegítő és hagyományápoló műhely és tábor; ESZKEREK tehetséggondozó szakkör) szerepel a Kiváló Heves vármegyei tehetségsegítő programok gyűjteményében.

Két tehetséggondozó műhelyünk (Kisnánai Diákok Tehetséggondozó Műhelye, „Példakép” komplex nyelvi, irodalmi és kézműves hagyományápoló és tehetségsegítő műhely) tevékenysége szerepel a Génius Portál jó gyakorlatai között is (<http://tehetseg.hu/jo-gyakorlatok/terkep>).

2005-től a nyíregyházi **T-Dance** Alapfokú Művészetoktatási Intézmény szervezésében tanulóink szervezett táncoktatáson vesznek részt.

Iskolánkban 1997 tavaszán rendeztük meg az első körzeti helyesírási versenyünket, amelyet ez időtől kezdve minden év tavaszán megrendezünk. Az utóbbi két évben a versenyt az Egri Pedagógiai Oktatási Központ szaktanácsadói segítségével valósítottuk meg magas résztvevőszám mellett.

A **Komplex Alaprogram Konceptióját** a 2020-2021. tanévtől az 1–8. évfolyamon alkalmazzuk.

A Komplex Alaprogram Konceptió legfőbb célja a végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzésére alkalmas, tanulást támogató módszerek kidolgozása, és elterjesztése az alapfokú oktatásban részt vevő pedagógusok számára országosan. Célja a korai iskolaelhagyás és a lemorzsolódás 10 % alá történő csökkentése.

Legfőbb ismérvei a személyiségközpontú nevelés – oktatás alkalmazása, nyitottságra ösztönző pedagógiai nevelő – oktató munka, pedagógiai, módszertani eszköztár megújítása, méltányos tanulási környezet kialakítása Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban (DFHT), Komplex Instrukciós Program (KIP). Mindenki számára biztosítja a feladatokhoz való hozzáférést.

A KAP annyiban új, hogy egységes rendszerbe ötvözi a differenciált fejlesztést támogató módszereket. Alkalmazza tehát a KIP módszert (státuszkezelés, fejlesztő értékelést, stb.) Fő cél képességek, készségek kialakítása, s mindezt 5 alprogram is támogatja. Középpontjában egy élményszerű, eredményes tanulást biztosító iskolai innováció.

A 2022/2023. tanévben kezdtük el a **Darts Matek** alkalmazását Digitális alapú Alprogrami órákon. A Darts Matek elsősorban az általános iskola alsó osztályait célozza meg, de személyre szabhatósága miatt 4-5 éves kortól egészen felnőtt korig ajánlott. A matekot egy egyszerűen kezelhető program segítségével játékosan tanítva érhetik el a gyerekeknél a matematika könnyebb befogadását.

2023 szeptemberétől iskolánk elnyerte az **Oktatási Hivatal Bázisintézménye** címet, amellyel tagjává vált a bázisintézmények hálózatának, támogatva az országos szintű horizontális tanulás lehetőségét. E hálózat keretében kívánjuk megosztani a Példakép Kézműves foglalkozásunk, a természetismeretben tehetséges tanulók fejlesztésére szolgáló Búvárkodó bimbócskák csoport – és kutatómunkáját, a Digitális alprogrammal támogatott tanórákat, a Kalandozó történelmi vetélkedőt, a Táblajátékok használatát foglalkozási és verseny keretek között, a Helyesírási versenyünk megszervezését és lebonyolítását, Árnyéktehetségsegítő programunkat, amely a gyengébben teljesítő tanulók munkáját segíti. A jógyakorlataink adaptálása érdekében rendszeres találkozókat, műhelymunkát szervezünk. Az érdeklődők számára foglalkozási tervet, szakmai anyagot készítettünk.

Tehetséggondozó munkák elismeréseként:

- A 2005/2006-os, a 2007/2008-as és a 2015/2016-os tanévben a legjobb községi iskolának járó Vándorkupa,
- 2009. és 2012. ÖKOISKOLA cím,
- 2009. december Erőszakmentes és egészségtudatos iskola,
- 2010. május 04. Tehetségpont Kisnána,
- 2009/2010. tanévtől ACES School – nemzetközi hálózati tagság,
- 2011. október Akkreditált Kiváló Tehetségpont minősítés,
- 2014. október 1. Mentoráló Intézmény cím,
- 2016. január ÖRÖKÖS ÖKOISKOLA cím,
- 2016. május 3. tehetségpontunk az Európai Tehetségtámogató Hálózat részévé vált,
- 2016. május 28. a Magyar Nyelvtudományi Társaság oklevele és a Simonyi Zsigmond-serleg.
- 2016. október 01. EURÓPAI TEHETSÉGPONT Hálózati tagság
- 2017. október 05. ÖRÖKÖS BOLDOG ISKOLA cím
- 2018. március 24. AKKREDITÁLT KIVÁLÓ TEHETSÉGPONT cím
- 2019. szeptember 17. ÉLMÉNYSULI cím
- 2021/2022. tanévtől ÖRÖKÖS ÉLMÉNYSULI cím
- 2023. szeptember 01. OKTATÁSI HIVATAL BÁZISINTÉZMÉNYE

Pedagógusok elismerése:

- „Bonis Bona- a nemzet tehetségeiért” díj 3 fő
- a KGYTK Tehetségsegítő Tanács által adományozott **Mester és Tanítványa Díj arany kitűzője** 1 fő
- a KGYTK Tehetségsegítő Tanács által adományozott **Mester és Tanítványa díjoklevél** 1 fő
- Hatvani Tankerületi Központ **Kiváló Intézményvezető kitüntetés** 1 fő
- Hatvani Tankerületi Központ **Kiváló Pedagógusa** kitüntetés 1 fő

A beiskolázási körzetünkben élő családok szociális, anyagi és kulturális helyzete egymástól nagymértékben eltér, ezért nevelő és oktató munkánk ehhez a helyzethez igazodik: tanórán és tanórán kívül megpróbáljuk segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintjük a tehetséges, jó képességű gyermekek fejlesztését is.

A társadalom, a pedagógusok és a szülők célja azonos: gyermekeinkből művelt, jól képzett, az életben boldogulni tudó embereket szeretnénk nevelni. Iskolánk hosszú múltja alatt többször változtak az iskola falai, épületei, de nem változott a bennük munkálkodó pedagógusok fő célja: emberséget és tudást adni a felcseperedő polgároknak.

Domoszlói III. András Általános Iskola Markazi Vár völgye Tagintézménye

A markazi iskola története a távoli múltban gyökerezik.

Az intézményről a legrégebbi híradás 1746-ból maradt az utókorra. A korabeli feljegyzés szerint az iskolamester arról panaszkodott, hogy a szülők nehezen engedik gyermekeiket iskolába járni. Tavasztól őszig a földeken dolgoztatták a diákokat, télen nem volt ruhájuk, cipőjük az iskolába járáshoz. Így tulajdonképpen analfabétaként kerültek ki az iskolából.

Az első iskolaépület az idősek napközi otthonának bejáratí útja mellett volt: egy szobájában lakott a tanító és ott folyt a tanítás is. Romjait 1934-35-ben bontották le.

1927-ben került átadásra a birkaparti iskola épülete. Így a tantermek száma négyre bővült, majd a tanítók száma is kettőről négyre növekedett.

1952-55 között épült az iskola jelenlegi épülete, mely kétszeri átalakítással, bővítéssel nyerte el mai formáját. A legutóbbi – 2001-es – teljes felújításnak köszönhető az intézmény egységes arculata, ami az impozáns méretű tornacsarnokkal vált teljessé.

A legutóbbi fordulat szervezeti változást is jelentett: az iskola 2023.szeptember elsejétől a Domoszlói III. András Általános Iskola Vár völgye Tagintézményeként működik. A gyerekekkel folyó mindennapi munka változatlan feladatokat jelent az iskolai oktatás területén, ám az új szervezeti forma mélyebb és szorosabb szakmai együttműködést tesz lehetővé a domoszlói székhelyintézménnyel és a kisházi tagintézménnyel, további lehetőségeket teremtve az elérhető pályázatok terén is.

A nyolc évfolyamon jelenleg 73 diák tanul. Minden tanuló számára biztosítjuk a tantervi követelmények átadását, továbbá irányított tanulással kombinált oktatást folytatunk, melynek révén a tanulók elmélyíthetik a napközben tanultakat. Nevelőtestületünk nagy hangsúlyt fektet az alapkompentenciák fejlesztése mellett a tehetséggondozásra is.

Az 1-6. évfolyamon elsősorban az alapkompentenciák fejlesztésére fordítjuk a hangsúlyt. Az a célunk, hogy lehetőleg mindenki sajátítsa el a tanuláshoz szükséges készségeket.

A 7-8. osztályban a középiskolára való felkészítés áll pedagógiai nevelő-oktató munkánk középpontjában. Itt a pályaorientáció, a magyar nyelv és irodalom, a matematika, az idegen nyelv kap kiemelt hangsúlyt. E tantárgyak esetében tehetséggondozó foglalkozások is segítik a középfokú felvételre való felkészülést.

Tanulóink szakkörökön egészíthetik ki a tanórán szerzett ismereteket. Logikai, kézműves, háztartástan, angol, és tánc szakköröket működtetünk. Alsóban a mindennapos testnevelés keretében szivacskezilabda és táncórákra járnak a diákok.

A szabadidő hasznos eltöltésére sportkörök is működnek atlétika, lövészet, labdarúgás sportágakban.

Az iskola elsősorban diákjai sporteredményei révén tűnt ki a megyében: lövészetben még országos eredményeket is értek el diákjaink. A tanulók vármegyei történelmi, matematikai, környezetvédelmi versenyeken minden tanévben részt vesznek. A tagintézmény Boldog Iskola és 2023-tól az Aktív Iskola Hálózat tagja a Magyar Diáksport Szövetség szakmai támogatásával. A tornacsarnokban a tömegsporton kívül rendszeresen szervezünk a környező iskolák diákjainak és az óvodásoknak versenyeket.

Markazon meghatározó szerepe van az iskolának a közösségmegtartás és a jövő nemzedékért érzett felelősségvállalás miatt. A gyermekek iskoláztatása, taníttatása a jelen viszonyok között létkérdés a szülők számára. Jól működő szülői munkaközösség segíti munkánkat.

A jelenlegi és a jövőbeni munkaerőpiac a szakképzett, magasan kvalifikált munkaerőt fogadja el. Büszkéek lehetünk arra, hogy az elmúlt években iskolánkból kikerült tanulók megállták helyüket a továbbtanulás során és a munkában. Egykori tanítványaink között találhatók orvosok, mérnökök, kutatók, tanárok, nagyon jó szakemberek. Bízunk benne, hogy együttműködve szülők, tanulók és pedagógusok egy biztató jövő alapjait rakhatjuk le a markazi tagintézményben.

Pedagógiai hitvallásunk: tanulóink sokoldalú, korszerű tudást nyújtó gyermekközpontú nevelésben részesülve képesek legyenek megújulásra, önnevelésre, pozitív jövőkép megfogalmazására.

Az idő visszafordíthatatlan, tanítványaink mindegyike a saját korát csak egyszer élheti át. A diákokért ott tehetünk a legtöbbet, ahol a gyermekkoruk nagy részét eltöltik: a ma és a közeljövő iskolájában. Fontosnak tartjuk a komplex személyiségfejlesztést, amely az intellektuális fejlesztés mellett megalapozza az egész életen át tartó tanulás alapvető kulcskompetenciáit.

Célunk, hogy a gyermeki személyiség teljessé váljék, hogy minden életszakaszban képes legyen a másokkal való hatékony együttműködésre és az önmegvalósításra.

NEVELÉSI PROGRAM

PEDAGÓGIAI ALAPELVEINK

- nevelőtestületünk pedagógiai hitvallása -

A Domoszlói III. András Általános Iskolában, a Domoszlói III. András Általános Iskola Kisnánai Szent Imre Tagintézményében és a Domoszlói III. András Általános Iskola Markazi Várölgye Tagintézményében tanító pedagógusok mindennapi nevelő és oktató munkájukban az alább felsorolt pedagógiai alapelveket szeretnék érvényre juttatni.

1. Iskoláinkban olyan légkört kívánunk teremteni, ahol tanulóink otthon érezhetik magukat.

Ennek keretében:

- a tanuló személyiségét tiszteletben tartjuk,
- a gyerekeket bevonjuk saját iskolai életük megszervezésébe,
- a tanulók egyéni képességeit az oktatás során figyelembe vesszük,
- diákjaink előre megismerhetik a velük szemben támasztott követelményeket, így tudhatják, mit várunk el tőlük,
- minden gyermek számíthat a pedagógusok jóindulatú segítségére tanulmányi munkájában és életének egyéb problémáiban,
- az iskola életében szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakítására törekszünk:
 - tanuló és tanuló,
 - tanuló és nevelő,
 - szülő és nevelő,
 - nevelő és nevelő között.

2. A tanulók teljes személyiségének fejlesztése, valamint a tanulók korszerű ismereteinek, képességeinek, készségeinek kialakítása és bővítése a legfontosabb pedagógiai feladat. Nevelőink **szellemileg, erkölcsileg és testileg** egészséges nemzedéket kívánnak nevelni a ránk bízott gyermekekből.

Ennek érdekében:

- a tervszerű nevelő és oktató munka a tanulók alapképességeit fejleszti, és számukra korszerű, a mindennapi életben hasznosítható, továbbépíthető alpműveltséget nyújt,
- olyan – az emberre, a társadalomra, a művészetekre, a természetre, a tudományokra, a technikára vonatkozó – ismereteket közlünk, melyek megalapozzák a tanulók műveltségét, világszemléletét, világképük formálódását és eligazodásukat szűkebb és tágabb környezetükben,
- az iskola oktató tevékenységének célját a gyermeki személyiség széleskörű fejlesztésében látjuk,
- fontosnak tartjuk, hogy diákjaink elsajátítsák az egyéni tanulás módszereit,
- szeretnénk elérni, hogy tanulóink körében a szorgalomnak, a tudásnak és a munkának becsülete legyen,
- törekszünk a humánusra, az egyén és a közösségek iránti tiszteletre,
- segítünk diákjainknak észrevenni és értékelni a jót - megelőzni, felismerni a rosszat,
- törekszünk az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott normáinak és helyes formáinak kialakítására,
- szeretnénk tanulóinkat megismertetni nemzeti kultúránk és történelmünk eseményeivel, kiemelkedő személyiségeivel és hagyományaival, hogy mindezek megbecsülése révén tápláljuk a gyermekekben a haza, a szülőföld iránti szeretetet.

3. A szülőkkel ápoltságok révén – folyamatosan részt kívánunk venni lakóhelyünk életében. Ennek érdekében:

- rendszeres kapcsolatot tartunk a tanulók szüleivel, a családokkal,
- igyekszünk lehetőséget teremteni arra, hogy iskoláink életéről, tevékenységéről, eredményeiről minél többet megismerhessenek a szülők, valamint beiskolázási körzeteink érdeklődő polgárai,
- ápoljuk és bővítjük eddigi kapcsolatainkat a beiskolázási körzeteinkben található iskolákkal és közművelődési intézményekkel,
- nevelőink fontos feladatnak tartják, hogy – eddigi hagyományainkhoz híven – továbbra is képviseljük magunkat a különféle körzeti, vármegyei és országos rendezvényeken.

4. Intézményeink minden tanuló számára biztosítani kívánják az esélyegyenlőséget.

Ennek érdekében biztosítjuk a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók számára a képesség-kibontakoztató foglalkozásokat, melyek lehetővé teszik számukra a sikeres integrációt, illetve azt, hogy képesek legyenek megfelelni a sikeres társadalmi beilleszkedés követelményeinek.

5. Eszményeinkben olyan tanuló képe él, aki a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat:

- humánus,
- erkölcsös,
- fegyelmezett,
- művelt,
- kötelességtudó,
- érdeklődő, nyitott,
- kreatív, alkotó,
- becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát,
- képes a problémák érzékelésére és megoldására,
- gyakorlatias,
- képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében,
- jó eredmények elérésére törekszik (játékban, munkában, tanulásban),
- van elképzelése a jövőjéről illetően,
- becsüli a tudást,
- öntevékenyen, aktívan vesz részt a tanulásban,
- ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit,
- képes tudását tovább fejleszteni és önállóan ismereteket szerezni,
- tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti,
- képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban,
- a mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik,
- ismeri, tiszteli, óvja, ápolja.
 - nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket,
 - a természet, a környezet értékeit,
 - más népek értékeit, hagyományait,
 - az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit,
- a társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben,
- ismeri és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat,
- ismeri és betartja a különféle közösségek (család, iskola, társadalom) együttélését biztosító szabályokat,
- ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit,
- viselkedése udvarias,
- beszéde kulturált,
- társaival együttműködik,
- szüleit, nevelőit, társait szereti és tiszteli,
- képes szeretetet adni és kapni,

- szereti hazáját,
- megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket,
- szellemileg és testileg egészséges, edzett,
- egészségesen él,
- szeret sportolni, mozogni,
- megjelenése és személyes környezete tiszta, ápoltság, gondozott.

Tudjuk, hogy ezen tulajdonságok mindegyikét nem vagyunk képesek kialakítani minden egyes hozzánk járó tanuló személyiségében.

Nevelőink mindennapi nevelő és oktató munkája azonban arra irányul, hogy a lehető legtöbb diákunk rendelkezzen végzős korára minél több itt felsorolt személyiségjeggyel.

6. A Domoszlói III. András Általános Iskola **Kisnánai Szent Imre Tagintézményében** továbbra is alkalmazzuk a **Komplex Alapprogram** Konceptiót, melynek legfőbb célja a végzettség nélküli iskolaelhagyás megelőzésére alkalmas, tanulást támogató pedagógiai módszerek kidolgozása, és elterjesztése az alapfokú oktatásban részt vevő pedagógusok számára, valamint a pedagógiai szemléletváltás elősegítését szolgáló pedagógusképzési és továbbképzési tartalmak megújítása. A program további célja a differenciált, személyközpontú nevelést-oktatást lehetővé tevő módszertani kultúra megerősítése a köznevelési intézményekben, a nyitottságra ösztönző intézményi nevelés-oktatás pedagógiai és módszertani eszköztárának fejlesztése, valamint méltányos tanulási környezet kialakítása valamennyi tanuló sikeres előrehaladása érdekében.

A Komplex Alapprogram az esélyek (tanulási) növelését célzó komplex pedagógiai módszereknek a rendszerszemléletű együttesét magában foglaló személyiségfejlesztő tevékenységek összessége. A program épít a tanulók sokféleségére, az egyediségére, az egyedi képességek társas interakciókon keresztül történő kibontakozására, mely támogatást jelent a tanítási-tanulási folyamatban, a végzettség nélküli iskolaelhagyás preventív mérséklésében.

A Komplex Alapprogram jelszava: Tanulni élmény!, amely magával hozza az élményalapú tanulást, ami nem valósulhat meg máshol, mint az Élménysuliban. Programunk eleme a tanulók aktív tanórai részvételének támogatása, mely a pozitív élményeken keresztül valósul meg. Ennek mozgatórugója az interaktív, a tanulók bevonásán alapuló kreatív feladatmegoldás, az együtt tanulás élménye.

AZ INTÉZMÉNYEINKBEN FOLYÓ NEVELŐ ÉS OKTATÓ MUNKA CÉLJAI, FELADATAI, ESZKÖZEI, ELJÁRÁSAI

Nevelő-oktató munkánk céljait az általános emberi és a nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

Tanulásszervezés, alkalmazott módszerek

Tanulásszervezés folyamatában az alábbi elvek érvényesülnek:

- a rend és fegyelem fenntartása
- tanuló szabadságának biztosítása
- tanulói viselkedés szabályozása
- pozitív tanulási légkör biztosítása
- csoportfolyamatok elősegítése

További tanulást segítő eszközök:

- Az intelligencia és kreativitás - fejlesztő egyéni programok.
- A komplex személyiségépítés teljes eszközrendszere.

- Az ismeretek és összefüggések tanulói felfedezése, a szemléltetés, cselekvés, az aktivizáló módszerek alkalmazása jellemzi a tanulási – tanítási folyamatokat.
- A pozitív motiváció eszközei, a jutalmazás és büntetés módszereinek mértéktartó (nem szélsőséges) alkalmazása.
- Személyes példamutatással neveljük gyermekeinket a változatos kommunikációs technikák alkalmazására, toleranciára, a másság elfogadására, empátiára, az emberi jogok tiszteletben tartására, a konfliktusok kezelésére.
- Önértékelés, önkontroll, önfejlesztő stratégia alkalmazása. Pozitív tartalmú szociális kapcsolatok építése.
- A kulturált és egészséges életvitel kialakítása.
- A hagyományos és digitális ismerethordozók sokaságából kiválasztva az adott életkorban célszerű módszerek és eszközök; egyéni és csoportos aktivitásra serkentő munkaformák alkalmazása.

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselője váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

- Az élet tisztelete, védelme. A természeti környezet megóvása. Az állatok és növények védelme, szeretete. Fogékonyság az élő és az élettelen természet szépsége iránt.
- Az ember testi és lelki egészsége. Az egészség megőrzésének fontossága. Az egészséges és kulturált életmód iránti igény. A testmozgás iránti igény. Az önellátás képességeinek kialakítása (tisztálkodás, öltözködés, étkezés, környezet rendben tartása). Az egészségvédelem (az egészségre káros szokások ismerete, elutasítása; a balesetek megelőzése).
- Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom). Felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Nyitottság az élményekre, a tevékenységekre, az esztétikum befogadására és létrehozására.
- Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra. Hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, egymás elfogadása, udvariasság, figyelmesség.
- A család tisztelete, a szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete.
- Kulturált magatartás és kommunikáció a közösségben. Udvariasság, figyelmesség, mások szokásainak és tulajdonának tiszteletben tartása. Fegyelem és önfegyelem. Közösségi érzés, áldozatvállalás. Törekvés az előítélet-mentességre, a konfliktusok kezelésére, készség a megegyezésre.
- Aktív tanulás igénye. Hangsúlyozzuk a tanulónak a tanulási tevékenységekben történő aktív részvételét. A tanulási tevékenység során olyan tanulói kompetenciák fejlődjenek, amelyek lehetővé teszik az ismereteknek különböző helyzetekben történő alkalmazását.
- A világ megismerésének igénye. Igény a folyamatos önművelésre, az értékelés és önértékelés, valamint az önálló tanulás képességeinek kialakítására.
- A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása. A nemzeti kultúra ápolása: a nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet.
- A kisebbségben élő magyarságért érzett felelősség - és közösségvállalás. A hazánkban élő kisebbségek és más népek, nemzetek jogainak tisztelete, kultúrájuk, hagyományaik tiszteletben tartása.
- Az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok tisztelete. Az emberek egyenlőségének elismerése. Az egyetemes emberi jogok tiszteletben tartása. Érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Törekvés a demokrácia érvényesítésére.

Nevelő és oktató munkánk feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés.

Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola pedagógusai által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatóak:

- Közvetlen (direkt) módszerek azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
- Közvetett (indirekt) módszerek azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások:

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek.	- Követelés. - Gyakoroltatás. - Segítségadás. - Ellenőrzés. - Ösztönzés.	- A tanulói közösség tevékenységének megszervezése. - Minden szempontból akadálymentes és minden tanuló számára egyformán hozzáférhető tanulási környezet biztosítása. - Közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása. - Tanulói különbségekhez illeszkedő, differenciált célkijelölés. - Hagyományok kialakítása. - Követelés. - Ellenőrzés - Tanulást támogató értékelés - Ösztönzés.
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.	- Elbeszélés. - Tények és jelenségek bemutatása. - Műalkotások bemutatása. - A nevelő személyes példamutatása.	- A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében. - A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből.
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása).	- Magyarázat, beszélgetés. - Egyéni rétegmunka. - Adaptált szövegváltozatok felhasználása. - A tanulók önálló elemző munkája.	- Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról. - Vita.

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjai a nyolcadik évfolyam végén:

- minden tantárgyból megfelelnek az alapfokú nevelés-oktatás kerettantervében meghatározott továbbhaladás feltételeinek.
- rendelkeznek olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljenek,

- ismerik a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat,
- határozott elképzeléssel bírnak saját közelebbi és távolabbi jövőjüket és sorsukat illetően.

Komplex Alapprogram

a

Domoszlói III. András Általános Iskola Kisnánai Szent Imre Tagintézményében

Célok:

- A végzettség nélküli iskolaelhagyásra vonatkozó országos és intézményi stratégia prevenciós célú beavatkozásainak megalapozása;
- A lemorzsolódás megelőzése, tanulást támogató pedagógiai módszerek alkalmazása.
- Az iskolai nevelés-oktatás az esélyegyenlőség szempontjait figyelembe véve hozzájáruljon a tanulók személyiségének, képességeinek és készségeinek kibontakoztatásához. Segítse a szellemi, testi fejlődésüket és az egészséges életmód kialakulását. Biztosítsa a továbbtanuláshoz szükséges alapvető készségeket, az önművelés képességét.
- Transzverzális készségek fejlesztése (kritikus gondolkodás, kreativitás, kezdeményezőkészség, problémamegoldó gondolkodás, kockázatelemzés, döntéshozatal és az érzelmek kezelése).
- Tanulástámogató módszertan (tanítási stratégia) alkalmazása, melynek központi eleme a heterogén tanulócsoportokban folyó differenciált fejlesztés (Differenciált Fejlesztés Heterogén Tanulócsoportokban, DFHT), segítségével képessé váljanak a tanulók az önálló és a társas tanulásra, egy szóval: az eredményes tanulásra.

Alapelvek:

A Komplex Alapprogram megvalósítása során kiemelt jelentőségű, hogy az a koherenciát biztosító, a célokkal egybevágyó alapelvekre épüljön, ezzel megalapozva az alprogramok egységes rendszerét.

A program legfontosabb alelvei:

- adaptivitás
- komplexitás
- közösségiség
- tanulástámogatás
- méltányosság

Feladatok, eljárások, eszközök, módszerek

Fejlesztési feladatok:

Fejlesztjük az egész életen át tartó tanuláshoz szükséges motívumokat (önfejlesztő elképzelések) és tanulási képességeket (stratégiákat és módszereket)!

- A tanulási stratégiák, módszerek és technikák megtanítása minden tanulónak
- A mérés, mint a képességfejlesztés alapeleme. Nem az elsajátított ismeretanyag mennyiségének, hanem a kompetenciák szintjének meghatározását szolgálják
- Differenciált nehézségű feladatokkal, testre szabott egyéni és csoportos foglalkoztatással lehetőséget adunk az egyéni haladási ütem kialakítására.
- A tehetséges gyermekeket valós szükségleteik szerint segítjük a saját önfejlesztő stratégiájának kialakításában és megvalósításában
- Demokratikus alapokon álló, integratív tanár – diák viszonyt alakítunk ki. A tanítási órák légköre, hangulata oldott, a tanulók sikerorientált beállítódással dolgoznak, a pedagógus csak facilitáló szorongásszintet tart fenn.
- Növeljük tanulóink önbizalmát és önértékelését, építsük a pozitív énképét, erősítsük, a belső kontrollal beállítódását fokozzuk a felelősségvállalást, az önállóságot!
- Tudatosan neveljük „én” erős, jó komfortérzésű fiatalokat.
- A szocializáció folyamatainak tudatos irányítása, elősegítése.

- Az egyéni munkakultúra kialakítása, a kötelességekhez való pozitív viszonyulás (attitűd) kiépítése

Kiemelt fejlesztési feladataink:

- énkép, önismeret,
- hon-és népismeret,
- európai azonosságtudat
- egyetemes kultúra,
- aktív állampolgárságra, demokráciára nevelés, közösségnevelés
- gazdasági nevelés,
- környezettudatosság, fenntarthatóság
- művészeti nevelés,
- művészeti eszközökkel történő nevelés
- a tanulás tanítása,
- testi és lelki egészség,
- felkészülés a felnőtt szerepekre, család szerepe
- testmozgás fejlesztése minden színterén az oktatásnak

További feladatok:

A modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá tétele.

- A tanulás tervezésében, szervezésében és irányításában a tevékenység-központú tanítási gyakorlatot honosítjuk meg, mely életszerű helyzetek teremtetésével alkalmat nyújt konkrét élmények és tapasztalatok gyűjtésére;
- Növeljük a tanulók aktív részvételét igénylő ismeretszerzési módok arányát (megfigyelés, kísérlet, új információs és kommunikációs technikákat alkalmazó anyaggyűjtés, modellezés, szerepjáték, drámapedagógia stb.).
- Differenciált foglalkoztatással, az egyéni haladási ütemhez igazított fejlesztő terheléssel.
- Alkalmazzuk a DFHT módszerét.
- Alkalmazzuk a kooperatív tanulási-tanítási technikákat és módszereket!
- A különböző kommunikációs technikák és konfliktuskezelési stratégiák elsajátíttatása.
- Az alprogramokkal illetve gazdagító, dúsító feladatokkal, programokkal és valódi problémák megoldásával alkalmazkodunk a különböző tanulói képességekhez.
- A szociális, életviteli és környezeti kompetencia fejlesztése a nevelési célrendszer központi eleme; a konstruktív életvezetésre történő felkészítés feltétele.
- Önszabályozási stratégiák, autentikus, életszerű helyzetek kialakítása, amelyek során szerzett kompetenciákat a későbbiekben alkalmazniuk kell.
- A mérési, ellenőrzési, értékelési és minőségbiztosítási rendszerben meghatározott rend szerint funkciójuknak megfelelően elvégezzük a diagnosztikus, a formatív és szummatív méréseket.
- **Emberléptékű következetes követelés.**
- Fejlesztő hatású visszacsatolás, mérés-értékelés.
- Érdemjegy, pontszám és százalékok nélkül, szóban és írásban is visszajelzést kap a tanuló, ami kiemeli erősségeit és annyi problémával szembesíti, amennyit a közeljövőben reálisan képes megoldani.

Alkalmazott módszerek:

- DFHT tanítási-tanulási stratégia
- A Komplex Alaprogram alprogramjai
- Komplex óra
- Ráhangolódás
- „Te órád”

Komplex Alapprogramban megjelenő eszközök:

A program szakmai anyagai:

- Nevelési- oktatási program - KAK
- Tanítási stratégia - DFHT
- Alprogrami koncepciók (5 db)
- Alprogrami eszköztár és feladatbank (5 db)
- Tanítói- tanári kézikönyvek (10+16 db)
- Óraillesztrációk, példák
- Foglalkozástervek
- Tankockák

A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

Nevelő és oktató munkánk alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

- **A tanulók erkölcsi nevelése.**

Feladata: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

- **A tanulók értelmi nevelése.**

Feladata: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.

- **A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése.**

Feladata: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

- **A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése.**

Feladata: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

- **A tanulók akarati nevelése.**

Feladata: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

- **A tanulók nemzeti nevelése.**

Feladata: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.

- **A tanulók állampolgári nevelése.**

Feladata: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

- **A tanulók munkára nevelése.**

Feladata: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátására és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

- **A tanulók egészséges életmódra történő nevelése.**

Feladata: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

ISKOLAI EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM

Az iskola egészségnevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek egészségük megőrzése és védelme érdekében;
- tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük az egészséges életmód gyakorlását szolgáló tevékenységi formákat, az egészségsbarát viselkedésformákat;
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak az egészség megőrzésének szempontjából legfontosabb ismeretekkel
 - a táplálkozás,
 - az alkohol- és kábítószer fogyasztás, dohányzás káros hatásai a szervezetre,
 - a családi és kortárskapcsolatok,
 - a környezet védelme,
 - az aktív életmód, a sport,
 - a személyes higiénia,
 - az elsősegély-nyújtás alapismeretei,
 - a szexuális fejlődés területén.

Az egészségnevelés az iskola minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

Az iskolai egészségnevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a) a mindennapi testedzés lehetőségének biztosítása:
 - testnevelés órák;
 - játékos egészségfejlesztő testmozgás;
 - az iskolai sportkör foglalkozásai;
 - tömegsport foglalkozások;
 - úszásoktatás – amelynek megvalósítási lehetőségét a fenntartó biztosíthatja;
- b) az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
- c) évente egy egészségvédelemmel foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése az alsó és a felső tagozatos tanulók számára;
- d) az egészségnevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások:
 - szakkörök (alsó és felső tagozatban elsősegélynyújtó szakkör)
 - minden évben az iskola tanulóinak túra szervezése;
 - minden évben egy alkalommal játékos vetélkedő az elsőtől-nyolcadik évfolyamos osztályoknak az egészséges életmódra vonatkozó tudnivalókkal kapcsolatosan
 - a Boldog Iskola Program keretében a Boldogság Világnapján testi-lelki egészség fontosságát hangsúlyozzuk.
- e) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségének igénybe vétele
 - évente egy alkalommal az ötödik-nyolcadik évfolyamon egy-egy osztályfőnöki óra megtartásában;
 - a tanulók egészségügyi és higiéniai szűrővizsgálatának megszervezésében. (A tanulóknak évenként legalább egyszer fogászati és általános szűrővizsgálaton kell részt venniük.)

AZ ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV

Az iskolai elsősegély ismereti oktatás célja, hogy a tanulók a baj jellegének, a bajbajutott tüneteinek felismerésével, a pontos segélyhívással életkoruknak és tudásuknak megfelelően képesek legyenek segíteni embertársaikon.

Alsó tagozat /1-4. osztály/:

A tanulók ismerjék meg a veszélyhelyzetek, balesetek, sérülések elkerülésének módjait, illetve elemi elsősegély nyújtási ismereteket szerezzenek a leggyakoribb balesetek ellátására vonatkozóan.

1.-2. osztály: /osztálytanító /

1. „Maradj biztonságban!”- balesetek elkerülése otthon, iskolában és közúton /tűz, elektromos áram, mérgek, füst, gázok, közlekedés, stb./

2. „Mit tegyek, ha baj van?”- nyugodtság, segélykérés felnőttől
- mentőhívás

- alapvető teendők égés, vérzés, fulladás, eszméletlenség esetén

3.-4. osztály:/osztálytanító vagy védőnő/

Az 1. és 2. osztályban hallottak ismétlése.

1. „Mit jelent az elsősegélynyújtás és miért fontos?”

2. „Azonnali intézkedés” – hogyan viselkedjen veszélyhelyzetben.

3. „A segítség életet menthet!” - hogyan segíts másoknak

- saját biztonság

- leggyakoribb sérülések megismerése

Felső tagozat /5-8. osztály/:

Cél, hogy a 8. osztály végére képesek legyenek a tanulók a laikusok által elsajátítható elsősegélynyújtásra és újraélesztésre.

A felelősségérzet és a megfelelő tudás életet menthet!

Témák: /védőnő/

1. Az elsősegélynyújtás célja, alapvető szabályok

2. Biztonság a baleset helyszínén

3. A sérült állapotának felmérése, betegvizsgálat, mentőhívás

4. Elsősegélynyújtás - ellátás menete /eszmélet-, légzés vizsgálat, újraélesztés/

- sérülések fajtái és ellátásuk

- teendők hirtelen megbetegedés, rosszullét, mérgezés,

- elektromos áram okozta balesetek, vízbefulladás esetén

5. Gyakorlás – szituációk, kötözések

Iskolánk tanulói szabadidejükben is tanulhatnak elsősegélynyújtás az iskolai védőnő irányításával.

Megvalósítás: Képzések szabadidős tevékenység (tanfolyam, szakkör, házi verseny, iskolai bemutatók) és *osztályfőnöki tevékenység keretében*

Módszerek: Mentőállomás látogatás, előadás és magyarázat, bemutatás, gyakorlás, gyakoroltatás, szituációs feladatok. Eszközök: Video, TV, diavetítő, írásvetítő, légúti modell, tábla, imitációs készlet, anatómiai táblasorozat, csontváz, emberi torzó, smink készlet, anatómiai atlasz, gyakorló megfelelő helyiség, plédek, számítógép – internet csatlakozással.

ISKOLAI KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM

Az iskolai környezeti nevelés az a pedagógiai feladat, melynek során a gyermekeket felkészítjük környezetünk megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre.

Az iskola környezeti nevelési tevékenységének kiemelt feladatai:

- a tanulóknak a környezettudatos magatartás, a környezetért felelős életvitel elősegítése; a természetet, az embert, az épített és a társadalmi környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása;
 - tanulóinknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük azokat a környezet megóvásához szükséges képességeket és készségeket, amelyek a természeti és a társadalmi környezet zavartalan működését elősegíthetik;
 - a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten – a tanórai és a tanórán kívüli foglalkozások keretében – foglalkoznak a környezet megóvásának szempontjából legfontosabb ismeretekkel:
 - a környezet fogalmával,
 - a földi rendszer egységével,
 - a környezetszennyezés formáival és hatásaival,
 - a környezetvédelem lehetőségeivel,
 - lakóhelyünk természeti értékeivel,
 - lakóhelyünk környezetvédelmi feladataival
- kapcsolatosan.

A környezeti nevelés az intézmények minden pedagógusának, illetve minden tanórai és tanórán kívüli foglalkozás feladata.

Az iskolai környezeti nevelést elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják:

- a) az ötödik-nyolcadik évfolyamon az osztályfőnöki órák tanóráin feldolgozott ismeretek;
- a környezeti nevelést szolgáló egyéb (tanórán kívüli) foglalkozások;
- minden évben egy túra/kirándulás a környékre a környezeti értékek felfedezésére;
- évente egy a környezetvédelemmel, természetvédelemmel foglalkozó projekt nap (téma nap) szervezése a „Madarak és fák napja” alkalmából;
- minden tanévben egy alkalommal a „Föld napja” alkalmából környezetvédelmi nap, „környezetvédelmi órákat” szervezése a településen;
- a szelektív hulladékgyűjtés megszervezése az iskolában,

A környezeti nevelési program megvalósítása során alkalmazott módszerek:

- kooperatív együttműködő tanulási technikák,
- élmény alapú módszerek,
- tevékenység alapú módszerek,
- játékok,
- projekt módszer,
- terepgyakorlati módszerek,
- kreatív tevékenységek,
- közösségépítés.

Cél	Feladat/tevékenység	Szintér	Felelős	Időpont
A környezettudatos magatartás kialakítása, a környezetért felelős életvitel elősegítése	Az iskolai környezet tisztaságának megóvása	Tanórákon, szünetekben, tanórán kívüli tevékenységek során	Osztályfőnökök, Ügyeletes nevelők, Szaktanárok	Folyamatos
	Az iskola tárgyi berendezéseinek folyamatos megóvása	Tanórákon, szünetekben, tanórán kívül	Osztályfőnökök, Ügyeletes nevelők, Szaktanárok	Folyamatos
	Hulladékgyűjtés	Tanórán kívül	DOK patronáló nevelő	Évente 1 alkalommal
	Környezetvédelmi nap, „környezetvédelmi órjázat"	Tanórán kívüli tevékenység	Osztályfőnökök	Évente 1 alkalommal
	Föld napja	környezetvédelmi órjázat	Szaktanár, tanítók	Évente 1 alkalommal
	Madarak és Fák napja	Gyalogtúra	DOK	Évente 1 alkalommal
	Tanulmányi séták a környezetismeret természetismeret órákon	Tanórai keretek között	Tanítók, szaktanárok	Tanmenetek alapján
A környezeti nevelés tantervi anyagának elsajátítása a közvetlen környezet megfigyelésével	Tömbösített foglalkozás	Nem hagyományos tanórán (projekt módszer)	Szaktanárok, tanítók	Évente 1 alkalommal
	Kirándulások, túrák	Iskolán kívüli tevékenység	Osztályfőnökök	Évente 1 alkalommal
	Tantárgyi versenyek	Tanórán / tanórán kívül	Tanítók, szaktanárok	Alkalmanként
	Lakóhelyünk természeti és kulturális értékeinek megismerése, azok megóvására való törekvés	Kiemelten környezetismeret természetismeret vizuális kultúra tantárgyakban	Szaktanárok, tanítók	Tanmenet szerint
Az épített környezetet tisztelő szokásrendszer megalapozása.				

A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A közösségfejlesztés az a folyamat, amely az egyén és a társadalom közötti kapcsolatot megteremti. Legfontosabb célja egy csoportból olyan valódi közösséget formálni, amely képes: közös cél érdekében közös értékrendet elfogadni és ennek megfelelően viselkedni, munkálkodni. A személyiségfejlesztés és a közösségfejlesztés egymásra hat, mivel az igazi közösség kibontakoztatja, fejleszti a személyiséget, az egyének önfejlődésével a közösség is fejlődik.

A közösségfejlesztésünk fő területei: tanórák, tanórán kívüli foglalkozások, diákönkormányzati munka, szabadidős tevékenységek.

A közösségfejlesztés színterei: osztályközösségek, egyéb közösségi csoportok, diákönkormányzat. Ezek a területek és színterek sajátos foglalkoztatási, foglalkozási formájukkal hozzájárulnak:

- az egyén (tanuló) közösségi magatartásának kialakításához,
- véleményalkotó, véleménynyilvánító képességének fejlődéséhez,
- a közösségi szokások, normák elfogadásához (etikai értékrend),
- a másság elfogadásához,
- az együttérző magatartás kialakulásához,
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez.

Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink a hozzá kötődő tevékenységekben az alábbi módon valósulnak meg iskoláinkban:

minden tanuló ismerje meg azokat a társas együttélés alapvető szabályait, amelyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek, a közösséghez való tartozást erősítik.

Feladat	Tevékenység	Ki/kik végzik?	Mikor	Felelős
A tanórán megvalósítható feladatok				
tanulás segítése, támogatása	kölcsönös segítségnyújtás, ellenőrzés	osztálytárs	folyamatosan	szaktanár
a tanulók kezdeményezéseinek segítése közvetlen tapasztalatszerzés segítése	Kiselőadás egyéni/csoportfoglalkozás	tanulók	alkalmanként	szaktanár
tanulók önállóságának, öntevékenységeinek fejlesztése	Öntevékeny foglalkozás	tanulók	alkalmanként	szaktanár
A tanórán kívüli foglalkozáson megvalósítható feladatok				
a különböző játékok, tevékenységek megfelelően fejlesszék a közösségei, erősítsék a közösséghez való tartozás érzését	szakköri foglalkozások	Szakköri tagok	Foglalkozásokon, fellépéseken, versenyeken	Szakkörvezető, csoportvezető
ismertesse meg a társas együttélés alapvető szabályait	szabályok ismertetése, megértetése, betartatása,	Tanulók	Kirándulás, erdei iskola, túra	Osztályfőnök, felelős nevelők
a sokoldalú és változatos foglalkozások járuljanak hozzá a közösségi magatartás erősítéséhez	minta és modellnyújtás, szerepjáték, dramatikus játékok	Csoportok, osztályközösségek	Hagyományörző nap, klubdélután, karácsonyi klubnap	Szakkörvezetők, osztályfőnökök, GyIV-felelős

Mással együttműködés	Helyes viszonyulás kialakítása	Csoportok, osztályközösségek	Folyamatosan	Igazgatóhelyettes, GYIV-felelős, osztályfőnökök
A diákönkormányzati munkában megvalósítható feladatok				
közös érdekeken alapuló közös és konkrét célok kijelölése	diákközygylés, diáktanácsülés	DÖK gyermekvezetők	éves munkaterv alapján	DÖK patronáló nevelő
hagyományokon alapuló közösségi munkálatok, közösségépítő tevékenységek fejlesztése	farsangi karnevál	nevelők	éves munkaterv alapján	DÖK patronáló nevelő
új hagyományok teremtése	osztályközösségi nap	osztályfőnökök, tanulók	éves munkaterv alapján alkalmakkor	igazgató, tagintézmény-vezetők osztályfőnökök
iskolás identitástudat kialakítása	beiratkozó emléklap átadás, beszélgetés	Leendő 1.évfolyamos osztályfőnök	beiratkozáskor	igazgatóhelyettes
A szabadidős tevékenységben megvalósítható feladatok				
Az együttműködés, az önfegyelem megalapozása/fejlesztése	társas kapcsolatok	tanulók	alkalmanként	osztálytanító, osztályfőnök, GYIV-felelős
A csoportokban végzett közös munka tartós aktivitásra ösztönöz	hulladékgyűjtés környezetvédelem	tanulók	éves munkaterv alapján	Felelős nevelő

A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSI ÉS A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSI FELADATAINAK MEGVALÓSÍTÁST SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGI RENDSZER ÉS SZERVEZETI FORMÁK

1.) Általános, minden intézményben alkalmazott rendszerek és formák

A tanulói személyiség fejlesztésének legfontosabb színtere a hosszabb tanítási-tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra.

Az iskola nevelői a tanítási-tanulási folyamat megszervezése során kiemelten fontosnak tartják a tanulók motiválását, a tanulói aktivitás biztosítását és a differenciálást.

- a) A motiválás célja, hogy tanulóinkban felébresszük azokat az indítékokat, amelyek a gyermekeket tanulásra ösztönzik, és ezt a tanulási kedvet a tanulás végéig fenn is tartsuk.
- b) A tanítási órák tervezésénél és szervezésénél minden esetben előtérbe helyezzük azokat a módszereket és szervezeti formákat, amelyek a tanulók tevékenykedtetését, vagyis állandó aktivitását biztosítják.
- c) Az iskolai tanulási folyamat során kiemelten fontos feladat a differenciálás, vagyis az, hogy a pedagógusok nevelő-oktató munkája a lehetőségekhez mérten a legnagyobb mértékben igazodjon a tanulók egyéni fejlettségéhez, képességeihez és az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményéhez. A nevelők az egyes szaktárgyak tanítási óráin előnyben részesítik az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat, így - elsősorban a gyakorlásnál, ismétlésnél - a tanulók önálló és csoportos munkájára támaszkodnak.
- d) Előremutató folyamatként értékelhető a teamtanításnak olyan alkalmazása, amely a több tantárgy ismereteit integráló témákat feldolgozó foglalkozásokat közös tanítás keretében valósítja meg, a tanulót tanító pedagógus és a fejlesztőpedagógus közösen tervezett tanulási-tanítási programjára, a közös tanításra, valamint az e tevékenységet követő közös értékelésre épül.
- e) A technológiai fejlődés nyújtotta lehetőségek alkalmazása sokféle módszertani lehetőséget biztosítva segíti a tanulás-tanítás folyamatát. A XXI. századi tanulási környezet nélkülözhetetlen elemét képezi az iskolai tanuláshoz kapcsolódó digitális technológiával támogatott oktatási módszerek sokféleségének használata.

2.) Domszlói III. András Általános Iskola Kísánai Szent Imre Tagintézményében alkalmazott Komplex Alapprogram a tanítási órákon

Alkalmazott módszerek:

A **DFHT tanítási-tanulási stratégiát** alkalmazzuk a tanítás-tanulás folyamatában, mint a Komplex Alapprogram hangsúlyos elemét.

A kötelező tanítási órák 20%-ban a DFHT (differenciált fejlesztés heterogén tanulócsoportban) stratégiát szükséges alkalmazni.

A DFHT célja:

- A tudásban és szocializáltságban heterogén tanulói csoportok fejlesztése.
- A tanulói viselkedés pozitív befolyásolása.
- Az alulmotiváltság mérséklése.
- A kognitív, affektív, szociális képességek fejlesztése.
- A tanulók közötti együttműködés elősegítése.

DFHT koncepciója, módszerei:

Egyénre szabott differenciálás

- egyedül végzett munka
- rétegmunka
- teljesen egyénre szabott munka
- részben egyénre szabott munka

Párban folyó munka

- páros munka
- tanuló párok munkája

Csoportban végzett munka

- A kooperatív munka, kooperatív tanulás, kollaboratív munka
- KIP

Ezenkívül a tanórák 80%-ban a pedagógus választ módszereket.

Alapmódszerek:

- tanári magyarázat (frontális tanítás): beszélgetés, kérdezve kifejtés, előadás, szemléltetés
- munkáltatás (egyéni, de nem önálló): variációs módszer, házi feladat
- individuális (egyéni és önálló tanulás): egyéni feladatok.

Motiváló módszerek:

- páros munka
- csoportmunka
- játék
- szerepjáték (drámapedagógia)
- vita
- kutató-felfedező módszer
- kooperatív módszerek
- projekt módszer
- szituációs játékok

Komplex órák alkalmazása – a program komplexitását a kognitív, affektív, szociális képességek együttes fejlesztése jelenti. A kötelező és szabadon tervezhető tanórákat fedi le, amelyekben a tudástartalom (a tananyag keresztntantervi része) kb. 30%-át hordozzák. A „Komplex órák” tekintetében a tudástartalmak keresztntantervi kapcsolatai mellett a DFHT tanítási-tanulási stratégia, valamint az alprogrami kapcsolódások jelennek meg. Ez utóbbi órák esetében a tantárgyakon átívelő transzverzális készségek fejlesztése is megvalósítható.

Tartalmi fejlesztési pontok:

- legalább 1 alprogrami (max. 3 alprogrami) kapcsolat megjelenik benne
- kapcsolódik az adott tantárgy adott évfolyamának tanmenetéhez, és a tanítói/tanári kézikönyvben megjelenített órához
- minden alprogram (törekedve arra, hogy) egyenlő aránnyal (kb. 20%) jelenik meg (össz. komplex óraszám)

Ráhangolódás: A ráhangolódás biztosítja, hogy a tanulók lelkesen, motiváltan kezdjék el a napot az iskolában, és érzelmi biztonságban érezzék magukat az osztályközösségben. Heti 1-3 alkalommal javasolja a Komplex Alprogram 20-25 perces foglalkozás keretén belül. A tanulási környezetet célszerű átalakítani úgy, hogy a tanulók körben ülhessenek székeken vagy szőnyegen, így megkönnyítve a kommunikáció feltételeit.

A foglalkozás felépítése ajánlottan a következő:

- Üdvözlés
- Beszélgetés
- Közös tevékenység/játék
- Zárás

A Ráhangolódás megvalósítását javasoljuk a nap elején, javasolt időtartama 25-45 perc, helye a nap kezdésekor vagy osztályfőnöki óra keretében vagy a délutáni foglalkozások elején. Témái megválasztásában segít a Tanítói kézikönyv.

„Te órád” - a diák érdeklődéséhez, igényéhez, saját választásához igazítható, amely órákon az osztálykeret nem feltétlenül kell, hogy érvényesüljön. Az óra kiválasztását a pedagógus segíti.

Az egységes alapokra épülő differenciálás

Pedagógiai programunk összeállításánál elsődleges szempont volt a tanulók képességeinek fejlődéséhez szükséges olyan követelmények meghatározása, amely ösztönzi a személyiségfejlesztő oktatást. Nevelési programunk összeállításánál az alábbi feladatoknak adtunk prioritást: az iskola pedagógiai programja, nevelési, tanítási – tanulási folyamata adjon teret:

- a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának;
- fejlessze a tanulók önismeretét, együttműködési képességét, eddze akaratát;
- járuljon hozzá életmódjukhoz, motívumaikhoz, szokásaik, az értékekkel való azonosulásuk fokozatos kialakításához, meggyökereztetéséhez.

A kulcskompetenciák hatékony fejlesztésének egyik feltétele a fejlesztési céloknak megfelelő tanítási folyamat, tanulási tevékenység.

A tanítás nem más, mint a tanulók tanulásának szervezése: tervezése, irányítása, szabályozása és értékelése.

A differenciált tanulásszervezés terén különösen a következő szempontokra kell figyelemmel lenni:

- Olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- A tanulásszervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának kibontakoztatása.
- Az oktatási folyamat megszervezése segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseinek korrigálására és tudásának átrendeződésére.
- Az oktatási folyamat alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit.
- Az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportmunkában, a tanulók páros és egyéni oktatásában) a tanulók tevékenységét, önállóságát, kezdeményezését, problémamegoldását, alkotóképességét kell előtérbe állítani.
- A tanulásszervezés egyik fő elve és teendője a tanulókhöz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben.
- A feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikák, alkalmazása nélkülözhetetlen a hátrányos helyzetű tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében.

A nevelési és oktatási célok megvalósítását az alábbi egyéb (tanítási órán kívüli) tevékenységek segítik:

a) Hagyományőrző tevékenységek

- Fontos feladat az iskolák névadói emlékének ápolása. Ezt szolgálják az évenkénti megemlékezések a névadóinkról.
- Minden tanév folyamán iskolai ünnepséget, megemlékezést tartunk a következő alkalmakkor: 1956. október 23-a, 1848. március 15-e évfordulóján, június 4-én a Nemzeti Összetartozás Napján, karácsonykor, a gyermeknapon, illetve a 8. osztályosok ballagásakor.
- Minden tanév folyamán az osztályok megemlékezést tartanak október 6-án, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapján, a holokauszt áldozatainak emléknapján és a Föld napján.

b) Diákönkormányzat. A diákönkormányzat (DÖK) tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed, melyet a tanulók által javasolt, az igazgató által 5 évre megbízott felsőfokú végzettségű és pedagógus szakképzettségű személy segíti. A választott nevelő járhat el a DÖK képviselőjében. A Diákönkormányzat véleményezési és javaslattevő jogkörével élhet a Szervezeti és Működési Szabályzata és az intézményi Házirend megalkotásában.

c) Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások. Az egyéni képességek minél jobb kibontakoztatását, a tehetséges tanulók gondozását, valamint a gyengék felzárkóztatását az egyes szaktárgyakhoz kapcsolódó tanórán kívüli tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások segítik.

- A tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején a nevelőtestület dönt. Iskoláinkban működő tanórán kívüli tehetséggondozó foglalkozások, szakkörök:

- természettudományos tehetséggondozó foglalkozások;
- helyesírási tehetséggondozó szakkör;
- a digitális kompetenciát fejlesztő foglalkozások;
- idegen nyelvi tehetséggondozó szakkörök ;
- a Kisnánai Szent Imre Tagintézményben a roma fiatalok hagyományápoló, tehetséggondozó műhelye;

- Iskoláinkban a gyengén teljesítő tanulók továbbhaladását tanórán kívüli felzárkóztató foglalkozások, korrepetálások biztosítják.

d) **Iskolai sportkör.** Az iskolai sportkör foglalkozásain részt vehet az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

e) **Szakkörök.** A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével – minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt. Szakkör vezetését – az igazgató beleegyezésével – olyan felnőtt is elláthatja, aki nem az iskola dolgozója.

f) **Versenyek, vetélkedők, pályázati lehetőségek.** A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a szaktanárok végzik.

Megrendezésre kerülő versenyek:

- Domszloi III. András Általános Iskolában – tankerületi szintű néma értő olvasás verseny.
- Kisnánai Szent Imre Tagintézményben – tankerületi szintű helyesírási verseny; tábla – és társasjátékok versenye és az országos szintű Kalandozó történelmi verseny.
- Markazi Várvölgye tagintézményben – kompetenciaalapú szövegértési verseny

g) **Témanapok, projektnapok.** A tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából a tanulók számára témanapokat szervezünk. Évente ismétlődnek azok a témanapok, amelyek az egészségvédelemmel, a természet- és környezetvédelemmel illetve a honismerettel kapcsolatos ismereteket dolgozzák fel.

h) **Tantárgyi integritás.** Tanítási évenként több olyan tanóra szerveződik, amelyben több tantárgy ismereteinek integrálását igénylő (multidiszciplináris) téma kerül a középpontba. Az integritás jegyében olyan foglalkozások szervezése történik, amelyek megvalósításakor a tanulók egyszerre több tudományterülettel foglalkoznak, a tudnivalók integrálásával ismerkednek meg,

i) **Boldogságóra program**

A Boldogságórát Magyarországon 2014 szeptemberében indította el a Jobb Vele a Világ Alapítvány szervezésében Bagdi Bella, az alapítvány elnöke. Minden osztály részvételével részt veszünk a programban. Pedagógusaink munkáját az alsó-, felső tagozatos korosztály számára kidolgozott Boldogságóra szakkönyvek támogatják. A program kiemelt küldetése, hogy a pozitív pszichológia eredményeire építve adjon ötleteket és módszertani segítséget a boldogságra való képesség fejlesztéséhez az iskolás korosztály számára.

„Arra törekszünk, hogy a Boldogságórák derűs és élménygazdag feladatai, játéakai, valamint gyakorlatai fokról fokra kibontakoztassák a derűt és életszeretetet. Gyermkeink így a jövőbe vetett hittel, bátran járják végig a felnőttiséghez vezető utat, majd boldogságra képes emberré válhatnak.” Prof. Dr. Bagdy Emőke

A Boldogságórák célja:

A Boldogságórák célja nem az, hogy problémamentes életmodellt állítson a fiatalok elé, hanem, hogy vezérfonalat adjon az iskolásoknak, hogy könnyebben nézzenek szembe a kihívásokkal, képesek legyenek megbirkózni a problémákkal, valamint a testi-lelki egészségmegtartás tényezőinek tanulmányozására adjon lehetőséget.

Vizsgálatok bizonyítják, hogy a Boldogságórák csökkentik a tanulók szorongását, miközben erősíti önbizalmukat. Így nemcsak kiegyensúlyozottabbá válnak a gyerekek, de az iskolában is jobban teljesítenek. A teljes Boldogságóra program 10 egymásra épülő témából áll, amelyek fokról fokra ismertetik meg a boldogság különböző összetevőit, feltételeit.

Az egyes témakörök sorrendben: 1. Boldogságfokozó hála, 2. Optimizmus gyakorlása, 3. Kapcsolatok ápolása, 4. Boldogító jócselekedetek, 5. Célok kitűzése és elérése, 6. Megküzdési stratégiák, 7. Apró örömek élvezete, 8. Megbocsátás, 9. Testmozgás, 10. Fenntartható boldogság.

A program alkalmazása során:

- Tapasztaljuk, hogy a pozitív megerősítés kihat a gyermek önismeretének egészséges fejlődésére, teljesítményére és eredményeire, kapcsolataira.
- Tanítványaink a program segítségével olyan technikákat tanulhatnak, ami segítséget ad számukra a mindennapi életben.
- A program pozitívan befolyásolja az osztályközösség kialakulását is.
- Hiszünk abban, hogy minden gyermeknek jár a boldogság.
- Minimum havi egy órában a feladatok játékos, vidám, kreatív formát öltenek, melyek a havi boldogságfokozó témát bontják ki, és gyakorlatban fejlesztik az optimista gondolkodást, tapasztalati tanulás útján.
- A feladatok három különböző nehézségi szinten kerülnek feldolgozásra.
- A hónap további részében, tetszőleges időszakokban szabadon kreatív feladatokra, dalok megtanulására, vidám szabadidős tevékenységek végzésére fordíthatjuk időt.

j) **A tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából szervezett programok, rendezvények, kirándulások:**

A kiránduláson, az erdei iskolai foglalkozásokon, a táborozásokon és a szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük. A nevelők a pályázati lehetőségek minél jobb kihasználásával törekednek arra, hogy ezeken a programokon a nehezebb szociális körülmények között élő családok – elsősorban halmozottan hátrányos helyzetű – gyermekei is részt tudjanak venni.

- **Tanulmányi kirándulások.** (A lakóhely és környékének természeti, történelmi, kulturális értékeinek megismerése.) **IIATÁRTALANUL!** – Tanulmányi kirándulás hetedikeseinek pályázati lehetőség szerinti részvétel.
- **Kirándulások.**
- **Erdei iskolák, táborozások.** (Táborszerű módon, az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások, melyeken főleg egy-egy tantárgyi téma feldolgozása történik, illetve az iskolai szünidőkben szervezett táborozások.)
- **Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás, színházlátogatás.** (Egy-egy tantárgy néhány témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, illetve művészeti előadásokon tett csoportos látogatások, online kapcsolódások.)
- **Múzeumpedagógiai foglalkozás.** (A múzeumok, várak aktuális programjaiban szereplő, Környezetismeret, Történelem, Állampolgári ismeretek, Hon- és népismeret, Dráma és színház, Természettudomány, Földrajz, Vizuális kultúra tantárgyak és Osztályfőnöki órák tananyagaihoz kapcsolódó témakörökben a múzeumpedagógiai órák látogatása;)

- **Szabadidős foglalkozások.** (A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programok.)

k) **Iskolai könyvtár** A tanulók egyéni tanulását, önképzését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti, annak órarendben rögzített nyitva tartási idejében. Tanórai foglalkozás keretében tarthatók könyvtári órák, amelyek az iskolai könyvtáros bevonásával és a szaktanárok közreműködésével történik. Működik: a Domoszlói III. András Általános Iskola Kisnánai Szent Imre Tagintézményében és a Markazi Várvolgye Tagintézményében . Tanórai foglalkozás

l) **Az iskola létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata.** A tanulók igényei alapján előzetes megbeszélés után lehetőség van arra, hogy az iskola létesítményeit, illetve eszközeit (pl. sportlétesítmények, számítógép stb.) a tanulók – tanári felügyelet mellett – egyénileg vagy csoportosan használják.

m) **Hit- és erkölcsstan.** Az iskolában a területileg illetékes, bejegyzett egyházak – az iskola nevelő és oktató tevékenységétől függetlenül – hit- és erkölcsstan oktatást szervezhetnek. A hit- és erkölcsstan oktatáson való részvétel a tanulók számára szabadon választható.

n) **Arizona-program a Domoszlói III. András Általános Iskola Kisnánai Szent Imre Tagintézményében.**

Módszer a magatartási problémák kezelésére a tanórák védelmében

„Amikor azzal kell szembesíteni valakit, hogy az élet nem egy habos torta, az sosem könnyű, de nem szabad hazudni. Azt hisszük, hogy jó, ha sterilizáljuk a gyerekek számára a világot, pedig nem: tudatosan fel kell készíteni arra őket, hogy a tetteiknek következményeik vannak. S a pedagógiának pont valahol ez lenne a célja, hogy felkészítse a gyerekeket.” (Böjte Csaba)

A tanórák védelmének - a zavartalanul tanulni akaró gyermekek és a zavartalanul tanítani akaró pedagógusok jogainak védelmében - biztosítása érdekében került bevezetésre intézményben az ARIZONA-PROGRAM, amely a tanórai konfliktusok hatékony kezelésével járul hozzá a jogok érvényesítéséhez.

Az iskola szabályait a házirend, az ideális együttműködést írott és íratlan erkölcsi szabályok határozzák meg. Ezen alapszabályok mellett azonban szükségesnek tartottuk, hogy egy egységes, vizuálisan is állandóan jelen lévő, egyszerűen, konkrétan megfogalmazott hatékony szabályrendszert vezessünk be a tanórák zavartalan működésének védelme érdekében.

A program az egymás iránti tisztelet és az egyéni felelősségérzet alapelvein nyugszik. Azt tűzi ki célul, hogy lehetővé tegye a tanárok számára a zavartalan tanítást, a tanulók számára pedig a zavarásmentes, nyugodt tanórát a rendetlenkedő tanuló átmeneti kiemelésével.

- „minden diáknak joga van a zavartalan tanuláshoz
- minden tanárnak joga van a zavartalan tanításhoz
- mindenkinek tisztelnie kell mások jogait”

A program további célja:

Felelősségteljes gondolkodás kialakítása a tanulóknban.

A program további alapja:

A kölcsönös tisztelet.

Az alapvető jogok és kötelezettségek egyaránt vonatkoznak a diákra és a pedagógusra.

Nem a büntetésre, sokkal inkább a tanulók saját felelősségére épít.

Aki az iskolai szabályok ellen vét és nem akar, vagy nem tud viselkedésén változtatni, lehetőséget kap, hogy az osztálytermet elhagyja, az „Arizona szobába” távozzon.

Már az 1. kimenetelnél megtörténik a beszélgetés az osztályfőnökkel.

Az 5. Arizona-szobában tartózkodás után kibővített beszélgetés történik, amelynek résztvevői: tanuló, osztályfőnök, szülő (szülői értesítés), gyermekvédelmi felelős, Arizona program koordinátora.

A 10. Arizona-szobában tartózkodás után további kibővített beszélgetés történik, amelynek résztvevői: diák, osztályfőnök, gyermekvédelmi felelős, szülő (előzetes szülői értesítés), gyermekvédelmi felelős, Arizona program koordinátora, *lehetőség szerint* iskolaőr.

A 15. Arizona-szobában tartózkodás után a megbeszélés résztvevői: az előbb említett szereplők, az iskola tagintézmény-vezetője, igazgatója (a szülő a megbeszélés időpontjáról értesítést kap)

A 20. Arizona-szobában tartózkodás után a megbeszélés résztvevői: a fentebb említett szereplők, az illetékes családsegítő szolgálat munkatársának bevonása

A 25. Arizona-szobában tartózkodás után a megbeszélés résztvevői: a segítő megbeszélésen már az iskolarendőr is részt vesz (tájékoztatás a megbeszélés időpontjáról a szülőnek)

A segítő megbeszélések célja a tanulóval kapcsolatos magatartási, és egyéb felmerülő problémák hatékony és mielőbbi rendezése együttműködésben az érintett tanuló gondviselőjével.

o) A Domoszlói III. András Általános Iskola Kisnánai Szent Imre Tagintézményében működő A Komplex Alapprogram alprogramjai.

Az „Élménysuliban” minden alprogram megjelenik, hetenként minimum egy órában.

• **A testmozgásalapú alprogram (TA)**

Az alprogram az iskolai testmozgásprogramok három területén kívánja bővíteni, sajátélmény-szerzést biztosító tanulási környezetben a pedagógusok módszertani repertoárját és szemléletét:

- testnevelés óra
- mozgásos tanulás osztálytermi környezetben
- szabadidős mozgástevékenységek

A TA a testmozgás iskolai környezetben előforduló minden formájára támaszkodva, tanulástámogató eszközeivel vesz részt a tanulói komplex személyiségfejlesztésben.

Az aktív, kreatív, felelősségteljes magatartást kialakító oktatási módszerek alkalmazásával teszi az alprogram a testmozgáson alapuló tevékenységeket a közösségi célok és az egyéni felelősség életgyakorlatává.

Célja: az egészségtudatos, jövőorientált életmód kialakítása.

Az alprogram tartalma:

- Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kereszttantervi tartalmak implementációjának támogatása testnevelés órai környezetben, a differenciálásra építve.
- Mozgásos tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.
- Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás testmozgás-alapú támogatása iskolai környezetben

• **Az életgyakorlat-alapú alprogram (ÉA)**

Az Életgyakorlat-alapú alprogram egy olyan pedagógiai rendszert mutat be, amely hozzájárul az egyén és természeti, társadalmi környezete kölcsönhatásának tudatos és felelős alakításához.

Az életgyakorlat koncepció egyrészt figyelembe veszi a tanulók szükségleteit, és ennek függvényében eltérő tanulási-tanítási egységeket tartalmaz.

Minden egységen belül alternatív, a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez, tempójához igazítható tanítási eszközöket, munkaformákat ajánl.

Célja: az életben hasznosítható ismeretek, tapasztalatok szerzése, amelyek sikeres életvezetési kompetenciákkal vértetik fel a tanulókat.

Cél továbbá, hogy megalapozza a vitakultúrát, kritikus gondolkodást, az önálló felelősségvállalást, az életformák sokszínűségének tiszteletét, a családi közösségek megbecsülését, az egészséges énkép kialakítását. A célrendszerben hangsúlyos, hogy az egyén és környezete között dinamikus viszony van, így az életgyakorlat témái komplexek és minden szinten - a rendszerszemléletnek megfelelően - kidolgozásra kerülnek.

Az alprogram tartalma:

- egészséges életmód, életvezetés
- környezettudatosság (fenntarthatóság)
- állampolgári felelősség (közösségi szerepek)
- életút-támogató pályaorientáció

- család, párválasztás
- érzelmi intelligencia (szociális készségfejlesztés)

• **A művészetalapú alprogram (MA)**

Az alprogram a művészeti nevelést célzó tanórák, a művészeteket pedagógiai eszközként felhasználó osztálytermi tanulás és a szabadidős művészeti tevékenységek terén nevelő/oktató pedagógusok metodológiai fejlesztésén keresztül hat a végzettség nélküli iskolaelhagyás mérséklésének irányába. A művészettel nevelés sok és sokféle lehetőséget teremt a tanulástámogatás megvalósítására.

Az alprogram célja művészeteket célként/eszközként használó tanórák, szabadidős foglalkozások biztosítása a tanulók számára.

Indirekt célok:

- Személyiség- és társas készségek fejlesztése a művészeti tevékenység révén
- Tanulási motiváció, tanulás iránti attitűd alakítása
- Indirekt (kognitív képességeket célzó) tanulásfejlesztés művészeti keretek között
- tanulásfejlesztés a művészetek révén
- (Inter)diszciplináris ismeretátadás művészeteken alapuló, résztvevő központú gyakorlatokon keresztül
- Pályaorientáció: művészpályára irányítás, illetve pályaorientáció művészetek révén.
- A művészeti tevékenységbe ágyazott fejlesztés keretében lehetőség van a tanuló egyéni sajátjaihoz alkalmazkodó, esélyegyenlőséget biztosító pedagógiai módszerek alkalmazására, ezáltal az adaptivitás biztosítására.

Az alprogram tartalma:

A művészeti tantárgyak és a mozgásra irányuló testnevelés tantárgy a készségtárgyak körébe sorolhatók, s ez arra is lehetőséget ad, hogy hasonló tartalmi elemek szerint épüljenek fel alprogramjaik is.

Fejlődés- és élményközpontú oktatás megvalósítását támogató módszerek és kerestantervi tartalmak megvalósításának támogatása a művészeti nevelést szolgáló tanórai környezetben, a differenciálásra épülve.

Művészetekre épülő tanulást támogató módszerek és tartalmak tanulási folyamatba történő integrálása osztálytermi környezetben.

Önkéntességre és befogadásra épülő informális és nonformális tanulás művészet-alapú támogatása iskolai környezetben.

• **A logikaalapú alprogram (LA)**

A Logikaalapú alprogram a tanulók gondolkodásának fejlesztését támogató módszerek és stratégiák megismertetésével szeretné növelni a pedagógusok módszertani repertoárját az iskolai élet területein.

Az alprogram feladata megismertetni a pedagógusokat olyan logikai alapú játékokkal, (legyen az sakk, táblás, papír-ceruza, szituációs és egyéb játék), melyeket a pedagógus fel tud használni mind az általános képességfejlesztéshez, mind a közismereti tantárgyi órákhoz.

Az alprogram keretén belül olyan szemléletváltás elindítását célozzuk meg, amelynek segítségével a tanítási és a tanulási folyamat egyaránt élményszerűvé, motiválóvá és egyben fejlesztő hatásúvá tehető.

Az alprogram célja, a gyerekek egyik legfőbb tevékenységére, a játékra és a játékosságra építve, hogy a gyerekek a tanulást ne érezzék fájdalmas, fáradtságos folyamatnak.

A tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás – ezzel a tanulók motivációja növelhető.

Az oktatásban a különböző logikai játékok és technikák alkalmazása nem öncélúan történik, hanem a tanterv és a tananyag megfelelő részébe való integrálással, szorosan kapcsolódva a megtanulandókhoz és a tanulók életkori sajátosságaihoz.

A játék lehetőséget nyújt a differenciálásra, és a gondolkodási képességeken túl a szociális képességek fejlődése is várható.

Az alprogram tartalma

A problémamegoldó gondolkodás fejlesztési lehetőségei a gyakorlatban – stratégiák és algoritmusok.

- A vizualitás szerepe a gondolkodás fejlesztésében.
- Játék alapú megközelítések:
- Térszemlélet, sík- és térbeli tájékozódási képesség fejlesztése
- Dienes játékok és a matematikai gondolkodás fejlesztése

- Sakk játék alapjainak elsajátítása és beépítése az iskolai tanulásba
- Táblás játékok, társasjátékok, papír-ceruza játékok alkalmazása
- Játékstrukturált megközelítések:
- Kártyajátékok – lapot kérünk!, logiccards, set, stb.
- Logikai játékok, logisztorik
- Barkochba és egyéb csoportos szituációs játékok
- Kreativitást és reflektivitást fejlesztő játékok

• **A digitális alapú alprogram (DA)**

A Digitális alapú alprogram az IKT-műveltség elemeit keresztntantervi, transzverzális megközelítésben értelmezi, és a digitális pedagógiai kultúra komplex, intézményi szintű fejlesztését tekinti feladatának. Az IKT-műveltség tekintetében a technológiai, a kognitív és a szociális aspektust tekintjük irányadónak.

Az alprogram kidolgozásával a pedagógusok módszertani kultúraváltását segítjük elő, olyan korszerű digitális megoldásokkal, melyek hozzájárulnak az elektronikus tanulási környezet kialakításához, felgyorsítva az intézmények digitális átalakítását, mely lehetővé teszi, hogy a digitális eszközök alkalmazásával a tanulás élményszerűvé váljon.

Az **alprogram célja**, hogy kialakítsa a pedagógusokban az oktatásba integrált IT-eszközöket értő és kritikus módon alkalmazó „digitális állampolgár” habitust, melynek révén az összetett problémák megoldása a technológia segítségét is igénybe veszi.

Szeretnénk elérni azt is, hogy a tanulás és a tudás megszerzése legyen örömforrás a digitális alkalmazások használatával, ezzel növelve a tanulók motivációját, kognitív képességeik színvonalát, tanulás módszertani repertoárjukat, pályaaorientáció szempontjából releváns ismereteiket, (inter)diszciplináris ismereteik körét, és mindent egybevetve: a tanulók személyiségformálásához is hozzájáruljon.

Az alprogram tartalma

Az alprogram az alábbi tartalmi pontokból építkezik:

- Játékalapú megközelítések
- Technológiai műveltség, felelősségteljes eszközhasználat
- IKT-műveltség
- Hálózati részvétel és együttműködés, problémamegoldás, kommunikáció és eszközhasználat
- Digitális írástudás
- IKT alapú óratervezés
- Személyes tanulási környezet menedzselése

A PEDAGÓGUSOK HELYI INTÉZMÉNYI FELADATAI

1. A pedagógusok alapvető feladatai

- A magasabb jogszabályokban, a pedagógiai programban, a Szervezeti és Működési Szabályzatban, valamint az intézmény más belső szabályzatában és vezetői utasításában előírt pedagógiai és adminisztratív feladatok ellátása.
- Heti teljes munkaidejének nyolcvan százalékát (kötött munkaidejét) az igazgató által meghatározott feladatok ellátásával töltse.
- Neveléssel-oktatással lekötött munkaidejében tanórai és tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokat tartson.
- Kötött munkaidejének neveléssel-oktatással lekötött munkaidején felőli részében a nevelést-oktatást előkészítő, a neveléssel-oktatással összefüggő egyéb feladatokat, tanulói felügyeletet, továbbá eseti helyettesítést lásson el.
- A tanítási órák és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások pontos és eredményes megtartása.
- Aktív részvétel a nevelőtestület értekezletein, valamint a szakmai munkaközösségek munkájában.
- Aktív részvétel az éves munkaterv szerinti rendezvényeken.
- A tudomására jutott hivatali titkot megőrizze.
- Gyakornok pedagógus fokozatú alkalmazott a jogszabályokban meghatározott határidő megszerezze az előírt minősítését.
- Az iskola céljainak képviselője a tanulók és a szülők előtt.
- A pedagógusra bízott osztályterem, szaktanterem gondozottságának és pedagógiai szakszerűségének figyelemmel kísérése.

2. A tanórai és a tanórán kívüli oktató-nevelő munka, tanulásirányítás

- Tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások megtartása.
- A tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások éves tervének elkészítése (tanmenetek, éves programok).
- Előzetes felkészülés a tanítási órákra és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozásokra.
- A motiválás, a differenciálás, a tanulói aktivitás változatos formáinak alkalmazása a tanítási órákon
- Változatos szervezeti formák alkalmazása a tanítási órákon
- A tanulók életkorához és a didaktikai feladatokhoz megfelelően illeszkedő módszerek, szemléltetés, ellenőrzés és értékelés alkalmazása a tanítási órákon.
- A tanulók aktív munkájának és megfelelő magatartásának biztosítása a tanítási órákon és a különféle iskolai foglalkozásokon.
- Az eredményes tanulás módszereinek, technikáinak elsajátíttatása, gyakoroltatása a tanítási órákon.
- A helyi tanterv követelményeinek elsajátíttatása a nevelő által tanított tanulók körében.

3. A tehetséges tanulók gondozása

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a tehetséges tanulók részére.
- Iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyek, vetélkedők, bemutatók, pályázatok önálló szervezése, segítség a szervezésben.
- Részvétel az iskolai tanulmányi, sport és kulturális versenyeken, vetélkedőkön, bemutatókon.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán belüli versenyekre, vetélkedőkre stb.
- A tehetséges tanulók részvételének biztosítása és felkészítése a különféle iskolán kívüli versenyekre, vetélkedőkre stb.

4. A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók gondozása, eredményes fejlesztése

- Egyéb (tanórán kívüli) fejlesztő foglalkozások szervezése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók részére.
- A gyermekvédelmi feladatok ellátása a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók körében.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók korrepetálása, segítése.
- A hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók, illetve a felzárkóztatásra szoruló tanulók felkészítése javító vagy osztályozó vizsgára.
- Az eredményes középiskolai felvétel elősegítése a hátrányos helyzetű, a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdő tanulók körében.

5. Kompetenciafejlesztés

Feladatunk, hogy megtanítsuk tanulóinkat eligazodni az információk özönében. Segítsük megtalálni, saját tudásukba beépíteni mindazt, amire életük során szükségük lesz. A tanulás folyamata nem zárul le az iskolai tanulmányok befejezésével. Egyre nagyobb értéke van annak, ha valaki többször meg tudja újítani tudását, át tudja látni, képes új helyzetekben a megtanultakat alkalmazni.

Az egész életen át tartó tanuláshoz szükségesek a kulcskompetenciák. A tanórákba beépítjük a kompetenciákat fejlesztő munkaformákat, módszereket tanulásszervezési eljárásokat:

1. a tanulás kompetenciái
2. kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi
3. digitális kompetencia
4. matematikai gondolkodási kompetencia
5. személyes és társaskapcsolati kompetencia
6. kreativitás, kreatív alkotás, önkifejezés, kulturális tudatosság kompetencia
7. munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

6. Országos pedagógiai mérés, értékelés, szakmai ellenőrzés

Az országos pedagógiai mérések – a tanév rendjéről szóló miniszteri rendeletben meghatározottak szerint történnek intézményeinkben.

Intézményeink a 20/2012. (VIII.31) EMMI rendelet 79.§ -a alapján végzi el az országos pedagógiai mérésekhez kapcsolódó feladatát.

Iskoláink kiemelt feladatnak tekinti az országos mérésre való felkészülést.

A méréseket az intézményi mérési koordinátorok szervezik meg és az igazgató által kijelölt pedagógusok közreműködésével bonyolítják le, koordinálják.

A mérések eredményei alapján a tanév végén elkészül az Intézkedési Terv, amely tartalmazza az eredményeket és az intézkedéseket a kompetenciamérés eredményeinek javítására.

7. A tanulók tanórán kívüli foglalkoztatása

- Szabadidős programok szervezése iskolán kívül (pl. színház-, múzeumlátogatás, kirándulás).
- Szabadidős programok szervezése iskolán belül (pl. klubdélután, karácsonyi ünnepség).
- Iskolai rendezvények, ünnepélyek, évfordulók megrendezése.

- A nevelők, gyerekek és szülők együttműködését, kapcsolatát erősítő (közös) programok.
8. **Az iskolai diákönkormányzat működtetésében való aktív részvétel**
- Az iskolai diákönkormányzati munka egy-egy részterületének irányítása, segítése.
 - Az iskolai diákönkormányzat programjainak önálló szervezése, segítség a programok szervezésében, részvétel a programokon.
 - Iskolai szintű kirándulások, táborok önálló szervezése, segítség a szervezésben, részvétel a kirándulásokon, táborokon.
9. **Munkafegyelem, a munkához való viszony**
- A munkaköri köteleességek teljesítése.
 - Az ügyeleti munka pontos, felelősségteljes ellátása az óráközi szünetekben.
 - Pontos adminisztrációs munka. A formai követelmények, a határidők betartása.
 - Az egyes tanév közben adódó feladatok pontos, határidőre történő megoldása.
10. **Folyamatos, aktív részvétel a nevelőtestület és a szakmai munkaközösség tevékenységében**
- Feladatvállalás a munkaközösség, a nevelőtestület aktuális feladataiban.
 - Részvétel a különféle feladatok megoldására alakult nevelői munkacsoportokban.
 - Oktatási segédanyagok, szemléltető és mérőeszközök kidolgozása, közreadása.
 - Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.
11. **Továbbtanulásban, továbbképzésekben való részvétel, önképzés**
- Továbbképzéseken való részvétel.
 - A továbbképzéseken tanultak átadása a nevelőtestület tagjainak.
12. **Az iskolai munka feltételeinek javítása**
- Pályázatok összeállítása, pályázatokon való részvétel.
 - Bekapcsolódás az eredményes pályázatok megvalósításába.
 - Az iskolai alapítvány működésének segítése.
 - Az iskolai munka javítása új ötletekkel, az ötletek kivitelezése megvalósítása (innováció).
 - Az oktatáshoz kapcsolódó szemléltető eszközök tervezése, kivitelezése.
 - Az iskola épületének, helyiségeinek dekorálása.
13. **Aktív részvétel a tantestület életében**
- A pályakezdő (gyakornok) vagy az iskolába újonnan került nevelők munkájának, beilleszkedésének segítése.
 - Önkéntes feladatvállalások a nevelőtestület közösségi életének; rendezvényeinek szervezésében, a szervezés segítése.
 - Részvétel a nevelőtestület közösségi életében, rendezvényeiben.
14. **Az iskola képviselete**
- A szülői szervezet által szervezett rendezvények segítése.
 - Tudósítások közreadása a helyi társadalom számára az iskola életéről, eredményeiről a helyi médiában.
 - Bekapcsolódás az iskolán kívüli szakmai-pedagógiai szervezetek tevékenységébe.
 - Bekapcsolódás az iskolán kívüli érdekképviseleti szervezetek tevékenységébe.
 - A település rendezvényein, eseményein való részvétel.

- Aktív részvétel, tisztségek vállalása a település társadalmi, kulturális, sport, stb. életében, civil szervezeteiben.

15. A vezetői feladatok ellátása

- Vezetői feladatok vállalása a nevelőtestület szervezeti életében.
- Az egyes vezetői feladatok (tervezés, szervezés, a végrehajtás irányítása, ellenőrzés, értékelés) lelkiismeretes ellátása.
- A vezetőre bízott közösség formálása, az emberi kapcsolatok javítása.

16. Megfelelő kapcsolat kialakítása a tanulókkal, a szülőkkel és a pedagógus kollégákkal

- A tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák személyiségének tiszteletben tartása.
- Elfogadást, figyelmet, megértést, jóindulatot sugárzó stílus, hangnem és viselkedés a tanulók, a szülők és a pedagógus kollégák felé.
- Pedagógiai tanácsadás a tanulóknak és a szülőknek.
- Kellő figyelem érdeklődés, megbecsülés és jóindulat a nevelőtársak felé (a pedagógus kollégák segítése, a tapasztalatok átadása, észrevételek, bírálatok elfogadása).

17. A pedagógusok intézményi feladatai a Domoszlói III. András Általános Iskola Kisnánai Szent Imre Tagintézményében a Komplex Alapprogramban

- A pedagógusok feladata kiegészül a DFHT órák megszervezésével, a kapcsolódó dokumentumok (óraillusztrációk) elkészítésével.
- A választott alprogramokhoz kapcsolódó foglalkozások megszervezése, megtartása.
- Belső továbbképzések, előadások, bemutató órák szervezése, megtartása.

AZ OSZTÁLYFŐNÖKI MUNKA TARTALMA, AZ OSZTÁLYFŐNÖKÖK FELADATAI

1. Az osztályfőnök feladatai

- Megfelelő magaviseletű; az iskolai diákönkormányzati munkában és az iskolai rendezvényeken aktív osztályközösséget alakít ki az osztályközösség megfelelő irányításával.
- Fejleszti a tanulók személyiségét, elősegíti egészséges lelki és testi fejlődésüket.
- Elősegíti a társadalmi normákhoz és az iskolai elvárásokhoz igazodó értékrend kialakítását és elfogadását.
- Tanórákon kívüli – szükség esetén – iskolán kívüli közösségfejlesztő, szabadidős programokat (pl. osztálykirándulás, túra, színház-, múzeumlátogatás) szervez.
- Az osztályszintű és az iskolai rendezvényeken kíséri osztályát, felügyel a tanulókra.
- Megismeri a tanulók családi és szociális körülményeit.
- Rendszeres kapcsolatot tart és együttműködik a tanulók szüleivel.
- Rendszeres kapcsolatot tart együttműködik az osztályban tanító nevelőkkel.
- Tájékoztatja a tanulókat és a szülőket az őket érintő kérdésekről. Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- Figyelemmel kíséri a diákok tanulmányi előmenetelét, és erről rendszeresen – legalább havonta – tájékoztatja a szülőket.
- A bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és az év vége előtt legalább egy hónappal írásban értesíti.
- Ha a tanuló az év végén tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről.
- Figyelmezteti a szülőket, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- Támogatja és segíti az osztályban működő szülői szervezet munkáját.

- A szülők tájékoztatására szülői értekezleteket és fogadó órákat szervez.
- Fokozott törődéssel foglalkozik az osztályába járó kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal.
- Az osztály tanulóinál ellátja a gyermekvédelmi feladatokat, együttműködik szükség esetén a gyermekjóléti és családsegítő szolgálattal.
- Segíti a tanulási, beilleszkedési, magatartási nehézséggel küzdő tanulók iskolai munkáját.
- Támogatja a tehetséges tanulók fejlődését.
- Tájékozódik a tanulók iskolán kívüli tevékenységeiről.
- Az iskolaorvosi szolgálat bevonásával figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát, és erről szükség esetén tájékoztatja az osztályban tanító nevelőket.(pl. tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység).
- Minden hó végén érdemjeggyel értékeli a tanulók magatartását és szorgalmát.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók magatartás és szorgalom osztályzatára.
- Az első félév végén és a tanév végén javaslatot tesz a nevelőtestületnek a tanulók egész tanévi munkájának dicsérettel történő elismerésére.
- A házirendet megsértő vagy feladatait elmulasztó tanulót először szóbeli figyelmeztetésben, majd írásbeli figyelmeztetésben részesíti. Súlyosabb esetben javaslatot tesz a tanuló elleni fegyelmi eljárás lefolytatására.
- Figyelemmel kíséri a tanulók hiányzásait, vezeti a mulasztási naplót, a mulasztásokat az osztálynaplóban havonként összesíti. Igazolatlan mulasztás esetén a jogszabályokban előírt rendelkezések alapján jár el.
- A tanév elején elkészített osztályfőnöki tanmenet szerint vezeti az osztályfőnöki órákat, azokra előre felkészül.
- Segíti és ösztönzi a tanulók középiskolai továbbtanulását, megismerteti őket a pályaválasztási és továbbtanulási lehetőségekkel.
- A nyolcadik évfolyamban a szülők döntése alapján ellátja a tanulók középiskolai jelentkezésével kapcsolatos feladatokat, elkészíti az ehhez szükséges dokumentumokat.
- Elkészíti az osztályfőnöki munka éves tervezetét (osztályfőnöki munkaterv, osztályfőnöki tanmenet).
- Elkészíti az osztálystatisztikákat és ezekhez kapcsolódó elemzéseket.
- Betartja az alapvető erkölcsi normákat a tanulókkal, a szülőkkel és a nevelőtársakkal szemben.
- Kitölti és vezeti az osztálynaplót, hetente ellenőrzi a szükséges beírásokat, és szükség esetén gondoskodik azok pótlásáról.
- Felfekteti és vezeti a tanulói törzslapokat és bizonyítványokat.
- Figyelemmel kíséri az osztály tantermének gondozottságát és pedagógiai szakszerűségét.

2. Az osztályfőnöki munka tervezése

~~Az osztályfőnök osztályfőnöki nevelő munkáját a minden tanév elején összeállított osztályfőnöki munkaterv alapján végzi.~~

Az osztályfőnöki munkaterv felépítése

- A tanév elején összeállított munkaterv
 - Az előző tanév végi értékelés az osztályközösség fejlődéséről.
 - Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról.
 - Osztályfőnöki tanmenet (az osztályfőnöki órák éves terve).
 - Tervezett tanórán kívüli programok az adott tanévre havi bontásban.
 - Tervezett fogadó órák és szülői értekezletek az adott tanévre. Az egyes szülői értekezletek tervezett témái.
 - Az osztály diákközösségének vezetői.
 - Az osztályban működő szülői szervezet vezetői.
- Az osztályfőnöki munkatervhez csatolt dokumentumok a tanév folyamán
 - Első félévi és tanév végi osztálystatisztika.
 - Jelenléti ívek és feljegyzések összesítése a szülői értekezletekről és a fogadóórákról.

3. Az osztályfőnök által készített statisztikák, jelentések az osztályról

Tanév eleji statisztikai adatok az osztályról

- Tanulók száma, ebből leány
- Hátrányos helyzetű, ebből halmozottan hátrányos helyzetű tanuló, ebből leány
- Tanulási, magatartási, beilleszkedési zavarral küzdő tanuló, ebből leány
- Sajátos nevelési igényű tanuló, ebből leány
- Az iskolába járás alól felmentett tanuló (egyéni tanrend szerint tanuló), ebből leány
- Egyes tantárgyakból az értékelés alól felmentett tanulók, ebből leány
- Más településről bejáró tanuló, ebből leány
- Nem magyar állampolgár, ebből leány
- Évfolyamismétlő, ebből leány

Statisztikai adatok az első félév és a tanév végén az osztályról

- Tanulók száma
- Osztályozott tanulók száma és aránya
- Osztályozatlan tanulók száma és aránya
- Az egyes tantárgyakban elért osztályzatok száma és a tantárgyak osztályátlaga
- Az osztály tanulmányi átlaga
- Kitűnő tanulók száma és aránya
- Szaktárgyi dícsérek száma tantárgyanként a tanév végén
- Példamutató magatartásért adott dícsérek száma a tanév végén
- Példamutató szorgalomért adott dícsérek száma a tanév végén
- Egy tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Két tantárgyból bukott tanulók száma és aránya
- Három vagy több tantárgyból évfolyamismétlésre bukott tanulók száma és aránya
- A bukások számának összesítése
- A tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyek eredményei
- Iskolán belüli versenyek eredményei (iskolai versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- Iskolán kívüli versenyek eredményei (iskolán kívüli versenyeken részt vett tanulók száma és az elért helyezések)
- Nyolcadik évfolyamon a középiskolai továbbtanulás jellemzői
- A középiskolai felvételi eljárást megelőző írásbeli vizsgán elért eredmények (magyar, matematika)
- Középiskolai felvétel a tanulók választása alapján
- A választott középiskolák közül az elsőként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
- A választott középiskolák közül a másodikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
- A választott középiskolák közül a harmadikként megjelölt iskolába felvett tanulók száma és aránya
- Továbbtanulás iskolatípusok szerint
- Gimnáziumba felvett tanulók száma és aránya
- Szakközépiskolába felvett tanulók száma és aránya
- Szakiskolába (szakmunkásképzőbe) felvett tanulók száma és aránya
- Egyik középiskolába sem felvett tanulók száma és aránya

4. Az osztályfőnöki órák témái

a) *Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák a tanév legelső osztályfőnöki óráin*

- A házirend szabályainak megbeszélése.
- Az osztályközösség belső szabályainak megbeszélése, rögzítése.
- Balesetvédelmi, tűzvédelmi szabályok ismertetése, visszakérdezése.
- Az osztályközösség gyermekvezetőinek megválasztása.

- Az iskolai munkatervből az osztályt érintő feladatok ismertetése.
- Az iskola környékére vonatkozó közlekedési ismeretek és veszélyhelyzetek megbeszélése.
- A kerékpáros közlekedés szabályai.

b) ***Kötelezően minden osztályban feldolgozásra kerülő témák***

- Félévente egy alkalommal egészségvédelmi téma (helyes táplálkozás; az alkohol- és kábítószer fogyasztás, a dohányzás káros hatásai a szervezetre; a személyes higiénia; a szexuális fejlődés) az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségével.
- Elsősegély-nyújtási alapismeretek: teendők közlekedési baleset esetén, segítségnyújtás baleseteknél; a mentőszolgálat felépítése és működése; a mentők hívásának helyes módja.
- Félévente egy alkalommal az elsősegély-nyújtás alapismereteinek gyakorlati elsajátítása céljából az iskolai egészségügyi szolgálat (iskolaorvos, védőnő) segítségével igénybe vétele.
- Az osztály félévi munkájának és magatartásának értékelése az első és a második félév végén.
- Megemlékezés nemzeti ünnepeinkről október 23-án és március 15-én.
- Megemlékezés a magyar kultúra napjáról, a kommunista és egyéb diktatúrák áldozatainak emléknapjáról, a költészet napjáról, a holokauszt áldozatainak emléknapjáról, a Föld napjáról és a Nemzeti Összetartozás Napjáról.
- Megemlékezés az iskola névadójáról.
- Osztálykirándulás előkészítése, tartalma, lebonyolítása.

A GYERMEK – ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS FELADATOK

- A nevelők és tanulók személyes kapcsolatainak és az egyéni szükségletek szerint megítélt családlátogatásoknak egyik fő célja a gyermek-és ifjúságvédelemmel összefüggő problémák feltárása, megelőzése. Minden pedagógus feladata a tanulók fejlődését veszélyeztető körülmények megelőzése, feltárása, megszüntetése, a gyermeki jogok védelme.
- Az osztályfőnök feladata a gyermek-és ifjúságvédelmi feladatok ellátása.

Gyermek- és ifjúságvédelmi felelősként az osztályfőnök az alábbi feladatokat látja el:

- a tanulók és a szülők együttes tájékoztatása azokról a lehetőségekről, személyekről, intézményekről, amelyekhez a problémáik megoldása érdekében fordulhatnak;
- további jelzőrendszeri tagok bevonása a probléma megoldásba;
- a veszélyeztető okok megléte esetén jelzés a szakmai protokoll meghatározása szerint
- segíti az egyéb jelzőrendszeri tagok tevékenységét

Az iskola gyermekvédelmi tevékenysége három területre terjed ki: a gyermek fejlődését veszélyeztető okok megelőzésére, feltárására és megszüntetésére. Mindezeket felismeréssel, feltárással, a problémák kezelésében nyújtott segítséggel, és a jelzőrendszeri tagokkal történő hatékony együttműködéssel érhetjük el.

A tanulók fejlődését veszélyeztető okok megszüntetésének érdekében iskolánk együttműködik a területileg illetékes

- Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálattal
- nevelési tanácsadóval
- gyámhivatallal
- védőnővel
- gyermekorvossal
- iskolarendőrrel
- a gyermekvédelem munkáját segítő résztvevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal

Iskolánk pedagógiai munkáján belül elsősorban az alábbi tevékenységek szolgálják a gyermekvédelem céljainak megvalósítását:

- a felzárkóztató foglalkozások
- a tehetséggondozó foglalkozások
- differenciált oktatás és képességfejlesztés
- a pályaválasztás segítése
- a személyes, egyéni tanácsadás (tanulónak, szülőnek)
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése
- a családi életre történő nevelés
- délután 16 óráig szervezett foglalkozások
- az iskolai étkezési lehetőségek
- az egészségügyi szűrővizsgálatok
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek)
- a tanulók szociális helyzetének javítása
- a szülőkkel való együttműködés

A KIEMELT FIGYELMET IGÉNYLŐ TANULÓKKAL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉG HELYI RENDJE

1. Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

2. Munkánk során kiemelten kezeljük

- a sajátos nevelési igényű;
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
- a kiemelten tehetséges;
- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyéni fejlesztését.

1. Sajátos nevelési igényű tanulók

- Iskolánkban integrált formában folyik a többi tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű tanulók iskolai nevelése-oktatása: enyhe fokban értelmi fogyatékos, beszéd-fogyatékos, érzékszervi fogyatékos, autizmus spektrum zavarral, egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdő tanulók.

Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve:

1. Általános elvek

1.1. A Nemzeti alaptanterv és a választott kerettanterv alkalmazása a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásában

A Nemzeti alaptanterv (a továbbiakban: NAT) a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának is alapdokumentuma, az abban meghatározott fejlesztési területek – nevelési célok, kulcskompetenciák, illetve a műveltségi területeken megfogalmazott célok, feladatok a sajátos nevelési igényű tanulóakra is érvényesek. A sajátos nevelési igényű tanulókat nevelő-oktató iskolák pedagógiai programjuk, helyi tantervük elkészítésénél figyelembe veszik:

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: köznevelési törvény), a NAT és az Irányelv rájuk vonatkozó előírásait,
- a nevelés és oktatás helyi célkitűzéseit és lehetőségeit,
- a vármegyei feladat ellátási, intézményhálózat-működtetési és köznevelés-fejlesztési tervet,
- a szülők elvárásait
- a nevelt tanulók sajátosságait.

Az Irányelvben foglaltak célja, hogy a sajátos nevelési igényű tanulók esetében a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok ugyanúgy összhangba kerüljenek, mint más gyermekekénél. Az Irányelv annak biztosítását szolgálja, hogy:

- a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósuljon meg, segítse a minél teljesebb önállóságelérését és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedést,
- az iskola fejlesztési követelményei igazodjanak a fejlődés lehetséges üteméhez,
- ha szükséges, a fejlesztés az iskoláskor előtti képességfejlődés területeire is terjedjen ki,
- a rehabilitációs célú fejlesztő terápiák programjai váljanak az intézmények pedagógiai programjainak tartalmi elemeivé,
- a tanulókat a nevelés, oktatás, fejlesztés ne terhelje túl.

1.2. A sajátos nevelési igényű tanulók habilitációs, rehabilitációs célú ellátása

A tanulók között fennálló – egyéni adottságokból és igényekből adódó – különbségeket az iskolák a pedagógiai programok és helyi tantervek kialakításakor veszik figyelembe.

A sajátos nevelési igény kifejezi:

- a) a tanuló életkori sajátosságainak fogyatékoság által okozott részleges vagy teljes körű módosulását,
- b) az iskolai tanuláshoz szükséges képességek kialakulásának sajátos útját, fejlődésének eltérő ütemét, esetleg részleges vagy teljes kiesését, fejletlenségét, lassúbb ütemű és az átlagtól eltérő szintű fejlesztettségét.

A sajátos nevelési igény a szokásos tartalmi és eljárásbeli differenciálástól eltérő, nagyobb mértékű differenciálást, speciális eljárások alkalmazását, illetve kiegészítő fejlesztő, korrekciós, habilitációs, rehabilitációs, valamint terápiás célú pedagógiai eljárások alkalmazását teheti szükségessé.

1.3. A habilitációs, rehabilitációs ellátás közös elvei

- a) A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésében, oktatásában részt vevő nevelési-oktatási intézmények egésznevelési-oktatási rendszerét átfogó, hosszú távú habilitációs, rehabilitációs célok és feladatok határozzák meg, melyeket az intézmény dokumentumai tartalmaznak.
- b) A habilitációs, rehabilitációs tevékenység olyan szakmaközi együttműködésben kialakított és szervezett nyitott tanítási-tanulási folyamatban valósul meg, mely az egyes tanulók vagy tanulócsoportok igényeitől függő eljárások, időkeret, eszközök, módszerek, terápiák alkalmazását teheti szükségessé.

1.4. A habilitációs, rehabilitációs tevékenységet meghatározó tényezők

- a) A fogyatékoság, az autizmus spektrum zavar vagy egyéb pszichés fejlődési zavar típusa, súlyossága.
- b) A fogyatékoság, az autizmus spektrum zavar vagy egyéb pszichés fejlődési zavar kialakulásának, felismerésének, diagnosztizálásának ideje.
- c) A sajátos nevelési igényű tanuló
 - ca) életkora, pszichés és egészségi állapota, rehabilitációs műtétei,
 - cb) képességei, kialakult készségei, kognitív funkciói, meglévő ismeretei.
- d) A társadalmi integráció kívánalmai: az egyéni tanulási utak megtervezése és biztosítása, továbbtanulás, pályaválasztás, a lehető legönállóbb életvitelre történő felkészítés.

A sajátos nevelési igényű tanuló fejlesztésére vonatkozó célokat, feladatokat, tartalmakat, tevékenységeket, követelményeket meg kell jeleníteni:

- a) az intézmény pedagógiai programjában,
- b) a helyi tantervben
- c) a tematikus egységekhez, tervekhez kapcsolódó tanítási-tanulási programban,
- d) az egyéni fejlesztési tervben.

A fogyatékoság, a pszichés fejlődési zavar típusának megfelelő szakirányú végzettséggel rendelkező gyógypedagógus, gyógypedagógiai tanár, konduktor, konduktor-óvodapedagógus, konduktor-tanító, terapeuta, kompetenciája:

- 1. a programok, programcsomagok összeállítása,
- 2. a habilitációs, rehabilitációs egyéni és kiscsoportos fejlesztés, osztálytermen belüli megsegítés,
- 3. közreműködés az integrált nevelés, oktatás keretein belül a tanítási órákba beépülő habilitációs, rehabilitációs fejlesztő tevékenység tervezésében, ezt követően a konzultációban.

1.5. A többségi intézményekben megvalósuló (integrált) nevelés, oktatás

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő – integrált – oktatásuk (teljes vagy részleges integrációjuk). Az együttnevelést megvalósító intézmény többet vállal, magasabb értéket kínál, mint

részvétet és védettséget. Sikerkritériumnak a tanulók beilleszkedése, önmagához mért fejlődése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

- A befogadó iskola vezetője támogatja pedagógusai részvételét az integrációt segítő szakmai programokon akkreditált továbbképzéseken.
- Az együttnevelést megvalósító iskolák pedagógusainak, valamennyi dolgozójának, gyermek- és szülői közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemléletértékesítése és a sérülés specifikus módszertani eljárások alkalmazása. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülésspecifikusság” alkalmazkodást jelent a sajátos nevelési igény típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.
- A nyitott tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló tevékenység, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai – esetenként egészségügyi – eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.
- b) egyéni fejlesztési tervet készít a gyógypedagógus – konduktív nevelés esetén konduktor – együttműködésével, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít, a differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz;
- c) a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépíti, a folyamatos értékelés, hatékonyság-vizsgálat, a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – megváltoztatja eljárásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaz;
- d) egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres;
- e) alkalmazkodik az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez;
- f) együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba.

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő – a tanulófogyatékoságának típusához igazodó szakképzettséggel rendelkező – gyógypedagógus, gyógypedagógiai tanárkonduktor, konduktor-óvodapedagógus, konduktor-tanító, terapeuta

- a) segíti a pedagógiai diagnózis értelmezését;
- b) javaslatot tesz a fogyatékos, a pszichés fejlődési zavar típusához, a tanuló egyéni igényeihez szükséges környezet kialakítására (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása stb.);
- c) segítséget nyújt a tanuláshoz, művelődéshez szükséges speciális segédeszközök kiválasztásában, ismerteti a speciális eszközök használatát, tájékoztat a szerzési lehetőségekről;
- d) javaslatot tesz gyógypedagógiai specifikus módszerek, módszerkombinációk alkalmazására;
- e) figyelemmel kíséri a tanulók haladását, részt vesz a részeredmények értékelésében, javaslatot tesz az egyéni fejlesztési szükséglethez igazodó módszerváltásokra;
- f) együttműködik a többségi pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógus tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait;
- g) terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon – egyéni fejlesztési terv alapján a rehabilitációs, rehabilitációs fejlesztést szolgáló órakeretben –, ennek során támaszkodik a tanuló meglévő képességeire, az ép funkciókra;
- h) segíti a befogadó pedagógust az egyéni értékelés kialakításában, a gyermek önmagához mért fejlődésének megítélésében;
- i) segíti a helyi feltételek és a gyermek egyéni szükségleteinek összehangolását.

2. Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók iskolai fejlesztésének elvei

2.1. Az enyhén értelmi fogyatékos tanuló

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók a tanulásban akadályozott gyermekek körébe tartoznak, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképessége, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó akadályozottságot, tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.

Az enyhe fokú értelmi fogyatékos (mentális sérülés) diagnosztizálása elsősorban orvosi, gyógypedagógiai és pszichológiai feladat.

Pszichodiagnosztikai vizsgálatokkal állapítható meg a kognitív funkciók lassúbb fejlődése, valamint más, nem intellektuális területeken jelentkező eltérések.

2.2. Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelési, oktatási szempontú jellemzői

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlődése igen eltérő attól függően, hogy milyen egyéb érzékszervi, motorikus, beszédfejlődési, viselkedési stb. rendellenességeket mutatnak, amelyek vagy oksági összefüggésben állnak az értelmi fogyatékossgal, vagy következményesen egyéb hatásokra alakulnak ki. Tanulási helyzetekben megfigyelhető jellemzőik: a téri tájékozódás, a finommotorika, a figyelemkoncentráció, a bonyolultabb gondolkodási folyamatok, a kommunikáció, valamint a szociális alkalmazkodás fejlődésének eltérései. Ezek változó mértékben és mindig egyedi kombinációban jelennek meg, a tanulási képesség különböző mértékű fejlődési zavarát is mutatják és akadályozzák az iskolai tanulás eredményességét

A nevelésükhöz szükséges feltételek:

- a) a fogyatékossg típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógiai tanár/terapeuta, gyógypedagógus foglalkoztatása,
- b) speciális tanterv, tankönyv és más segédletek, illetve
- c) a szakértői és rehabilitációs bizottság által meghatározott szakszolgáltatások biztosítása.

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlődése nevelési igényeinek megfelelő gyógypedagógiai nevelés, oktatás és terápia hatására a mentális képességek területén is számottevő lehet.

2.3. Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai

2.3.1. Alapfokú nevelés – oktatás szakasza

- a) alsó tagozat: 1–4. évfolyam.

Ezen a tagozaton a tanuláshoz nélkülözhetetlen pszichés funkciók fejlesztésére helyeződik a hangsúly. A tanulók között meglévő eltérések differenciált eljárások, tartalmak és oktatásszervezési megoldások, terápiák alkalmazását teszik szükségessé. A képességfejlesztésben hangsúlyos szerepük van a közvetlen érzéki tapasztalatoknak, a tárgyi cselekvéses megismerésnek, a céltudatosan kiválasztott tevékenységnek. A tanuló fejlesztésének hosszúfolyamatában az aktuális igényeknek megfelelően kell módosulnia a pedagógiai folyamat korrekciós, kompenzáló jellegének.

Az alsó tagozat első évfolyamán javasolt – a Nemzeti alaptanterv által biztosított lehetőséggel élve – egy évfolyamtananyagának elsajátítására egy tanévnél hosszabb időtartamot tervezni. A hosszabb időkeret nagyobb esélyt nyújt az alapvető kultúrtechnikák eszközszintű elsajátítására, amennyiben megfelelő motiváltság mellett, ismétlődő tanulási folyamatban, állandó aktivitásban egyre önállóbb tanulási tevékenységekre készíti a tanulókat. A gyógypedagógiai nevelésnek az egész személyiség fejlesztésére kell törekednie.

Ezen a tagozaton nagyobb hangsúlyt kap a tanulási, magatartási és viselkedési szokások következetes kialakítása és megerősítése.

Az iskolák helyi tantervéikben határozzák meg azokat a pedagógiai diagnosztikán és fejlesztési stratégián alapuló konkrét gyógypedagógiai eljárásokat – szükség esetén terápiákat –, amelyek az iskoláskor kezdő éveiben hatékonyan segítik a készségfejlesztést. Az iskolatípus módosításának esetenkénti szükségessége folyamatos gyógypedagógiai diagnosztizálás nyomán a tanítás-tanulás folyamatában állapítható meg biztonsággal.

- b) felső tagozat: 5–8. évfolyam

A felső tagozaton a tanulók fejlesztése elsődlegesen a megismerési módszerek további fejlesztésére, a szemléletes képi gondolkodás nyomán kialakuló képzetekre, ismeretekre, az elsajátított tanulási szokásokra épül. Hangsúlyosabbá válik az önálló tanulási tevékenység. A tanítás-tanulás folyamatában előtérbe kerül a verbális szint, de a tanulók fejlettségének megfelelően, differenciált módon jelen van a manipulációs és a képi szint is.

3. Az integrált keretek között nevelt enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlesztése

Az integrált keretek között nevelt enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelésében az Irányelvben leírtakat kell alkalmazni, figyelembe véve a befogadó intézmény pedagógiai programját, sajátos nevelési igényű tanulókra irányuló helyi tantervét. A befogadó intézmény pedagógiai programjában – az Irányelv 1. fejezetében leírtak alkalmazásával szerepelnie kell a fogyatékos tanuló nevelése-oktatása sajátos elveinek, és figyelembe kell vennie a tanulást, fejlődést nehezítő körülményeket is. Ezen belül fontos meghatározni és biztosítani azokat a segítő eljárásokat, amelyek az eredményes integráció feltételei lehetnek. A fejlesztéshez, rehabilitációs és rehabilitációs célú foglalkozások vezetéséhez, az egyéni fejlesztő programok kimunkálásához, a tantárgyak fejlesztési feladatainak megvalósításához a

szakirányú képesítéssel rendelkező gyógypedagógiai tanár gyógypedagógus együttműködése szükséges.

Amennyiben a tanuló állapota megkívánja, úgy más szakembert (pl. terapeuta, logopédus, pszichológus, orvos, konduktor) is be kell vonni a fejlesztő munkába.

3.1. A NAT alkalmazása

3.1.1. Fejlesztési területek – nevelési célok

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelése során a fejlesztési területek megegyeznek a Nat-ban leírtakkal, de azok mélysége, kialakíthatóságuk időigénye, módja az egyéni sajátosságokhoz igazodóan módosul.

Nemzeti azonosságtudat, hazafias nevelés

Az emberiség és hazánk múltjának és jelenének megjelenítésén, megértésén keresztül képessé kell tenni a tanulókat a társadalom megismerésére, a társadalomban elfoglalható helyük reális felismerésére, a társadalmi színtereken való eligazodásra.

Ki kell alakuljon a tanuló attitűdje, viszonya önmagához, szűkebb és tágabb környezetéhez, a történelmi múlthoz.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Felkészítés a felnőtt lét és a tágabb környezet közügyeinek megismerésére, az állampolgári jogok és kötelezettségek érvényesítésére. A demokratikus jogok gyakorlására ajánlott iskolai szinten belül lehetőséget adni (diákönkormányzat).

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A megfelelő önértékelés, a saját személyiségének megismerése nagy jelentőséggel bír, mivel a társas kapcsolatok alakításában, a társadalmi beilleszkedésben elengedhetetlenül szükséges a reális énkép, a megfelelő önismeret. Ehhez a mindennapokban fontos a folyamatos visszajelzés, a belső kontroll erősítése, az önbizalom fejlesztése.

A testi és lelki egészségre nevelés

Az egészséges és tudatos életmód kialakítása, a káros szenvedélyek megelőzése kiemelt feladat. Az erőnlétnek és a fizikai állóképességnek, mint a munkavégzés alapvető feltételének kiemelt szerepe van a tanulók társadalmi beilleszkedésében.

Ennek érdekében nagy hangsúlyt kell helyezni a fizikai képzésre és a rendszeres testedzésre.

Családi életre nevelés

A családnak kiemelkedő jelentősége van a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, önismeretének és testi-lelki egészségének, közösségi létének alakításában. Nagyon fontos harmonikus családi minták és erkölcsi normák közvetítése s családi életre nevelésben, a felelős párkapcsolatok kialakításában, az esetleges családi életükben felmerülő konfliktusok kezelésében.

Kiemelt feladat az önálló életvezetésre való felkészítés. Ennek meg kell jelennie a nevelés-oktatás teljes intervallumában, s kiemelten fontos szerepet kap a gyakorlás, a saját élmény, a tapasztalat.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A személyiségfejlesztő nevelés az enyhén értelmi fogyatékos tanulóknál különös jelentőséggel bír a másság elfogadása, a betegség, sérült és a fogyatékos emberek iránti együtt érző, segítő magatartás kialakítása. A szociális érzékenység, az együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és megoldás képességének kialakítása.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

Elengedhetetlenül szükséges a személyes megtapasztalás, környezeti ártalmak és az emberi élet szükségleteinek összefüggéseire való rávilágítás, a helyes szokásrend kialakítása. Ehhez fontos a környezet adott szempontok alapján történő megfigyelése, a következtetések közös levonása. A szorosan vett természeti környezet ápolása, gondozása mindennapi feladatként kell jelentkezzen.

Pályaorientáció

Az eltérő képességű tanulók életkorához és a lehetőségekhez képest az iskolának feladata a munka világáról képet nyújtani. A tanulók képességeinek és érdeklődésének megfelelően segíteni kell pályájuk kiválasztására, és az ehhez kívánatos képességeket szükséges fejleszteni.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A lehetőségekhez igazodóan fel kell készíteni a tanulókat a változó társadalmi-gazdasági helyzet adta lehetőségekre (változó egyéni szerepkör, érdekérvényesítés, tulajdonviszonyok), ennek megfelelően célszerű a gyakorlatot, gyakorlati háttérrel (munkamegosztást, családi életet, ház körüli tevékenységeket, a fizetés beosztását, hivatalos ügyintézés) előnyben részesíteni.

A tanulóknak ismereteket kell szerezni a célszerű gazdálkodás, a pénzhasználat és a fogyasztás területén. A saját felelősség, az értékteremtő munka felismerése.

Médiatudatosságra nevelés

Képességeiknek megfelelően értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét. Ismerjék az ismeretszerzési, művelődési, önkifejező kapcsolatteremtési lehetőségeket. Tudatosuljon bennük az ezekben az alkalmazásokban lévő veszélyforrások, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmi érintkezés megkülönböztetése.

A tanulás tanítása

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulóknál fontos az egyénre szabott motiváció, az egyéni tanulási módok feltárása és biztosítása. Felkészítés a társadalmi integráció és a munkaerőpiacra történő sikeres belépés szempontjából kiemelten fontos, egész életen át tartó tanulásra.

3.2. Kulcskompetenciák

Az Európai Unió országaiban megfogalmazott, a Nat-ban alapvető célként meghatározott kulcskompetenciák fejlesztése az enyhén értelmi fogyatékos tanulók integrált (inkluzív) és a gyógypedagógiai intézményekben megvalósuló nevelési formáiban egyaránt fontos nevelési-oktatási elvárásként jelenik meg. Ennek biztosítása elengedhetetlen a társadalmi integráció szempontjából, s különös hangsúlyt kap az önálló életvezetés, a munka világába való beilleszkedés érdekében.

Anyanyelvi kommunikáció

Szemléleti és módszertani alapelv, hogy a tananyag – a tanítási tartalom – eszköz a tantárgy nevelési feladatai megoldásában.

Az anyanyelv elsajátításának folyamatában az enyhén értelmi fogyatékos tanulók esetében a beszéd centrikumot kell előtérbe helyezni. A beszédértés és beszédprodukció fejlesztése az elsődleges feladat. Az anyanyelv elsajátítása során – a tanulók egyéni sajátosságaihoz való igazodás mellett alapelv, hogy esetükben a nyelvelsajátítás lényegi módja nem az elszigetelt nyelvi jelenségek oktatása, hanem az a folyamat, amelyben az ember nyelvileg fogalmazza meg a valóságra vonatkozó ítéleteit.

Az anyanyelv tanításában csak az a fejlesztő tevékenység hozhatja a kívánt eredményt, amely (az egyén képességének és beszédállapotának figyelembe vétele mellett) a beszédnek, mint összetett folyamatnak a fejlesztésére irányul, s a „nyelvet” funkcióinak (kifejező, informáló, felhívó) megfelelően, elemi formáiban (közlés, megbeszélés, rábeszélés) és alaptípusaiban (élőbeszéd, írott beszéd) gyakoroltatja és alkalmaztatja.

Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció, mint kulcskompetencia az enyhén értelmi fogyatékosok nevelésében egyénileg differenciált tananyagstruktúrát igényel. A hallási észlelés, figyelem, emlékezet fokozott fejlesztése mellett a célokat a tanulók szükségletei határozzák meg.

A sikeres kommunikáció érdekében szükség van a hosszabb időkeretre, a folyamatos gyakorlásra, játékos keretek között történő megvalósításra, helyzetgyakorlatokra.

Matematikai kompetencia

A matematikai kompetencia fejlesztése során elsajátíthatók és gyakorolhatók a gondolkodási műveletek (pl. problémamegoldó gondolkodás), továbbá a funkcionális képességek (érzékelés, észlelés, felidézés, emlékezés, figyelem, képzelet). A matematikai kompetencia birtokában az enyhén értelmi fogyatékos tanuló rendelkezik azzal a képességgel, hogy a környező világ mennyiségi és térbeli viszonyait felfedezze, képessé válik arra, hogy a tapasztalások útján megszerzett matematikai tudást praktikus feladatokra használja a társadalmi lét különböző területein. Ez úgy érhető el, hogy a tanítás- tanulás folyamatában döntően a társadalmi lét során létrejött helyzetekben ismertetjük meg a matematikai tartalmakat. Kiemelten fontos a konkrét cselekvéssel összekapcsolt tapasztalatszerzés és matematikai tevékenység, a szabálytudat és a stratégiahasználat kialakítása.

Természettudományos és technikai kompetencia

A természettudományos kompetencia az enyhén értelmi fogyatékos tanulóknál a gyakorlati jellegű természettudományi műveltség kialakítása, a mindennapi életben előforduló természettudományos jelenségek körében a felhasználói tájékozottság elérése, az egységes természettudományos világnézet kialakítása.

Kiemelt feladat a tanulók egészségvédelmi, betegségmegelőzési és környezeti ismereteinek bővítése.

Digitális kompetencia

Az egyéni sajátosságokat és az informális társadalmi elvárásokat figyelembe véve középpontban a munkához, az életvitelhez és a szabadidő hasznos eltöltéséhez kapcsolódó praktikus ismeretszerzés és készségfejlesztés áll.

Szociális és állampolgári kompetencia

A szociális kompetencia segíti az enyhén értelmi fogyatékos tanulót abban, hogy megtalálja helyét, feladatát a családi és a társadalmi munkamegosztásban. Felkészül a közügyekben való aktív részvételre. Az állampolgári kompetencia – az enyhén értelmi fogyatékos tanulók gyógypedagógiai- pszichológiai jellemzőit figyelembe véve – a tartalmakat sajátélményű tevékenységek formájában gyakoroltatva biztosítja. Az önismeret, a kapcsolatteremtés, kapcsolattartás képességének fejlesztése elősegíti a harmonikus közösségi beilleszkedést.

Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

A kezdeményezőképeség és a vállalkozói kompetenciához szükséges ismeretek, képességek és attitűdök alakítása, formálása a tanulók egyéni sajátosságait figyelembe véve lehetséges. A tanítási-tanulási folyamatban az enyhén értelmi fogyatékos tanuló minden esetben saját cselekedeteinek tükrében ismerje fel lehetőségeit, próbálja elérni céljait. Tudja fogadni mások segítségét. Tudjon segítséget kérni és adni.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség lényege a kreativitás fejlesztése. Az eredetiség és ötletgazdagság, a divergens gondolkodás, a kíváncsiság és az alkotókedv nem csak az intellektuális lényezők függvénye, nagy szerepe van benne a motivációnak és az érzelmeknek is.

Fontos a sok érzékszervi, megfigyelési, manipulatív tevékenységre épülő tapasztalatszerzést.

Hatékony önálló tanulás

A hatékony önálló tanuláshoz alapvető készségekkel, képességekkel kell rendelkezni. Az írás, olvasás, számolás, az IKT eszközök használata, amelyek lehetővé teszik, hogy képes legyen az enyhén értelmi fogyatékos tanuló önálló ismeretek szerzésére. Képes legyen felismerni, hogy miben tud elsajátítani új ismereteket, és tudjon segítséget, tanácsot, információt kérni. Legyen képes közös munkában, csoportban dolgozni.

3.3. A pedagógiai és egészségügyi célú rehabilitáció, rehabilitáció

A gyógypedagógiai nevelés egészét átható rehabilitációs, rehabilitációs nevelés célja az enyhén értelmi fogyatékos fiatalok szocializációja, eredményes társadalmi integrációja. A fogyatékból eredő hátrányok csökkentését segítő programok az iskola sajátos nevelési igényű tanulóira irányuló helyi tantervnek részeként működnek.

Megjelenhetnek tréning formájában, tantárgyi témaként, egy-egy terület önálló fejlesztési programjaként, beépülhetnek a tanítási órán kívüli (vagy diákotthoni, kollégiumi) programokba.

A gyógypedagógus, a terapeuta – esetenként más szakember véleményének figyelembevételével – készíti el a fejlesztő programot, amely a tanuló sajátos nevelési igényeire, és egyedi tulajdonságainak fokozatos kibontakozását szolgálja.

A fejlesztés a tanítás-tanulás folyamatában megmutatkozó fejletlen vagy sérült funkciók korrigálására, kompenzálására, az eszköztudás fejlesztésére, a felzárkóztatásra, a tanulási technikák elsajátítására, a szociális képességek fejlesztésére, az önálló életvezetésre irányul, és a programokon, tréningeken keresztül valósul meg.

A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység lényeges eleme a folyamatos vagy szakaszos pedagógiai diagnosztizálás.

Szolgálja a korrigáló, kompenzáló tartalmak, eljárások, terápiás eszközök tervezését, megelőzheti a további másodlagos tünetek megjelenését. A rehabilitációs, rehabilitációs tevékenység során a fejlesztő programok készítésekor és elemzésekor elsődlegesen azt kell figyelembe venni, hogy a gyógypedagógiai nevelés, a terápiás eljárás és eszközrendszer miként tud vagy tudott hozzájárulni a pszichikai, a fiziológiai funkciók zavarának korrigálásához, kompenzálásához, a funkcionális képességek csökkenéséből, a funkciók fejletlenségéből eredő zavarok kezeléséhez, a szociális szféra akadályozottságából származó hátrányok csökkentéséhez.

4. A beszédfigyatékos tanuló

Beszédfigyatékos az a tanuló, aki a receptív és/vagy expresszív beszéd/nyelvi rendszer szerveződése, fejlődési eredetű vagy szerzett zavara életkorától eltérő, különböző klinikai képekben megmutatkozó tüneti sajátosságai, valamint a verbális tanulási folyamatok atipikus fejlődése miatt a későbbi társadalmi beilleszkedés szempontjából veszélyeztetett

A beszédfigyatékoság nem tekinthető elsődlegesen halláskárosodás következményének; együtt járhat a nyelven kívüli kognitív képességek és a viselkedésszerveződés zavaaraival, azok maradványtüneteivel; valamint tanköteles korban az olvasás/írás/helyesírás/számolás területén kialakuló verbális tanulási zavarral.

Beszédfigyatékos az a tanuló, akit a szakértői bizottság a sajátos nevelési igény megállapítása céljából diagnosztikus protokollra épülő komplex állapotfelmérés alapján annak minősít.

A beszédfigyatékos tanulónál a fentiek – az egészen enyhe alaki eltérésekhez társuló, észlelési és feldolgozási problémáktól az érthetetlen beszédig – sokféle változatban előfordulhatnak. A súlyos beszédfigyatékos tanulónál a kommunikációs zavarok következtében különböző másodlagos pszichés eltérések (magatartási zavar) alakulhatnak ki.

A fenti tünetek együttesen tanulási akadályozottságot is kiválthatnak.

Amennyiben a beszédfigyatékoság a kisiskolás kor kezdetére tartósan fennmarad, a tanuló a továbbiakban is folyamatos gyógypedagógiai/logopédiai ellátásra szorul, ami komplex fejlesztést szolgáló foglalkozások formájában, az egyéni képességekhez igazodó tevékenységrendszer keretében végezhető. Az iskolai oktatás, a pedagógiai, logopédiai ellátás, valamint az egészségügyi rehabilitáció a beszéd és nyelvi teljesítmény jellegétől függ. Ezek az

alábbiak szerint csoportosíthatók:

- a) nyelvfejlődési zavar (expresszív diszfázia, receptív diszfázia, kevert típusú diszfázia – maradványtüneteként beszédgyengesség),
- b) orrhangzós beszéd,
- c) folyamatos beszéd zavarai (dadogás, hadarás),
- d) diszfónia,
- e) logofóbia (mutizmus különböző típusai),
- f) centrális eredetű szerzett beszédzavarok (centrális pöszeség, gyermekkori afázia, diszartria),
- g) verbális tanulási zavar együtt járása az olvasás/írás/helyesírás/számolás területén mutatkozó problémákkal

vagy ezek halmazott előfordulása.

A dadogás, a hadarás, a diszfónia serdülőkorban is jelentkezhet. Különös figyelmet érdemel ebben a korban a felnőtt beszédhang fokozatos kialakulásának óvó-segítő rendszere, ennek beépítése a pedagógiai teendők sorába. A terápia komplex szemléletű. logopédiai, orvosi, pszichológiai team munka alapján történik.

4.1. A beszédfigyatékos tanulók iskolai fejlesztése

4.1.1. A beszédfigyatékos, beszéd- és nyelvi fejlődésben akadályozott tanulók iskolai fejlesztésének alapelvei, célja és kiemelt feladatai

A beszédfigyatékos tanuló iskolai fejlesztésében, speciális nevelési igényeinek kielégítésében elsőbbséget kell biztosítani az ép beszélő környezetben integráltan történő oktatásnak a kiemelt figyelmet igénylő tanulók (különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű) személyi és tárgyi feltételeivel is rendelkező többségi általános iskolában. Ez biztosíthatja a tanulók számára a felfelé nivellálást segítő pedagógiai környezetet.

A beszédfigyatékos tanulók beszéd és nyelvi fejlesztése egyéni fejlesztési terv alapján komplex fejlesztést szolgáló foglalkozások keretében, az egyéni képességekhez igazodó tevékenységrendszer keretében történik. Az iskolai oktatás, a pedagógiai, logopédiai ellátás, valamint az egészségügyi rehabilitáció a beszédfigyatékoság jellegétől függ.

A beszédfigyatékos tanuló a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján adott tantárgy(ak), tantárgyrész(ek) értékelése alól mentességben részesülhet.

- a) A beszédfigyatékos tanulók fejlesztésében törekedni kell a pszichológiai és fiziológiai tényezők összhangjára, a személyiség és a beszédműködés kölcsönhatására, funkcionális összefüggésrendszerére.

b) A fejlesztés legyen tudatos és tervszerű, melynek során a beszéd állapotának felmérésétől az egyénre szabott terápiás terv meghatározásán át a tudatos módszerválasztáson túl a komplexitás és a folyamatkövetés is megvalósul.

c) A módszerek megválasztásakor az életkor, a kognitív készségek, a szocioadaptív viselkedés és a szociokulturális környezet sajátosságainak figyelembevétele szükséges.

d) A fejlesztésében meghatározó a sokoldalú perzepciós fejlesztés, melynek során a kinezteziás, a hallási, a látási, a beszédmotorikus benyomások egymást erősítve fejlődnek.

e) Fontos a transzferhatások tudatos kihasználása. Mivel a nyelvi és kognitív képességek kölcsönhatásban állnak, komplex fejlesztéssel a terápia hatékonysága fokozható.

f) A beszéd fogyatékos tanulók nevelése, oktatása az osztályban megvalósuló, szakmailag megalapozott, differenciált foglalkoztatás mellett megköveteli az egyéni és csoportos foglalkozások változatos szervezeti kereteit.

g) A súlyos beszéd fogyatékos tanulók fejlesztése intenzív, komplex és folyamatos fejlesztőmunka napi rendszerességgel.

4.1.2. Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai

A tanulók iskolai fejlesztésének pedagógiai szakaszai megegyeznek a NAT-ban alkalmazott szakaszolással. A helyi tantervben a bevezető szakasz időtartamának megnövelése - általában az első évfolyam tananyagának két tanévre történő elosztásával - indokolt lehet.

4.1.3. A többségi iskolában történő együttnevelés

A beszéd fogyatékos, beszéd- és nyelvi fejlődésben akadályozott tanulók integrált oktatását felvállaló iskolának inkluzív pedagógiai szemlélettel és a különleges nevelési, oktatási, fejlesztési igény személyi és tárgyi feltételeivel kell rendelkeznie.

Az inkluzív iskola ismeri a fogyatékoságból eredő hátrányokat és biztosítja, hogy a beszéd fogyatékos gyermekek a szükségleteiknek megfelelően hozzájussanak azokhoz a pedagógiai többletszolgáltatásokhoz, amelyek a hátrányok leküzdését segítik.

A gyermek harmonikus személyiségfejlődése érdekében a pedagógusok, a logopédus és a szülő szorosan együttműködik.

4.1.4. A NAT alkalmazása

4.1.4.1. Fejlesztési területek, nevelési célok

A beszéd fogyatékos tanulók nevelésében a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok, az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő képességek az irányadóak, de azok fejlődési útjai, módjai, és kialakulásuk időtartama módosulhat.

Nemzeti azonosságtudat, hazafias nevelés, állampolgárságra, demokráciára nevelés, családi életre nevelés, felelősségvállalás másokért, önkéntesség, fenntarthatóság, környezettudatosság, gazdasági és pénzügyi nevelés, média tudatosságra nevelés.

Hazánk történelmének és jelen eseményeinek megértésén keresztül képessé kell tenni a tanulókat a társadalmi folyamatok megismerésére, a társadalmi színtereken való eligazodásra. Fel kell készíteni a felnőtt lét és a tágabb környezet megismerésére, az állampolgári jogok és kötelezettségek érvényesítésére. Kiemelt feladat az önálló családi életre való felkészítés, az erkölcsi normák és harmonikus családi minták közvetítése. Nagy jelentőséggel bír az együtt

érző, segítő attitűd kialakítása, a szociális érzékenység és az önkéntes feladatvállalás képességének kialakítása. A tanulóknak ismeretet kell szerezni a célszerű gazdálkodás, pénzhasználat, fogyasztás és környezettudatosság területén. A beszéd fogyatékos tanulók esetén kiemelt jelentőséggel bír, hogy használni tudják az ismeretszerzés legmodernebb eszközeit (pl. internet).

A fenti kiemelt fejlesztési feladatok megvalósítása során a beszéd fogyatékos tanulók esetlegesen felmerülő szövegértési problémái, absztrahálási, lényeg-kiemelési nehézségei jelentenek nehézséget. Rövidített, tömörebb, képpel, segédeszközökkel támogatott szövegekkel segítheti a pedagógus a tanulók munkáját. Fontos, hogy az alapfogalmak megértését, memorizálását egyénre szabott módszerek támogassák. Fontos a kifejezőkészség állandó fejlesztése és a kommunikáció iránti igény kialakítása. Kiváló lehetőséget nyújt erre az interperszonális készségek fejlesztése, a szociális érzékenység kialakítása, az együttműködésre való képesség fejlesztése, a különféle konfliktuskezelési eljárások elsajátítása.

Testi és lelki egészségre nevelés

A pedagógusnak segíteni kell a tanulót beszéd és nyelvi zavarának reális megismerésében, elfogadásában, szociális kapcsolatainak fejlesztésében. Kiemelt feladat a tanuló önismeretének

fejlesztése, a tanuló motiválása a beszédhibája leküzdésére, ugyanakkor felkészítése az esetleges visszaesésekre, azok kezelésére, valamint arra, hogy az esetleges maradandó tünetekkel később is teljes életet tudjon élni.

A kommunikációjában korlátozott tanuló sokszor nehezebben tudja érzelmeit verbálisan kifejezni, külön figyelmet kell fordítani az érzések megfelelő kezelésére, kifejezésére.

Az egészséges és tudatos életmód kialakítása, a káros szenvedélyek megelőzése kiemelt feladat.

Biztosítani kell a tanuló számára a rendszeres mozgásélményt, a rendszeres testedzést.

Médiatudatosságra nevelés

Az információszerzésben, tanulásban, szociális-kommunikációs fejlesztésben az digitális kultúrai eszközök segítő szerepe kiemelkedő. A számítógép írástechnikai segédeszközként tanulási és munkaeszköz a beszéd útján nehézségekkel kommunikáló tanuló számára. A médiatudatosságra nevelés segít tájékozódni a valóságos és virtuális világban.

Pályaorientáció

A beszédfigyatékos tanuló készségeinek, képességeinek alapos feltérképezése szükséges a felnőtt életre történő felkészítéséhez. A kapcsolatteremtés és fenntartás képességének javítása alapvető feladat.

Cél a szociális kompetencia további önálló fejlesztésének kialakítása. A felső tagozatban tantárgyak tananyagtartalmának közvetítése során a pedagógusok ismertessék meg a beszédfigyatékos gyermekkel a különböző szakmákkal kapcsolatos elemi ismereteket. Legyen reális képük a társadalmi munkamegosztásról.

Tanulás tanítása

A beszédfigyatékos tanulóknál fontos az egyénre szabott motivációk kialakítása, az egyéni tanulási stratégiák feltárása. Az digitális kultúrai eszközök, egyéni ismeretsajátítási programok tanulás során történő megfelelő és tudatos alkalmazásának beszédfigyatékos tanulók esetében kiemelt szerepe van.

4.1.4.2. Kulcskompetenciák fejlesztése

A beszédfigyatékos tanulók nevelése, oktatása, fejlesztése a Nemzeti Alaptantervben megfogalmazott, az iskolai nevelés-oktatás közös értékeire épül. Alapelveiben, céljaiban illeszkedik a NAT-ban megjelenő kulcskompetenciákhoz, a kiemelt fejlesztési tartalmakhoz.

Ahhoz, hogy a beszédfigyatékos tanulók a kulcskompetenciák birtokában eredményesen alkalmazkodhassanak a mindennapi élethelyzetekhez, figyelembe kell venni a tanuló egyéni sajátosságait.

Anyanyelvi kommunikáció

Kiemelt fontossággal bírnak az alábbi területek:

– a grammatikai rendszer tudatos felépítése, megerősítése, mind a beszélt, mind az írott nyelv területén, figyelembe véve a beszédfigyatékoság által érintett területeket – az expresszív beszéd fejlesztése, kommunikációs stratégiák kiépítése, gyakorlása, megerősítése,

beszédtudatosság kialakítása

– a beszédértés és olvasás értés fejlesztése mind a beszélt, mind az írott nyelv területén, elősegítve a mindennapi és az irodalmi szövegek befogadását, majd az azokkal való továbbdolgozás, továbbgondolkodás lehetőségének biztosítását

– amennyiben a szövegfeldolgozás is érintett, különösen fontos a szisztematikus, a nyelv különböző szintjeit elemeenként értelmező, a tanulót tapasztalati úton információhoz juttató oktatás

– a nyelvi kódrendszer értelmezésének, működésének megtámogatása, mind a bemenetnél (beszédhangok differenciálása, hangkapcsolatok észlelése), mind a feldolgozásnál (szó, grammatika, mondat, bekezdés, szöveg)

– a mentális lexikon folyamatos fejlesztése az életkor és a beszédfigyatékoság sajátosságainak függvényében, a fogalomalkotás kialakítása

– számítógépes programok használata (helyesírás ellenőrző program, stb.)

– a beszédfigyatékos gyermek motiválása a tananyag és a tanuló közötti emocionális viszony kialakításával

– a pragmatika elemeinek közvetítése és használatának tudatosítása a gyermekek kommunikációjában

– a nem verbális kommunikáció elemeinek közvetítése és használatának tudatosítása a gyermekek kommunikációjában

Idegen nyelvi kommunikáció

Cél az idegen nyelv szókincsének, fonológiai és helyesírási sajátosságainak, valamint nyelvi kódrendszerének tudatos felépítése, a szóbeli és az írásbeli kommunikáció fejlesztése, figyelembe véve a beszédfigyatekosság által érintett területeket.

A beszédfigyatekos tanulók nyelvoktatása során a multiszenzoros technikák (auditív-, vizuális-, verbális-, drámatechnikák) használata, valamint a verbális és nem verbális kommunikációs csatornák (gesztikulációs-vizuális) egyidejű alkalmazása kiemelten fontos.

A nyelvórákon szerepet kapnak a koncentrációt és az emlékezetet fejlesztő gyakorlatok, melyek a szókincs, a kiejtés és a nyelvtani szabályok elsajátításában közvetve és közvetlenül is segítséget nyújthatnak.

Helyesírási, olvasási és szövegértési problémákkal küzdő beszédfigyatekos tanulók esetében főleg a szóbeli kommunikáció magabiztos használatának elsajátítása a cél. Az írásbeli kommunikáció használatát, a differenciált fejlesztés mellett, a számítógépes olvasó- és helyesírás-ellenőrző programok is segíthetik.

Fontos pedagógiai cél a beszédfigyatekos tanulók természetes gátlásainak feloldása az idegen nyelv kommunikációs helyzetben történő használata során.

Matematikai kompetencia

A legfőbb cél a problémamegoldó gondolkodás minél több elemének fejlesztése, konkrét cselekvésekhez kötött helyzetekben. Egyes esetekben számolni kell a grammatikai szint sérülésével, ami szövegértési nehézségekben nyilvánul meg, ezt fokozhatja a szimbólumok megértésének, illetve a verbális absztrakciónak a fejletlensége. A mennyiségekkel és a számossággal kapcsolatos ismeretek tanításakor, a szám- és műveleti fogalmak kialakításakor (pl. a számok közötti viszonyok, relációk megértési nehézségei esetén, stb.) különös figyelmet kell fordítani a megfelelő tempó kialakítására, és építeni kell a tanulók maximális együttműködésére, a mozgással társított szemléltetésre, az eszközhasználatra és az analóg cselekedtetésre. A geometriai ismeretek, az arányosság témaköreinél tekintettel kell lenni a vizuális észlelés nehezítettségére, a téri tájékozódás zavarára. A matematikai gondolkodás fejlesztése speciális szemléltetéssel és tananyagokkal, vagyis az interaktív tábla és digitális tananyagok lehetőség szerinti alkalmazásával valósulhat meg.

A matematikai szakkifejezések és a szaknyelv használatának fokozatos megkövetelése a szóbeli kifejezés erősítésének különösen erőteljes eszköze.

Természettudományos és technikai kompetencia

Az oksági kapcsolatok felismerése, a tanult összefüggések alkalmazása gondot okozhat azokban az esetekben, ahol, az olvasott szöveg megértése vagy a verbális absztrakció akadályokba ütközik. Rövidített, tömörebb, képpel, segédeszközökkel támogatott szövegek alkalmazása szükséges az egyes összefüggések mechanikus memorizálásának megsegítésére.

Tanulónként eltérő lehet az az absztrakciós szint, ahol be tudnak kapcsolódni a természettudományos jelenségek értelmezésébe. A kritikai gondolkodás képességének fejlesztése többnyire kis lépésekben valósítható meg. A mindennapi tapasztalatokból kiindulva kell törekedni arra, hogy a tanulónak a jelenségek mind szélesebb körébe legyen betekintésük, az egységes természettudományos világkép kialakítása érdekében. Eredményes tanári stratégia lehet a természeti jelenségeknek alternatív módon, több fogalmi szinten, az összes érzékszerv bevonásával való közvetítése.

Szisztematikusan építkezve kell támaszkodni az internetre, amelynek segítségével a legkülönbözőbb természettudományos ismeretek audit-vizuális formában hozhatók közel a beszédfigyatekos tanulókhoz.

Digitális kompetencia

Ezen a területen a beszédfigyatekos tanulók jó eséllyel tudnak problémákat megoldani, mivel az digitális kultúrai eszközök használatában a beszédfigyatekosság kevés hátrányt jelent. Feladatunk azoknak a digitális programoknak a megismertetése, melyek megkönnyítik az ismeretszerzést, az interperszonális kapcsolatépítést. Amennyiben a szóbeli kifejezőképesség sérült, a számítógép alternatív csatornaként működhet a mindennapi kommunikációban.

Hozzásegíthetjük a tanulókat, hogy a rendelkezésükre álló információs társadalom technológiáit használják a maguk segédeszközeként a számukra szükséges területeken.

Főként az írott szöveg megértésére, lényegkiemelés képességére van nagy szükség, mert ezek segítségével alakíthat ki új kommunikációs stratégiákat. Az információgyűjtés- és keresés, a multimédiás tartalmak kezelése a beszédfigyatekosok számára körülhatárolható, jól teljesíthető feladat, ezért építhetünk a tanulók erős motivációjára.

Egyes ikonok, szóképek felismerésével, speciális alapfogalmak, kifejezések megtanulásával olyan eszközök birtokába jut, amivel önállóan is tud tájékozódni a digitális világban. A tanuló érzékeli azt a folyamatot, hogy az információk gyűjtése, majd az azokkal való továbbdolgozás miként vezet új digitális tartalmak kialakulásához. A pedagógus feladata, hogy a tanulók figyelmét a konkrét eszközök és szoftverek használatán, illetve a kommunikáció élményén túl arra irányítsa, miként lehet az információs társadalomban a beszédfigyatekosságból eredő hátrányokat minimalizálni.

Súlyos diszgráfia és helyesírászavar esetében felső tagozaton „laptop füzet” használatának bevezetése azt követően, hogy a gyermeket a klaviatúra használatára megtanítottuk

Szociális és állampolgári kompetencia, kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia

Cél az adaptív viselkedés kialakítása, fejlesztése, a beszédfigyatekos tanulók támogatása abban, hogy az őt körülvevő társadalmi és gazdasági környezet eseményeit képes legyen feldolgozni, szükség esetén azok menetébe bekapcsolódni. Az oktatás folyamán fontos a fokozatosság mellett a gyakorlati bemutatás, illetve az ismeretek szituációs helyzetekben való kipróbálása, az érzelmek dús, szubjektív elemeket megmozgató, a mindennapi tapasztalatához köthető társadalmi feladatok szemléltetése, a tanulók közvetlen megszólítása, bevonása a feladathelyzetbe. A tanuló mindig lássa maga előtt a folyamatot, a kiindulástól kezdve a végkifejletig, értse benne szerepét, esetleges feladatát, képes legyen esetlegesen a társadalmi folyamatok őt személyesen érintő részében érdekeit érvényesíteni.

Fontos hangsúlyt helyezni a tanulói döntéshozatalra, az alternatívák végiggondolására, a variációk sokoldalú alkalmazására, a kockázatvállalásra, az értékelésre, az érvelésre.

A pedagógus feladata, hogy felébressze a gyermek motivációját arra, hogy részt vegyen a szociális kommunikációban, képes legyen véleményét vitában, eszmecserében képviselni (ütköztetni, egyeztetni stb.), illetve az őt körülvevő világban tájékozódni. Fokozatosan el kell sajátítania a beszédfigyatekos tanulónak azt a képességet, hogy rátaláljon a megfelelő kommunikációs stratégiára, képes legyen az egyedi kommunikációs helyzetekhez alkalmazkodni.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség

Az esztétikai tudatosság, a művészeti kifejezőképesség egy kiegészítő kommunikációs eszközt ad a beszédfigyatekos tanulók kezébe. A kreativitás, a problémafelismerő – és megoldó képesség, a képzelet, a képi gondolkodás fejlesztésére kiváló lehetőséget biztosít a művészeti nevelés. Ezen a kompetenciaterületen az ízlés, a nyitottság, az empátia, az érzelmi élet gazdagítása a kommunikáció minden szintjét fejleszti.

A művészeti nevelés értékközvetítő, értékteremtő, egyben személyiségformáló szerepe a kommunikációjában zavart tanuló társadalmi integrációját segíti elő.

A megfigyelőképeség, tér- és időérzék fejlesztése a látvány és a mozgás ábrázolásával, térbeli rendezés; szín-, forma és szerkezeti érzék alakítása lehetőséget biztosít a beszédfigyatekos tanuló speciális készségfejlesztésére.

A hatékony, önálló tanulás

A beszédfigyatekos tanulók esetében az önálló tanulás elengedhetetlen feltétele a könyvtári ismeret, digitális kultúrai tudás, az értő olvasás, szövegfeldolgozás. Az önálló ismeretszerzést, az információ megfelelő szűrését, feldolgozását, egyénre szabott módszerekkel, a mindennapi életből vett gyakorlati helyzetek cselekvéses vagy vizuális modellezésével segíthetjük. A szövegfeldolgozás, az új információk rendezése során fontos szerephez kell jutnia a gondolkodási képességek fejlesztésének, mind a képzeleti, mind a fogalmi gondolkodás terén.

A pedagógus feladata az új ismeretek megszerzése iránti interiorizálódott motiváció kialakítása.

4.1.6. Egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció és rehabilitáció

4.1.6.1. Az egészségügyi rehabilitáció formái

- Audiológiai vizsgálat és ellátás
- Foniátriai vizsgálat és ellátás.
- Gyermek-neurológiai vizsgálat és ellátás.
- Szemészeti vizsgálat, ellátás
- Pszichológiai vizsgálat, pszichoterápia.
- Gyógyúszás.
- Gyógytorna.
- Relaxációs tréningek.

4.2.6.2. A pedagógiai rehabilitáció ajánlott tevékenységformái

A) Logopédiai egyéni és csoportos terápia.

B) Szenzoros integrációs terápiák (olyan mozgásos lehetőség, amelynek segítségével az éretlen vagy sérült idegrendszer a saját aktív részvételével fejlődik)

C) Kommunikációs tréningek (a beszéddel és kommunikációval kapcsolatos tudatosság kialakítása)

D) Bábterápia (személyiség és önértékelés fejlesztés, konfliktuskezelés kommunikációs zavar esetén)

E) Drámaterápiás foglalkozások (azon gyermekek számára, akiknél beszéd- és nyelvi problémák háttérben vagy következtében pszichés problémák állnak)

F) A tehetséges tanulók számára a tehetségük kibontakozásához szükséges feltételek, eszközök, módszerek biztosítása

A) Logopédiai egyéni és csoportos terápia a leggyakoribb kórformák esetében

A beszéd fogyatékos tanuló az iskolai oktatás keretében, annak részeként vesz részt a beszéd technikai és tartalmi fejlesztését szolgáló logopédiai terápiás foglalkozáson. A beszéd fogyatékoság eltérő kórformái szerint a rehabilitációs feladatok is eltérőek.

5. Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulók iskolai fejlesztésének elvei

5.1. Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanuló

5.1.1. Általános jellemzők

Az autizmus spektrum zavarok az idegrendszer igen korai, nagy valószínűséggel veleszületett ártalmának, illetve a genetikai, egyéb biológiai és környezeti tényezők együttes hatásának következményei. Az iskoláskor eléréséig – vagy tovább – kezeletlenül maradt fejlődési zavar és szélsőséges viselkedésmódok gyógyító és fejlesztő célú ellátása a gyermek növekedésével egyre nehezebbé válhat, bár a nevelhetőség, taníthatóság időszaka belenyúl a felnőttkorba, így sosem túl késő a fejlesztést elkezdeni. Az autizmus spektrum zavarok lényege a társas viselkedés, a kommunikációs és sajátos gondolkodási képességek minőségi károsodása, amely jellegzetes viselkedési tünetekben nyilvánul meg. Az autizmus spektrum zavarral küzdő tanulóra legjellemzőbb a kölcsönösséget igénylő társas viselkedési készségek területén tapasztalható gondolkodási képesség sajátos hiányosságai, a beszéd szintjéhez képest károsodott kölcsönös kommunikáció, a rugalmas viselkedés szervezés és kivitelezés képességének minőségi sérülése és az egyenetlen képességprofil. Autizmus spektrum zavar minden értelmi szinten előfordul, ami azt jelenti, hogy jelen lehet átlagos (vagy átlag feletti) intelligencia mellett épp úgy, mint értelmi sérüléssel együtt járva. A fejlődési zavar átlagos, vagy átlag feletti intelligencia esetében is jelentősen befolyásolja, áthatja a gyermeki fejlődést, megváltoztatja a megismerés folyamatát és a társas viselkedés fejlődését, ezért sérülés-specifikus fejlesztésre minden érintett gyermekeknek joga és szüksége van. Autizmusban a beszédfejlődés gyakran megkésik, súlyos esetekben nem alakul ki beszéd nyelvv. A központi probléma azonban nem a nyelv hiánya, vagy megkésített fejlődése, hanem a funkcionális, kölcsönös kommunikáció sérülése. Az alapvető problémák közé tartozhat a nyelvhasználat színvonalától függetlenül, hogy hiányozhat a kommunikáció és a beszéd hasznának, hatalmának megértése, vagyis hiányozhat annak megértése, hogy mások érzéseit, gondolatait, tetteit kommunikáció útján befolyásolni lehet.

Az alapvető gondolkodási és viselkedési képességek spontán elsajátításához szükséges képesség hiányok egész életen át jellemzően megmaradnak, de a speciális intenzív terápiás és pedagógiai ellátás segítségével jelentős fejlődés érhető el. A hiányzó/sérült képességek okozta elsődleges és másodlagos viselkedési tünetek az igen súlyostól a jól ellensúlyozott állapotokban csaknem tünet mentessé fejlődhetnek, változhatnak, és az élet különböző szakaszaiban különböző formákban jelentkezhetnek. Új helyzetben, váratlan események, körülmények hatására felerősödhetnek a típusos tünetek. A tünetek változatossága mellett a tanuló autizmusának súlyossága széles skálán szóródik.

A tudatosan tervezett, és nem kényszermegoldásként alkalmazott integráció csak akkor indokolt, ha egyértelműen a gyermek javát szolgálja. Az integráció valamennyi formája (pl. lokális, szociális, fordított) alkalmazható egyénre szabottan. Az integráció szükségességének és lehetőségének megítéléséhez az alábbi tényezők alapos mérlegelése szükséges, úgy, hogy a feltételek együttesen és perspektivikusan legyenek adottak.

Teljes, funkcionális integráció a következő feltételek megléte esetén javasolható: a tanuló részéről átlagos vagy átlag feletti intelligencia, enyhe fokú autisztikus fogyatékoság, jól kompenzált, minimális viselkedésproblémák.

A családtagok részéről egyértelmű szándék a szakemberekkel való szoros együttműködésre és a gyermek intenzív támogatására.

Az iskola részéről

- a) a speciális módszertanban jártas pedagógus és asszisztens,
- b) jól előkészített, ütemezett egyéni fejlesztési terv,
- c) speciális eszközök, módszerek és környezet,
- d) együttműködés a családdal és/vagy a diákotthonnal,
- e) a befogadó gyermekcsoport felkészítése a pozitív hozzáállásra, folyamatos támogatása,
- f) szakértői csoporttal való intenzív kapcsolattartás.

Szakértői csoport, amely rendelkezésre áll a szülők felvilágosításában, a pedagógusoknak nyújtandó szakmai tanácsadásban, problémakezelésben, a fejlesztés irányának kijelölésében, követésében.

Az integrált gyermek legyen elégedett az iskolai élettel, fontos, hogy jól érezze magát.

A fenti feltételek mellett is szükséges az integráció fokozatos megkezdése, a szociális, kommunikációs és kognitív deficitek figyelembevétele, az egyénre szabott mérés, tervezés, fejlesztés, a tananyag szűrése (egyes tantárgyakból, tananyagrészekből felmentés), továbbá a fogyatékosságot kompenzálандó alternatív eszközök, módszerek igénybevétele egyéni szükségletek szerint (pl. kézírás helyett gép használata, szóbeli felelet helyett írásbeli beszámoló vagy fordítva).

6. Pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók iskolai fejlesztésének elvei

6.1. A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanuló

A pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók csoportjába azok a tanulók tartoznak, akik az iskolai teljesítmények és a viselkedésszabályozás területén a kognitív, emocionális-szociális képességek eltérő fejlődése, a kialakult képességzavarok halmozott előfordulása miatt egyéni sajátosságaik figyelembevételével fokozott pedagógiai, pszichológiai megsegítést, gyógypedagógiai segítséget igényelnek.

Tanulási és viselkedési problémájuk specifikus tanulási zavarok, azaz

- diszlexia,
- diszortográfia,
- diszkalkúlia,
- diszgráfia és diszpraxia, mint a motoros képességek fejlődési zavara, valamint ezek maradványtüneteinek fennállása,
- a fentiek együtt járása miatt a kevert specifikus tanulási zavarok;
- hiperaktivitás és figyelemzavar; továbbá
- a szocio-adaptív folyamatok zavarai, az érzelmi kontroll, ön-, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségét mutató magatartásjellemzők, az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg.

A normalitás övezetébe tartozó értelmi összteljesítményük mellett megjelenő teljesítmény és viselkedészavaraik a pszichikus képességek egyenetlen fejlődésének következtében alakulnak ki, és gyakran mutatnak az idegrendszeri folyamatok diszharmonikus szerveződéséből eredő együtt járást. Minthogy gyakran élnek át kudarchelyzetet, az iskolai teljesítményelvárások iránti közömbösség, elutasítás, illetve önértékelési zavarok, különböző jellegű beilleszkedési problémák alakulhatnak ki. Ezek a sajátosságok az életkor előrehaladásával a társadalmi beilleszkedés szempontjából fokozott veszélyeztetettséget idézhetnek elő.

Az idegrendszer csökkent terhelhetőségének jelei a pszichés fejlődési zavarral küzdő tanulók esetében abban is megmutatkozik, hogy

- a tanulók általában fáradékonyabbak, a meteorológiai változásokra érzékenyebbek,
- az átlagnál, nehezebben tűrhetnek zajokat, viselik el a várakozás, kivárási okozta feszültséget, aktivációs szintjük erősebben ingadozik, nyugtalanabbak,
- gyakrabban van szükségük pihenésre, szünetre, esetleg egyedüllétre, támasznyújtásra,
- fokozottabban igénylik a tevékenységet meghatározó állandó kereteket, érthető és követhető szabályokat, valamint – a pozitív visszajelzést, a sikeres teljesítmények megerősítését,

6.2. Pszichés fejlődési – súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási – zavarral küzdő tanulók iskolai fejlesztése

6.2.1. A fejlesztés alapelvei

A pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése a szakértői bizottság szakértői véleményére épülő egyéni fejlesztési terv alapján, egyéni sajátosságai, szükségleteik figyelembevételével, a szülővel és a tanulóval történő megbeszélést követően történik.

Az egyéni fejlesztőmunka tervezése, a rehabilitációs terv kidolgozása logopédus, pszichopedagógus, tanulásban akadályozottak pedagógiája szakon/szakirányon szakképzettséget szerzett gyógypedagógus, gyógypedagógus-terapeuta, pszichológus és egyéb szakemberek (pl. szomatopedagógus, gyermekpszichiáter) bevonásával történik és rehabilitációs célú órakeretben zajlik.

Az egyéni fejlesztési terv tartalmáról, célkitűzéseiről, ütemezéséről (mikro, ill. makrotervezés) tájékoztatni kell az osztálymunkában résztvevő pedagógusokat, szaktanárokat, különös tekintettel a gyermek osztályfőnökre.

Az egyéni fejlesztési terv célkitűzéseinek megvalósulását időszakosan, az ütemezési fázis befejezését követően ellenőrizni szükséges a további célkitűzések megtervezését megelőzően.

Az iskolai oktatásban érvényesíteni kell a tanuló fejlődését, előrehaladását segítő számonkérési, értékelési formákat; indokolt esetben, a szakértői bizottság javaslata alapján – az egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből – az értékelés és minősítés alól mentesítés adható.

A tanítás-tanulás folyamatában kiemelt figyelmet, a tanulósszervezési módok, a tanulási és értékelési eljárások megválasztása terén sajátos feladatot jelent a bármely területen tehetségesnek bizonyuló tanulók felismerése, tehetségük gondozása, amely támogatja a pályorientáció folyamatát is.

A pszichés fejlődési zavar miatt sajátos nevelési igényű tanulók oktatása intenzív terápiás céllal szervezett időszakos különnevelés keretében (pl. logopédiai osztályban, tagozaton), valamint a többi tanulóval együtt, integrált nevelés, oktatás keretében történhet.

Az iskolai nevelés, oktatás során kiemelt feladat

- a) a tantervi előírásoknak megfelelő sikeres továbbhaladás biztosítása.
- b) a pozitív énkép és önértékelés kialakítása,
- c) a tanulás iránti motiváció és a kudarcűrő képesség növelése,
- d) a kortársakra és a felnőtt közösségre irányuló rendezett társas kapcsolatok kialakítása,
- e) a társadalmi együttélés szabályainak követése és az önállóságra nevelés.

6.2.2. A fejlesztés kiemelt céljai, feladatai specifikus tanulási zavarok esetén

A pszichés fejlődési zavar körébe tartozó jelenségeket, így az iskolai tanulási és viselkedési problémák kialakulását különböző tényezők idézhetik elő. Ezért a specifikus tanulási zavar valamint a viselkedésszerveződés zavarának megállapítása sokrétű, differenciáldiagnosztikai irányultságú állapotfeltárást igényel a szakértői bizottságok részéről.

A specifikus tanulási zavarok esetében a tanulók alapproblémája, hogy jó értelmi képességeik ellenére az olvasással (diszlexia), a helyesírással (diszortográfia), az írásmozgással (diszgráfia) és a számolással (diszkalkúlia) kapcsolatban az iskolai oktatás során feltűnő nehézségek jelentkeznek, általános értelmi képességeik és tanulási teljesítményeik között alulteljesítés formájában lényeges különbség áll fenn. Ennek az eltérésnek a hátterében a megismerési képességek különböző zavarai állnak, amelyek az olvasás, az írás, a helyesírás vagy a számolás területén önálló, (körülírt) vagy kevert típusú zavar (együttjárás) formájában jelenhetnek meg.

6.2.2.1. Diszlexia – az olvasási képesség zavara, a specifikus tanulási zavarok leggyakoribb formája, amely önmagában és más jelenségekkel kombinálódva fordulhat elő.

Jellemzői

- a hang-betű kapcsolat kialakulásának nehézsége
- hiányos fonológiai tudatosság: neheztelt a beszédhangok megkülönböztetése, hangok, szótagok sorrendjének, rímek felismerésének nehézsége
- értelmes és értelmetlen szavak helyes/hibás olvasásának különbözősége
- gyenge rövid távú emlékezet, a hallott szöveg pontatlan és részleges feldolgozása
- rendhagyó szavak szabályosítása olvasásnál
- írott szavak felbontása a szavakat alkotó hangelemekre
- vizuális felismerési zavarok, vizuálisan hasonló betűalakok esetén

A fejlesztés célja:

A fejlesztőmunka specifikus olvasászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkor osztályfokának megfelelő értő olvasás készségét, segítse az olvasás eszközzé válását az ismeretek megszerzésében.

A fejlesztés feladatai:

- a) a betűbiztonság és az összeolvasási készség, a fonológiai tudatosság,
- b) a rövid távú emlékezet,
- c) az auditív, vizuális és mozgáskoordináció fejlesztése,
- d) a testséma biztonságának kialakítása,
- e) az olvasás, írás tanítása (szükség esetén újratanítása) lassított tempójú, nyújtott ütemű, hangoztató-elemző, szótagoló, a homogén gátlás elvét figyelembe vevő analizáló-szintetizáló módszerrel,
- f) az olvasási készség folyamatos gondozása a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- g) a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- h) az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- i) az olvasásképtelenség esetében a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával,
- j) speciális olvasástanítási program alkalmazása,
- k) az olvasási kedv felébresztése, a motiváció erősítése.

6.2.2.2. Diszortográfia – a helyesírási képesség zavara, nagy gyakorisággal társul diszgráfiával, de az együttjárástól függetlenül egyik önálló megjelenési formája a specifikus tanulási zavaroknak
Jellemzői:

- a centrális auditív feldolgozás, a fonémafeldolgozás zavara,
- beszédhangok nehezített megkülönböztetése a fonetikai, fonológiai jellemzők pl. (időtartam, zöngéesség mentén),
- helyesírási hibák halmozódása,
- a tollbamondás utáni írás hibái.

A fejlesztés célja:

A fejlesztőmunka specifikus helyesírászavar esetén alakítsa ki a tanuló mindenkori osztályfokának megfelelő helyesírási készségét, segítse elő az anyanyelvi kompetencia kialakulását, az írott nyelv használatának korosztályi szintű alkalmazását.

A fejlesztés feladata:

- a fonológiai tudatosság és beszédészlelési képesség,
- a rövidtávú emlékezet fejlesztése,
- a spontán és tollbamondás utáni írás színvonalának javítása,
- a figyelem és az önértékelési képesség fejlesztése.

6.2.2.3. Diszgráfia az írás grafomotoros jellemzőinek zavara

Jellemzői

- csúnya, torz, nehezen olvasható íráskép,
- szaggatott betűalakítás és betűkötések,
- rossz csukló, -kéz, -ujjtartás, az íróeszköz helytelen fogása, görcsösség,
- egyenetlen ritmusú, strukturálatlan íráskép, formai és aránybeli hibák,
- kialakulatlan kézdominancia,
- lassú tempójú írás, központozás, hiánya, nagybetűk használata és betoldása a kisbetűk közé,
- továbbá: fonológiai-nyelvi jellemzők zavara (nyelvtan, mondatszerkezet, helyesírás).

A fejlesztés célja:

A specifikus írászavar javításának feladata az iskolás korban, hogy a tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő írás készséggel rendelkezzen, képes legyen azt a kommunikáció egyik formájaként használni ismeretszerzés, tudásgyarapítás és társas kapcsolatok létesítésének céljára.

A fejlesztés feladatai:

- a) a mozgáskoordináció fejlesztése különös tekintettel a manipulációs mozgásokra,
- a) a testséma biztonságának kialakítása,
- c) a vizuomotoros koordináció fejlesztése,
- d) az írásmozgás alapformáinak gyakorlása, különböző technikák alkalmazása (ráírás, másolás, önálló írás kivitelezés),
- e) a ritmus, a nyomás, és a sebesség optimális egyensúlyának megteremtése,
- f) sikertudat kialakítása.

6.2.2.4. Diszkalkulia – a számolási képesség specifikus zavara

A specifikus számolási zavar a különböző számtani műveletek, matematikai jelek, kifejezések, szabályok megértésének, a számjegy, számkép felismerésének, egyeztetésének, grafikus ábrázolásának, a számok sorrendiségének, számneveket szimbolizáló vizuális alakzatok azonosításának nehézsége.

Jellemzői:

- a szimbólumok felismerésének és tartalmi azonosításának nehézségei,
- a mennyiségfogalmak kialakulásának hiányosságai,
- a mennyiségfogalmakkal végzett gondolkodási műveletek, a számsor- és szabályalkotás zavara,
- a téri és síkbeli viszonyok érzékelésének hiányosságai,
- helyi érték megértésének, műveleti jelek értelmezésének, halmazok, mennyiségek összehasonlításának nehézségei,
- szerialitási zavar, számlálási és becslési képesség hiánya,
- számértékek szimbolikus funkciójának értelmezési nehézségei,
- mennyiség és arab szám megfeleltetés és a számértékek összehasonlításának nehézsége,
- számjegyekre vonatkozó lexikai hibák,
- komplex aritmetikai műveletek értelmezésének problémái,
- gyenge verbális emlékezet, a számmemória és az általános memóriateljesítmény különbsége,
- figyelemzavar.

A fejlesztés célja:

A specifikus számolási zavar esetén a fejlesztő munka feladata iskolás korban, hogy a tanuló a mindenkori osztályfokának megfelelő matematikai készséggel rendelkezzen, képes legyen a matematikai kompetencia megszerzésére, a számolási-matematikai műveletek használatára, az ismeretszerzés, a tudásgyarapítás és a hétköznapi gyakorlat színterein. A számolás elkülönülten szerveződő képességrendszer, amelynek számos kapcsolata van a beszéd, az olvasás és az írás rendszereivel, ezért a számolási zavarok a specifikus tanulási zavarok és nyelvi zavarok különböző megjelenési formáival együtt járhatnak.

A diszkalkuliás tanulóknál általában hiányzik a matematikai érdeklődés, elmaradásaik vannak a matematikai nyelv használatában, a matematikai relációk verbális kifejezésében.

A fejlesztés feladatai:

- a) a számosság és a számok iránti érdeklődés felkeltése, megerősítése,
- b) Matematikai törvények és szabályok készségszintű ismerete és alkalmazása,
- c) a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a nyelvhasználat összehangolt fejlesztése,
- d) a vizuális-téri képességrendszer fejlesztése,
- e) a matematikai relációk nyelvi megalapozása, a matematika-nyelv tudatosítása,
- f) a sorozatalkotási képesség, a szeriális észlelés fejlesztése,
- g) segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- h) a fogalmak, így a szám- és műveletfogalom kialakításakor a manipuláció előtérbe helyezése, a megfigyelés és a megértés érdekében a matematikai eszközök használata, a képi, vizuális megerősítés,
- i) a fokozott mennyiségű gyakorlás során az egyéni sajátosságokhoz igazított, megjegyzést segítő technikák, eljárások alkalmazása,
- j) a diszkalkulia redukáció speciális terápiás programjainak felhasználása,
- k) az önértékelés fejlesztése, sikerélmény biztosítása.

6.2.2.5. Hiperaktivitás és figyelemzavarok

A pszichés fejlődés zavarainak egyik alcsoportját alkotják azok a sajátos nevelési igényű tanulók, akik nagyfokú impulzivitással, a célirányos, tartós figyelem zavarával küzdenek. A hiperaktivitás és/vagy figyelemzavar megállapítása többlépcsős diagnosztikus folyamat eredménye, szülői és tanári kérdőívek kitöltését, közvetlen megfigyelést, speciális differenciáldiagnosztikai vizsgálatok elvégzését követően.

Jellemzői

- szóródó, terelhető figyelem, hosszabb ideig nem képes összpontosítani,
- komplex feladatokra nem képesek szervezett választ adni, az elterelő ingereket gátolni,
- az impulzivitás következtében kialakuló meggondolatlan viselkedés, eseteként düh, haragreakciók,
- motoros nyugtalanság (babrálás, széken hintázás, ülőhely elhagyása, stb.),
- megkezdett tevékenység befejezetlensége,
- ingersorozatok hibás kivitelezése,
- tantárgyi alulteljesítés (főként, nyelvi, számolási feladatokkal kapcsolatban),

– én-bizonytalanság, másodlagos pszichés tünetek.

A fejlesztés célja

– a figyelemszabályozás és a viselkedés egyensúlyának megteremtése.

A fejlesztés feladatai

– team munka keretében gyógypedagógiai, pszichológiai, szakorvosi együttműködés,

– speciális figyelem-tréning,

– a figyelem tartósságát biztosító környezeti feltételek megteremtése,

– fokozott egyéni bánásmód,

– az önszervezési képesség, az önkontroll fejlesztése,

– feladatok idői struktúrájának megtervezése és kivitelezése,

– motiválás, sikerélmény biztosítása.

A pszichés fejlődés zavarai körébe tartoznak továbbá a szocio-adaptív folyamatok zavarainak következtében kialakuló viselkedésszervezési problémák, amelyek az érzelmi kontroll, ön-, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségében az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésében mutatkozik meg. Minthogy a magatartásjellemzőkben hasonlóság figyelhető meg, szükséges hangsúlyozni, hogy ezeknek hátterében elsődlegesen idegrendszer működési zavar, az ún. végrehajtó funkciók zavara és nem környezeti ártalom húzódik meg.

A fejlesztés célja

– a közösségi szabályokhoz alkalmazkodó, szervezett viselkedés kialakítása, a szélsőséges megnyilvánulások leépítése, az önkontroll, az érzelmi egyensúly megteremtése.

A fejlesztés feladata a fejlesztési cél alá rendelt szempontok figyelembevételével történik. Eszközei lehetnek:

- a) kognitív viselkedésterápiás eljárások alkalmazása,
- b) pszichoterápia,
- c) a figyelem és egyéb kognitív képességek fejlesztése,
- d) a mindennapi tevékenységek végzéséhez, iskolai elvárások teljesítéséhez igazított idői keretek rendszeres alkalmazása,
- e) önértékelési képesség fejlesztése,
- f) sikerélmény biztosítása, pozitív megerősítés, jutalmazási technikák bevonása,
- g) Együttműködés a családdal és más szakemberekkel,
- h) A fejlődés segítése gyakori pozitív visszajelzésekkel, a sikerélmény biztosítása.

6.2.3. Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai

A tanulók iskolai fejlesztésének pedagógiai szakaszai nem térnek el a NAT-ban rögzítettektől. A helyi tantervben indokolt lehet az első évfolyam két tanévi időtartamra történő széthúzása. Ebben az esetben az első tanév az intenzív prevenció, a szakszerű funkciófejlesztés, a pszichés gondozás, a megfelelő motiváció és a feladattudat kialakításának az időszaka a gyógypedagógiai korrekciós-kompenzáló-terápiás módszerek alkalmazásával.

6.2.4. A NAT alkalmazása

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban meghatározott fejlesztési feladatok és tartalmak megvalósítása általában lehetséges.

6.2.4.1. Kiemelt fejlesztési feladatok

A pszichés fejlődés zavara miatt a nevelési, tanulási folyamatban tartósan és súlyosan akadályozott tanulók nevelése-oktatása során a NAT-ban leírt fejlesztési feladatok az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak és fejlesztendő kulcskompetenciák (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) módosulhat.

6.2.4.2. A NAT alkalmazása a helyi tanterv készítésénél

A helyi tanterv készítésénél a NAT-ban foglaltak az irányadóak, de az egyes műveltségi területekhez rendelt tartalmak, és fejlesztendő kulcskompetenciák (azok fejlődési útjai, módjai és kialakulásuk időtartama) mindenkor a tanulók egyéni fejlődésének függvénye.

A helyi tantervben az egyes tantárgyak témaköreire, azok tartalmára és követelményeire vonatkozó kerettantervi ajánlások a tanulók egyéni adottságainak figyelembevételével érvényesíthetők, a tanítási-tanulási folyamat azonban zömében speciális pedagógiai módszerrel és eszközzel irányított.

A helyi tanterv kiemelten kezelje az önismeretet, a reális önértékelés kialakítását, a kommunikáció fejlesztését. E feladatok minden műveltségterületen meg kell, hogy jelenjenek. Célzottan szerepet kaphat az Ember és társadalom, a Művészetek és ezen belül a Dráma és tánc fejlesztési feladatai között. A beszédészlelés és beszédmegértés, a verbális figyelem és emlékezet intenzív fejlesztése, az olvasásértés fejlesztése a Magyar nyelv és irodalom műveltségi terület fejlesztési feladatai között kap kiemelt szerepet.

Az Idegen nyelvek tanításánál a nyelvoktatás auditív módszereinek előtérbe helyezése javasolt.

A Művészetek műveltségi területen belül a komplex művészeti terápia, a drámapedagógia, az akusztikus és vizuális észlelés fejlesztésének kiemelt szerepe van.

A Testnevelés műveltségi terület fejlesztési feladatainak megvalósítása során szenzoros integrációs programok és terápiák beállítása és/vagy gyógyúszás, valamint logopédiai ritmika alkalmazása is javasolt. A Matematika területén a kompenzációs lehetőségek, speciális módszerek alkalmazása segíti az eredményes fejlesztést.

Azoknál a tanulóknál, akiknél a sajátos nevelési igény oka a hiperaktivitás, a figyelemzavar, indokolt a korszerű, rugalmas szervezeti keretek és módszerek előtérbe helyezése a helyi tanterv készítésénél.

6.3. Egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitáció

Az egészségügyi célú rehabilitáció elsősorban a pszichés fejlődési zavar jellegének, tüneteinek kivizsgálásakor megállapított diagnózisnak megfelelő szakorvosi ellátást, annak folyamatosságát, kontrollját, valamint a pedagógiai rehabilitációt segítő egészségügyi terápiákat foglalja magába.

Ebből a szempontból fontos a gyermekneurológiai, a fülészeti, valamint a szemészeti vizsgálat, szükség esetén az érzékszervi gyógyítás.

A gyógypedagógiai tanár, terapeuta által vezetett pedagógiai rehabilitáció a funkcionális képességfejlesztő programok külön alkalmazásával, a fejlesztések során tanultak elmélyítésével szolgálja az eredményes iskolai előmenetelt. A tehetséges tanulók számára a tehetségük kibontakozásához szükséges feltételek, eszközök, módszerek biztosítása a pedagógiai rehabilitációnak is kiemelt feladata.

2011.évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 47.§ (4) A sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló neveléséhez és oktatásához az alábbi feltételek szükségesek:

- a gyermek, tanuló külön neveléséhez és oktatásához a sajátos nevelési igény típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógus, konduktor foglalkoztatása, a neveléshez és oktatáshoz szükséges speciális tanterv, tankönyv és egyéb segédlet,
- egyéni előrehaladású képzéshez, integrált iskolai nevelés-oktatáshoz, fejlesztő neveléshez, fejlesztő nevelés-oktatáshoz, az illetékes szakértői bizottság által meghatározottak szerinti foglalkozáshoz szakirányú végzettségű gyógypedagógus, a foglalkozásokhoz speciális tanterv, tankönyv, valamint speciális gyógyászati és technikai eszközök,
- a fejlesztési területek szakértői bizottság által történő meghatározása.

2. A BEILLESZKEDÉSI, TANULÁSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEK ENYHÍTÉSÉT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGEK:

- szoros kapcsolat a helyi óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- képesség-kibontakoztató felkészítés és integrációs felkészítés;
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolatai;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;

- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- a szülőkkel való együttműködés;
- családlátogatások;
- szülők és a családok nevelési gondjainak segítése fogadóórákon;
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

3. A TEHETSÉG, A KÉPESSÉGEK KIBONTAKOZTATÁSÁT AZ ALÁBBI TEVÉKENYSÉGEK SEGÍTIK:

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- a tehetséggondozó, fejlesztő foglalkozások;
- iskolai és iskolán kívüli versenyek, vetélkedők, bemutatók (szaktárgyi, sport, kulturális stb.);
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások).

4. A HÁTRÁNYOS ÉS A HALMOZOTTAN HÁTRÁNYOS HELYZETŰ TANULÓK INTEGRÁCIÓJÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK

- szoros kapcsolat a beiskolázási körzet óvodai intézményekkel, nevelési tanácsadóval, és gyermekjóléti szolgálattal,
- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése;
- felzárkóztató órák, fejlesztő foglalkozások;
- egyéni foglalkozások;
- nevelők és a tanulók személyes kapcsolata;
- az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek, eszközeinek egyéni vagy csoportos használata;
- a középiskolai továbbtanulás irányítása, segítése;
- iskolai sportkör, szakkörök;
- a tanulók szabadidejének szervezése (tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek, szünidei programok);
- szabadidős foglalkozások (pl. színház- és múzeumlátogatások);
- a tanulók szociális helyzetének javítása alkalmanként (természetbeni támogatás);
- a szülőkkel való együttműködés;
- családlátogatások;
- szülők és a családok nevelési gondjainak segítése fogadóórákon;
- szülők tájékoztatása a családsegítő és a gyermekjóléti szolgálatokról, szolgáltatásokról.

5. A KÉPESSÉGKIBONTAKOZTATÓ ÉS INTEGRÁCIÓS FELKÉSZÍTÉS PROGRAMJA

Az Integrációs Pedagógiai Rendszer (IPR) megvalósításával kapcsolatos célok, feladatok a Domszloi III. András Általános Iskola Kísérleti Szent Imre Tagintézményében:

IPR-t megvalósító munkánkat a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 171.§ - 172.§-a alapján végezzük. Az IPR megvalósításában részt vevő tanulók nevelés-oktatása a többi tanulóval együtt, azonos osztályban / csoportban történik.

A programban az a tanuló vesz részt, aki Gyvt. 67/A. §-a alapján, figyelemmel a Gyvt. 161/Q. §-ban foglaltakra hátrányos helyzetűnek minősül. Az igazgató felveheti a programba azt a tanulót is, aki nem hátrányos helyzetű, de részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben.

A program keretében a pedagógusok feladata:

- egyéni fejlesztési terv készítése
- az egyéni fejlesztési terv alapján történő kompetenciafejlesztés
- az önálló tanulást segítő tanulói fejlesztés
- együttműködésen alapuló módszertani elemek alkalmazása a tanórán és tanórán kívüli foglalkozásokon
- tanulói teljesítmény értékelése
- értékelő eszmegbeszélések szervezése 3 havonta a tanuló, a szülő, az osztályfőnök, a fejlesztést végző pedagógusok, szükség szerint a gyermekjóléti szolgálat munkatársa részvételével
- a tanuló családjával történő rendszeres kapcsolattartás
- helyzetelemzés, önértékelés elvégzése évenként

Célrendszer felállítása az önértékelések és az elvárható eredmények alapján,

- Óvoda-iskola átmenet, szakmai együttműködés kialakítása és folyamatos fenntartása,
- A tanítást- tanulást segítő eszközrendszer elemeinek alkalmazása,
- Együttműködések- partnerségi kapcsolatok kiépítése,
- Az elvárható eredmények teljesülésének nyomonkövetése, az elvárható eredmények teljesítése.

Kiemelt célok a HH/HHH tanulók fejlesztésében:

- Tanulóink sajátítsanak el olyan tanulási módszereket, technikákat, amelyekkel eredményesek lesznek az önképzésben, szilárd ismereteket eredményeznek a tanulási folyamatok során.
- A helyi tanterv műveltségterületének elsajátításával tanulóink feleljenek meg a kilencedik évfolyam bemeneti követelményeinek.
- Tanulóink egyéni érdeklődésüknek és képességüknek megfelelően válasszák meg a továbbtanulás irányát.
- Tanulóink érdeklődésének fenntartása, hogy a megszerzett ismereteket kreatív módon tudják alkalmazni a gyakorlatban.
- Az önművelésre törekvés, az élethosszig történő tanulásra való felkészülés váljon a tanulók igényévé.
- Valósuljon meg a HH/HHH tanulók :
 - egyéni igényeihez igazodó a személyiségfejlesztése, közösségfejlesztésükkel kapcsolatos pedagógiai feladatok,
 - a tanulási kudarcnak kitétt tanulók fejlesztését segítő program,
 - a szociális hátrányok enyhítését segítő pedagógiai tevékenység, s ezek megvalósulásával a hátrányos / halmozottan hátrányos helyzetük mérséklődjön.

Célrendszer megfogalmazása az integráció tükrében:

Legfőbb célkitűzésünk, hogy az eltérő képességű és szociális helyzetű tanulóink együttnevelését-oktatását maradéktalanul megvalósítsuk. Az integrációs oktatásban résztvevő tanulók százalékos aránya a teljes osztálylétszámmal, illetve az évfolyam létszámmal viszonyítva évente közelítsen a jogszabályban előírtakhoz. Intézményünkben az integrációs oktatásban résztvevő hátrányos helyzetű tanulók százalékos aránya a teljes tanulói létszámmal, valamint a település összes iskolájába járó hátrányos helyzetű tanulók százalékos aránya az összes tanulói létszámmal megfelelően a jogszabályban előírtaknak.

Célunk továbbá:

- időben felismerni a tanulók hátrányos helyzetét,
- megnyerni a szülőket a tanulók együttnevelésére,
- elérni, hogy képességük (iskolai eredményességük) úgy változzon, hogy eredményesen
- (tanköteles korban) befejezzék az általános iskolát,
- sikeresen tudjanak középiskolát választani.

CÉLOK

Tanulmányi eredmények javulnak

Hiányzások számának csökken

A foglalkozásokon való részvételi arány nő

Magántanulói státusz elkerülése

Szülői házzal való eredményes kapcsolattartás

Az osztályismétlők számának csökkenése

Az érettségit adó középiskolákba való továbbtanulás aránya nő

Testi egészség megőrzése

FELADATOK

Felzárkóztató és fejlesztő foglalkozások, a

foglalkozásokon való részvétel ellenőrzése

Egyéni problémamegoldó foglalkozások

Folyamatos figyelemmel kísérés, ellenőrzés

Egyeztetés a szülői házzal

Családlátogatás

Az egyéni előrehaladás fejlődésének

elősegítése

A tanulók figyelemmel kísérése

Fogadóórák

Szülői értekezletek

Közös programok

Felzárkóztató foglalkozások

A tanulók előrehaladásának nyomon követése,

osztályfőnökök, szaktanárok, napközis

nevelők, fejlesztő pedagógusok, szülők

bevonásával

Pályaorientációs foglalkozások

Továbbtanulást elősegítő programok

Rendszeres iskolaorvosi, fogorvosi, védőnői

ellenőrzések

Felvilágosító előadások

Egészségnapok

Sportolási lehetősége

Az Integrációs Pedagógiai Rendszer (IPR) megvalósítását a tanórák 15 %-ában végezzük.

A módszer elemeit a tanmenetekben rögzítjük és a KRÉTA elektronikus naplóban vezetjük.

AZ ISKOLA SZEREPLŐINEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉVEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A SZÜLŐ, A TANULÓ, A PEDAGÓGUS ÉS AZ INTÉZMÉNY PARTNEREI

KAPCSOLATTARTÁSÁNAK FORMÁI

1. Az iskola közösségeinek együttműködése

Az iskolavezetés és a nevelőtestület együttműködése

1. A nevelőtestület különböző közösségeinek együttműködése az igazgató segítségével a megbízott pedagógus vezetők, illetve a választott képviselők útján valósul meg.
2. Az együttműködés fórumai:
 - az iskola vezetőségének ülései,
 - a különböző értekezletek,
 - megbeszélések.
3. Ezen fórumok időpontját az iskola éves munkaterve határozza meg.
4. Az iskolavezetés az aktuális feladatokról a nevelői helyiségben elhelyezett hirdetőtáblán, valamint írásbeli tájékoztatókon keresztül értesíti a nevelőket.
5. Az iskola vezetőségének tagjai kötelesek:
 - az iskola vezetőségének ülései után tájékoztatni az irányításuk alá tartozó pedagógusokat az ülés döntéseiről, határozatairól,
 - az irányításuk alá tartozó pedagógusok kérdéseit, véleményét, javaslatait közvetíteni az az iskola vezetősége felé.
6. A nevelők kérdéseiket, véleményüket, javaslatukat szóban vagy írásban egyénileg vagy munkaközösségi vezetőjük, illetve választott képviselőik útján közölhetik iskola vezetőségével.

A szakmai munkaközösségek együttműködése

1. Az iskolában tevékenykedő szakmai munkaközösségek folyamatos együttműködéséért és kapcsolattartásáért a szakmai munkaközösségek vezetői felelősek.
2. A szakmai munkaközösségek vezetői a munkaközösség éves munkatervének összeállítása előtt közös megbeszélésen egyeztetik az adott tanévre tervezett feladataikat.
3. A szakmai munkaközösségek vezetői a vezetőség ülésein rendszeresen tájékoztatják egymást a munkaközösségek tevékenységéről, aktuális feladatairól, a munkaközösségeken belüli ellenőrzések, értékelések eredményeiről.

A nevelők és a tanulók kapcsolattartása és együttműködése

1. A tanulókat az iskola egészének életéről, az iskolai Munkaterről, az aktuális tudnivalókról
 - az iskola igazgatója, a tagintézmény-vezetők
 - az iskolai diákönkormányzat vezetőségi ülésen
 - a diákközségi ülésen tanévenként legalább egy alkalommal,
 - az folyosón elhelyezett hirdetőtáblán keresztül folyamatosan tájékoztatja,
 - iskolarádióon keresztül
 - valamint az osztályfőnökök az osztályfőnöki órákon folyamatosan tájékoztatják.
2. A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a nevelők szóban és a tájékoztató füzetben keresztül írásban tájékoztatják.
3. A tanulók a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított jogaiknak az érvényesítése érdekében – szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján – az iskola vezetőségéhez, az osztályfőnökhöz, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz.
4. A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslatukat szóban vagy írásban egyénileg vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetőségével, nevelőivel, a nevelőtestülettel.

5. A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról
 - az iskola igazgatója, a tagintézmény-vezetők
 - a szülői közösség választmányi ülésén évente 1-2 alkalommal, szükség szerint egyéb módon (levélben)
 - a folyosón elhelyezett hirdetőtáblán keresztül folyamatosan tájékoztatja,
 - az osztályfőnökök:
 - az osztályok szülői értekezletein illetve szükség szerint egyéb módon (levél, telefon+) tájékoztatják.
6. A szülőket a nevelők a tanulók egyéni haladásáról az alábbi módon tájékoztatják:
 - szóban:
 - fogadóórán
 - a családlátogatásokon,
 - a szülői értekezleteken,
 - a nevelők fogadó óráin,
 - a nyílt tanítási napokon,
 - írásban a tájékoztató füzetben (ellenőrző könyvben).
7. A szülői értekezletek és a nevelők fogadóóráinak időpontjait tanévenként az iskolai munkaterv tartalmazza. Év elején az osztályfőnökök a tanulók tájékoztató füzetébe illetve ellenőrzőjébe egész tanévre vonatkozóan rögzítik.
8. A szülők a tanulók és a saját – a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított – jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján az iskola vezetőségéhez, az adott ügyben érintett tanuló osztályfőnökéhez, az iskola nevelőihez, a diákönkormányzathoz fordulhatnak.
9. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetőségével, nevelőivel.

A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

1. A tanulók érdekeinek képviseletére az iskolában diákönkormányzat működik.
2. A diákönkormányzat feladata, hogy tagjainak érdekeit képviselje, az érintett tanulók érdekében eljárjon.
3. A diákönkormányzat tevékenysége a tanulókat érintő valamennyi kérdésre kiterjed.
4. A diákönkormányzat a tanulói érdekképviseleten túl részt vesz az iskolai élet – tanórán kívüli – alábbi területeinek tervezésében, szervezésében és lebonyolításában:
 - a tanulmányi munka (versenyek, vetélkedők, pályázatok stb.);
 - iskolai felelősi rendszer (Ifjú polgárőr, Energiajárőr);
 - sportélet;
 - túrák, kirándulások szervezése;
 - kulturális, szabadidős programok szervezése;
 - a tanulók tájékoztatása (iskolaújság, iskolarádió, iskolai honlap).
5. Ezekben a kérdésekben
 - az osztályközösség véleményét az osztály éves Munkatervének összeállítása előtt az osztályfőnököknek ki kell kérniük;
 - a diákönkormányzat vezetőségének véleményét az iskola éves Munkatervének összeállítása előtt az igazgatónak és a tagintézmény-vezetőknek ki kell kérniük.
6. Ezekben a kérdésekben a tanév folyamán az osztályközösségek, illetve a diákönkormányzat iskola vezetősége javaslatokkal élhet az osztályfőnökök, a nevelőtestület és az igazgató és a tagintézmény-vezetők felé.
7. A magasabb jogszabályok alapján a diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:
 - az iskola Szervezeti és Működési Szabályzatában foglaltakról
 - a tanulói szociális juttatások elosztási elveinek meghatározása előtt,
 - a házirend elfogadása előtt.
8. A diákönkormányzatot az iskola igazgatójával és a tagintézmény-vezetőkkel, a nevelőtestülettel, illetve más külső szervezetekkel való kapcsolattartásban (a tanulók véleményének

továbbításában) a diákönkormányzat vezetőségének diákvezetője (elnöke) vagy a diákönkormányzatot segítő patronáló nevelő képviseli.

9. Az iskolában iskolai vezetőség működik, mely az iskolai élet egészére kiterjedő döntés előkészítő, véleményező és javaslattevő jogkörrel rendelkezik. Az iskola vezetőségének teljes jogú tagja az iskolai diákönkormányzatot segítő patronáló nevelő.

A nevelők és a szülők kapcsolattartása és együttműködése

1. A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a tagintézmény-vezetők és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- az iskola igazgatója és a tagintézmény-vezetők legalább félévente egyszer a szülői szervezet vezetőségének ülésén,
- az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

2. A szülők és a pedagógusok együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

a) Családlátogatás

Feladata, a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

b) Szülői értekezlet.

Feladata:

- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása,
- a szülők tájékoztatása
- az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
- az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól,
- a helyi tanterv követelményeiről,
- az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról,
- a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről,
- az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola vezetősége felé.

c) Fogadó óra.

Feladata a szülők és a pedagógusok személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal.

d) Nyílt tanítási nap.

Feladata, hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

e) Írásbeli tájékoztató.

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

f) Iskolai honlap

Feladata a naprakész információközlés az iskolai adatokról, az iskolai életéről, az intézményben folyó tevékenységekről, programokról. Elérhető utat biztosít az intézményi dokumentumok megismeréséhez, KRÉTA elektronikus napló használatához.

3. A szülői értekezletek, a fogadó órák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

4. A szülők a tanulók és a saját – a jogszabályokban, valamint az iskola belső szabályzataiban biztosított – jogaiknak az érvényesítése érdekében szóban vagy írásban, közvetlenül vagy választott képviselőik, tisztségviselőik útján fordulhatnak az igazgatóhoz, a tagintézmény-vezetőkhez, az adott ügyben érintett gyermek osztályfőnökéhez, az iskola nevelőjéhez.

5. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az igazgatóval és a tagintézmény-vezetőkkel, nevelőtestületével.

6. A szülők és más érdeklődők az iskola Pedagógiai Programjáról, Szervezeti és Működési Szabályzatáról, illetve Házi rendjéről az igazgatótól és a tagintézmény-vezetőktől az iskolai munkatervben évenként meghatározott igazgatói és a tagintézmény-vezetői fogadóórákon kérhetnek tájékoztatást.

7. Az iskola Pedagógiai Programjának, Szervezeti és Működési Szabályzatának és Házi rendjének előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (tanulónak, szülőnek, valamint az iskola alkalmazottainak) joga van megismernie.

8. A Pedagógiai Program, a Szervezeti és Működési Szabályzat, illetve a Házi rend egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:

- az iskola honlapján;
- az iskola fenntartójánál;
- az iskola irattárában;
- az iskola könyvtárában;
- az iskola nevelői szobájában;
- az iskola igazgatójánál;
- a tagintézmények vezetőjénél;
- a nevelők szakmai munkaközösségeinek vezetőinél.

2. Az iskola vezetésének és közösségeinek külső kapcsolatai, együttműködése iskolán kívüli intézményekkel

1. Az iskolai munka megfelelő szintű irányításának érdekében az iskola vezetőségének állandó munkakapcsolatban kell állnia a következő intézményekkel:

- Az intézmény fenntartójával, működtetőjével
- A beiskolázási körzet illetékes önkormányzati képviselőtestülettel és polgármesteri hivatallal
- A vármegyei pedagógiai intézettel
- A beiskolázási körzet nevelési intézmények vezetőivel
- A területileg illetékes nevelési tanácsadóval
- A területileg illetékes szakértői bizottságával
- A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálattal

A munkakapcsolat megszervezéséért, irányításáért az igazgató a felelős.

2. Az eredményes oktató- és nevelőmunka érdekében az iskola rendszeres munkakapcsolatot tart fenn az alábbi intézményekkel, szervezetekkel, gazdálkodókkal:

- Az iskolát támogató alapítvány kuratóriumával
- A helyi közművelődési intézményekkel
- A helyi társadalmi egyesületekkel
- Az egyházak helyi gyülekezeteivel
- Az iskolarendőrrel

A munkakapcsolat megszervezéséért, felügyeletéért az igazgató, a tagintézmény-vezetők vagy az igazgatóhelyettesek a felelősök.

3. A tanulók egészségi állapotának megóvásáért az iskola vezetősége rendszeres kapcsolatot tart fenn az egészségház, rendelőintézet illetékes egészségügyi dolgozóival és segítségükkel megszervezi a tanulók rendszeres egészségügyi vizsgálatát.

4. A tanulók veszélyeztetettségének megelőzése, valamint a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok eredményesebb ellátása érdekében az iskola gyermek- és ifjúságvédelmi felelőse rendszeres kapcsolatot tart fenn a beiskolázási körzet gyermekjóléti szolgálataival. A munkakapcsolat felügyeletéért az igazgató a felelős.

A TANULMÁNYOK ALATTI VIZSGÁK SZABÁLYAI

A TANULÓK TOVÁBBHALADÁSA, A TANULÓ MAGASABB ÉVFOLYAMRA LÉPÉSÉNEK FELTÉTELEI

Az iskola magasabb évfolyamára léphet az a tanuló, aki a helyi tantervben előírt, a továbbhaladáshoz szükséges követelményeket teljesítette, beleértve a szükséges készségek meglétét és az elvárt kimeneteli követelményeket valamennyi tantárgyból.

Magasabb évfolyamba történő lépéshez, a tanév végi osztályzat megállapításához, a tanulónak osztályozó vizsgát kell tennie, ha:

- az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól,
- az iskola igazgatója engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeket az előírtnál rövidebb idő alatt teljesítse,
- egy tanítási évben 250 tanítási óránál többet mulasztott,
- ha a tanuló mulasztása egy adott tantárgyból a tanítási órák 30%-át meghaladja,
- egyéni tanrendű volt.

Ha a tanuló tanév végén bármely tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, a nevelőtestület határozata alapján javítóvizsgát tehet, kivéve, ha háromnál több tantárgyból van elégtelen osztályzata.

Iskolánkban az alábbi tanulmányok alatti vizsgákat szervezzük:

- osztályozó vizsga,
- pótló vizsga,
- javítóvizsga.

1. Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
- külföldi tartózkodás, egyéni tanrend szerint haladó státuszú, illetve egyéb ok miatt az igazgató engedélyezte számára az osztályozó vizsga letételét,
- más iskolából lépett át, és az előzőekben nem tanult tantárgyakból (pl. idegen nyelv) osztályozó vizsga letételére kötelezték,
- engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

2. Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné.

3. Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.

A javítóvizsga indokolatlan elmulasztása osztályismétlést jelent.

4. A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.

5. A vizsgák időpontját, helyét és követelményeit az érintett tanulók szüleivel
- osztályozó vizsga esetén a vizsgák időpontja előtt legalább két hónappal,
 - javítóvizsga esetén a tanév végén (bizonyítványosztáskor) közölni kell.
6. Az osztályozó és javítóvizsgák követelményeit az iskola helyi tantervében (a kerettantervben) szereplő követelmények alapján a szaktanárok állapítják meg.
7. A tanulmányok alatti vizsgákon az alábbi tantárgyakból kell írásbeli, szóbeli vagy gyakorlati vizsgarészeket tenniük a tanulóknak:

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Környezetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene			GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Technika és tervezés			GYAKORLATI
Etika / Hit- és erkölcstan		SZÓBELI	
Testnevelés			GYAKORLATI
FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelvek	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Történelem	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Állampolgári ismeretek		SZÓBELI	
Természettudomány	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Fizika*	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Kémia*	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Biológia *	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Földrajz	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene			GYAKORLATI
Hon- és népismeret		SZÓBELI	
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Digitális kultúra			GYAKORLATI
Technika és tervezés			GYAKORLATI
Etika / Hit- és erkölcstan		SZÓBELI	
Dráma és színház		SZÓBELI	
Testnevelés			GYAKORLATI

* = Érvényes a Domoszlói III. András Általános Iskolában és a Érvényes a Domoszlói III. András Általános Iskola Markazi Várölgye Tagintézményében 2025. augusztus31-ig.

8. Ha a tanuló a vizsgán nem jelenik meg és távolmaradását nem igazolja, a szülőt értesíteni kell a mulasztásról és az újabb vizsgaidő kijelöléséről.
9. Az osztályozóvizsga helye az a feladatellátási hely, ahová a tanuló jár.

10. Az írásbeli vizsga időtartama tantárgyanként 1- 3 évfolyamon 45 perc, 4-8 évfolyamon legfeljebb 60 perc.

11. A vizsgáztató bizottságot az igazgató jelöli ki. A bizottság elnöke felelős a jegyzőkönyv vezetésért.

A szóbeli vizsgát az iskola tanáraiból alakított vizsgabizottság előtt kell megtartani. A vizsgabizottság kérdező tanára lehetőleg az a pedagógus legyen, aki a tanulót azelőtt tanította, vagy az adott évfolyamon tanít. Az elnöki teendőket az igazgató és a tagintézmény-vezetők, vagy az általa megbízott látja el. A vizsgán az elnökön és a kérdező tanáron kívül még legalább egy vizsgabizottsági tagnak jelen kell lennie.

12. A vizsgák eredményét az osztályfőnök írja be a naplóba, a törzslapra és a bizonyítványba. A záradékot az igazgató vagy a tagintézmény-vezetők is aláírják.

13. Azt a vizsgázót, aki akár az írásbeli, akár a szóbeli vizsgán figyelmeztetés ellenére meg nem engedett eszközt használ az igazgató vagy a tagintézmény-vezetők a vizsga folytatásától eltilthatja, így vizsgája elégtelen.

14. Az osztályozóvizsga a vizsgázó számára díjtan.

15. Az osztályozóvizsga nem ismételt meg.

16. A vizsga eredményének rögzítése minden nevelő által, minden tantárgy esetében egységes, s a tanuló feladatsorához csatolt értékelőlapon történik.

17. Az eredményhirdetés az osztályozóvizsga jegyzőkönyvének átadásával történik, legkésőbb az utolsó vizsgát követő napon.

18. Az osztályozóvizsga többletmunkát kíván, és semmilyen körülmények között nem ad felmentést más tantárgyak óráira való felkészülés alól.

19. A 250 óránál többet mulasztott tanulók és az egyéni tanrend szerint haladó tanulók esetében a tanuló osztályozó vizsgát köteles tenni (az osztályozó vizsga követelményeit tantárgyanként és évfolyamonként a helyi tanterv minimum követelmények című rész tartalmazza)

TANTÁRGY	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	GYAKORLATI
	VIZSGA		
ALSÓ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Környezetismeret	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene			GYAKORLATI
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Technika és tervezés			GYAKORLATI
Etika / Hit- és erkölcsstan		SZÓBELI	
Testnevelés			GYAKORLATI
FELSŐ TAGOZAT			
Magyar nyelv	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Irodalom	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Idegen nyelvek	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Matematika	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	

Történelem	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Állampolgári ismeretek		SZÓBELI	
Természettudomány	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
<i>Fizika*</i>	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
<i>Kémia*</i>	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
<i>Biológia *</i>	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Földrajz	ÍRÁSBELI	SZÓBELI	
Ének-zene			GYAKORLATI
Hon- és népismeret		SZÓBELI	
Vizuális kultúra			GYAKORLATI
Digitális kultúra			GYAKORLATI
Technika és tervezés			GYAKORLATI
Etika / Hit- és erkölcstan		SZÓBELI	
Dráma és színház		SZÓBELI	
Testnevelés			GYAKORLATI

* = Érvényes a Domoszlói III. András Általános Iskolában és a Érvényes a Domoszlói III. András Általános Iskola Markazi Várölgye Tagintézményében 2025. augusztus 31-ig.

20. Az egyéni tanrend szerint haladó tanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni.

AZ ISKOLÁBA JELENTKEZŐ TANULÓK FELVÉTELÉNEK, ÉS ÁTVÉTELÉNEK ELVEI

Iskolánk a kötelező beiskolázási körzetéből – melyet az iskola fenntartója határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz.

1. Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse.
2. Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:
 - a gyermek születési anyakönyvi kivonatát;
 - a gyermek lakcímkártyáját;
 - a gyermek társadalombiztosítási igazolványát;
 - az iskolába lépéshez szükséges fejlettség elérését tanúsító óvodai igazolást;
 - a gyermek egészségügyi könyvét a gyermekorvos felvételi javaslatával;
 - szükség esetén a szakértői bizottság véleményét;
 - az Okmányirodában elindított diákigazolvány igénylésnél kapott nyomtatványt, a diákigazolvány előállításának aktuális összegével;
3. A második-nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:
 - a tanuló anyakönyvi kivonatát;
 - a gyermek lakcímkártyáját;
 - a gyermek társadalombiztosítási igazolványát;
 - az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt;
 - az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.
4. Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanulók átvételéről a szülő kérésének, a tanuló előző tanulmányi eredményének, illetve magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

5. Ha az átvételt kérő körzeten kívüli tanuló előző tanév végi osztályzatának átlaga 3,5 alatt van, illetve magatartása vagy szorgalma rossz, hanyag vagy változó minősítésű, az igazgató a tanuló felvételéről szóló döntése előtt kikéri az igazgatóhelyettesek és a tagintézmény-vezetők, az érintett évfolyam osztályfőnökének véleményét.

6. Az iskolába beadott felvételi kérelmeket *a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló rendeletben* meghatározott sorrendben kell teljesíteni.

2013. szeptember 1-jétől az állami intézményfenntartó központnak kell kijelölnie azt az intézményt, amelyben az érintett tanuló a tankötelezettségét teljesítheti.

A kötelező felvételt biztosító iskola kijelölésével kapcsolatos szabályokat az EMMI rendelet 24.§-a határozza meg.

- Amennyiben a kötelezően felvett gyerekek után férőhellyel rendelkezik még, akkor az EMMI rendelet 24.§ (5) bekezdése alapján járhat el:

Ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, köteles először a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók kérelmét teljesíteni.

A további felvételi lehetőségről szóló tájékoztatót a helyben szokásos módon – legalább tizenöt nappal a felvételi, átvételi kérelmek benyújtására rendelkezésre álló időszak első napja előtt – nyilvánosságra kell hozni.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók közül előnyben kell részesíteni azokat, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye azon a településen vagy kerületben van, ahol az iskola székhelye vagy telephelye, feladatellátási helye található.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvétele után a további felvételi kérelmek elbírálásánál előnyben kell részesíteni azokat a jelentkezőket, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye azon a településen található, ahol az iskola székhelye vagy telephelye, feladatellátási helye található.

Ha az általános iskola – a megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt.

A sorsolásra a felvételi, átvételi kérelmet benyújtókat meg kell hívni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a házirendben kell meghatározni. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvételi, átvételi kérelmének teljesítése után sorsolás nélkül is felvehető a sajátos nevelési igényű tanuló, továbbá az a tanuló, akinek ezt különleges helyzete indokolja.

Különleges helyzetnek minősül, ha a tanuló

- a) szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő, vagy
- b) testvére az adott intézmény tanulója, vagy
- c) munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található, vagy
- d) az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.

7. Amennyiben iskoláink – a rendeletben megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudják teljesíteni, akkor az érintett csoportba tartozók között a törvényi előírások által meghatározott sorrend szerint kell dönteni. A kötelező felvétel után szabadon maradó helyek betöltési sorrendjének részletes szabályait a Házirend tartalmazza.

- Az EMMI rendelet 24. § (5) bekezdése rendelkezik a kötelező felvétel után szabadon maradó helyek betöltési sorrendjéről. A szabályok lényegében megegyeznek a korábbi törvényi előírásokkal, néhány pontosítást azonban bevezetett a végrehajtási rendelet. A szabadon maradt férőhelyekre továbbra is a halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat kell először felvenni, közülük is azokat kell előnyben részesíteni, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye az iskola székhelye vagy – új elemként – telephelye, feladatellátási helye szerinti településen vagy kerületben található.

A halmozottan hátrányos tanulókat követően azok a jelentkezők következnek, akik az iskola székhelye vagy telephelye, feladatellátási helye szerinti településen rendelkeznek lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel.

Miután a kötelező felvétel az adott iskola felvételi körzetében való lakóhelyhez, ennek hiányában tartózkodási helyhez kötődik, ezért a gyakorlatban problémát vethet fel a körzetbe tartozás, valamint a körzetbe történő átjelentkezés kérdése. A polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról

szóló 1992. évi LXVI. törvény 5. § (2) bekezdése szerint a lakóhely annak a lakásnak a címe, amelyben a polgár él.

Tartózkodási hely annak a lakásnak a címe, ahol a polgár lakóhelye végleges elhagyásának szándéka nélkül három hónapnál hosszabb ideig tartózkodik. Mind a lakóhelyhez, mind a tartózkodási helyhez kapcsolódik lakcím. A lakcímbejelentéssel kapcsolatos hatósági jogköröket a település jegyzője gyakorolja. Az iskolai felvételi kérelmek vizsgálatakor az igazgatónak illetve a tagintézmény-vezetőknek tehát nem a lakcím valóságát, a körzetbe történő esetleges átjelentkezés időpontját szükséges vizsgálnia, hanem azt, hogy az adott lakcím a lakóhely, illetőleg a tartózkodási hely címe-e. A felvételi kérelem elbírálásakor tisztázni kell, hogy a tanuló az adott településen a lakóhelye szerinti lakcímen vagy a tartózkodási helye szerinti lakcímen él-e.

Tartózkodási hely esetében a felvételi kérelem elutasítható, kivéve, ha a tanulónak nincs lakóhelye.

Az új ágazati szabályozásban is tovább él a sorsolás intézménye, amelyre akkor kerülhet sor, ha az általános iskola a jogszabály szerinti sorrendben nem tudja az összes jelentkezőt fogadni. Az ezzel kapcsolatos részletes szabályokat az új előírások alapján az iskolai Házirendben kell meghatározni.

A sorsolás nélkül felvehető tanulók közé továbbra is beletartoznak a sajátos nevelési igényű tanulók, továbbá azok, akik az EMMI rendelet szerint különleges helyzetűnek minősülnek.

Az új előírások egyértelműen meghatározzák, ki minősül különleges helyzetűnek.

Az EMMI rendelet 24. § (7) bekezdése értelmében különleges helyzetű az a tanuló, akinek

- szülője, testvére tartósan beteg, vagy fogyatékkal élő, vagy
- a testvére az adott intézmény tanulója, vagy
- munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található, vagy
- az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.

Túljelentkezés esetén **elsőbbiséget élveznek** az iskola beiskolázási körzetében lakó gyermekek, illetve azok a leendő elsősök, akiknek már nagyobb testvére székhely- vagy telephely intézményünk tanulója.

8. A második-nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított – osztályozó vizsgát kell tennie azokról a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult. Amennyiben a tanuló bármely tantárgyból az osztályozó vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni: EMMI rendelet 20/2012 (VIII.31.).

H E L Y I T A N T E R V

A VÁLASZTOTT KERETTANTERV

AZ ISKOLÁBAN TANÍTOTT KÖTELEZŐ ÉS NEM KÖTELEZŐ (VÁLASZTHATÓ) TANTÁRGYAK ÉS ÓRASZÁMAIK (ÓRATERV)

1. Iskolánk helyi tanterve az emberi erőforrások minisztere által kiadott NAT 2020 kerettantervek közül az alábbi tantervre épül:

Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára

1.1 Kötelező tantárgyak

- Magyar nyelv és irodalom
- Idegen nyelv
 - Angol nyelv
- Matematika
- Etika/Hit-és erkölcsstan
- Környezetismeret
- Ének-zene
- Vizuális kultúra
- Technika és tervezés
- Testnevelés
- Digitális kultúra
- Cigány népismeret- a Domoszlói III. András Általános Iskola Kisnánai Szent Imre Tagintézményében

Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára

2.1 Kötelező tantárgyak:

- Magyar nyelv és irodalom
- Idegen nyelv
 - Angol nyelv
- Matematika
- Történelem
- Állampolgári ismeretek
- Etika / Hit- és erkölcsstan
- Természettudomány
- Földrajz
- Ének-zene
- Vizuális kultúra
- Digitális kultúra
- Technika és tervezés
- Testnevelés
- Cigány népismeret - a Domoszlói III. András Általános Iskola Kisnánai Szent Imre Tagintézményében
- *Biológia **
- *Fizika**
- *Kémia**
- *Német nyelv**

**= Domoszlói III. András Általános Iskolában és a Domoszlói III. András Általános Iskola Markazi Várkölygye Tagintézményében 2025. augusztus 31-ig.*

Szabadon tervezhető órák								
Évfolyam	1	2	3	4	5	6	7	8
Tervezhető óra száma	2	2	2	2	1	2	2	2
Tantárgy	Magyar nyelv és irodalom							
Domoszlói III. András Általános Iskola	1	1	1	1	0,5	0,5	1	1
Kisnánai Szent Imre Tagintézmény	1	1	1	1	1	1	1	1
Markazi Városliget Tagintézmény	1	1	1	1	1	1	1	1
Tantárgy	Matematika							
Domoszlói III. András Általános Iskola	1	1	0,5	0,5				
Kisnánai Szent Imre Tagintézmény	1	1	0,5	0,5			1	
Markazi Városliget Tagintézmény	1	1	0,5	0,5			1	
Tantárgy	Környezetismeret							

Domoszlói III. András Általános Iskola			0,5	0,5				
Kisnánai Szent Imre Tagintézmény			0,5	0,5				
Markazi Várölgye Tagintézmény			0,5	0,5				
Tantárgy	Angol nyelv							
Domoszlói III. András Általános Iskola					0,5	0,5	1	
Kisnánai Szent Imre Tagintézmény								
Markazi Várölgye Tagintézmény						1		
Tantárgy	Hon- és népismeret							
Domoszlói III. András Általános Iskola						1		
Kisnánai Szent Imre Tagintézmény						1		
Markazi Várölgye Tagintézmény						1		
Tantárgy	Dráma és színház							
Domoszlói III. András Általános Iskola								1
Kisnánai Szent Imre Tagintézmény								1
Markazi Várölgye Tagintézmény								1

5. Tantárgyakhoz kapcsolódó kiegészítések

Hon- és népismeret tantárgy

Domoszlói III. András Általános Iskola Kisnánai Szent Imre Tagintézménye

Kisnánán kisebbségként élő nemzetiség a szlovákok. Történetük a 18. századig vezet vissza. A történetükkel, szokásaikkal kapcsolatos ismeretek átadását a hon- és népismeret tantárgy keretében oldjuk meg.

Cél: Ismerjék meg tanulóink a településünkön is jelentős számban élő szlovák nemzetiség történetét, életvitelét, kultúráját és szokásait.

Fejlesztési feladatok: Megmutatjuk tanulóinknak, hogy saját nemzetük kultúrájának megismerése után meg kell ismerniük másokét is, a nemzetiségek, a szomszéd- és rokonnépek, a világ többi népének kultúráját, az egyetemes értékeket, hogy a köztük lévő kölcsönhatást is megérthesse. Ezáltal bővülnek a tanulók művelődéstörténeti ismeretei, a hagyományörzés, népi kultúránk, nemzeti értékeink megbecsülése, mely összekapcsolódik a velünk élő nemzetiségek kultúrájával. Ezen értékrendjének megismerése hozzájárul a tanulók értelmi, érzelmi, etikai és esztétikai neveléséhez, a természettel való harmonikus kapcsolatuk kialakításához és a társadalomba való beilleszkedésükhöz.

Idegen nyelv tantárgy

Domoszlói III. András Általános Iskola

2023/2024. tanévben

1-8. évfolyamon angol nyelv

7. és 8. évfolyamon német és angol nyelv tantárgyat tanít.

2024/2025. tanévben

1-8. évfolyamon angol nyelv

8.évfolyamon német és angol nyelv tantárgyat tanít.

Domoszlói III. András Általános Iskola Kisnánai Szent Imre Tagintézménye

1-8. évfolyamon angol nyelv tantárgyat tanít.

Domoszlói III. András Általános Iskola Markazi Várölgye Tagintézménye

1-8. évfolyamon angol nyelv tantárgyat tanít.

Etika / hit-és erkölcsstan

A 20/2012. (VIII.31.) EMMI r. 182/B. § (10) szerint az iskola a tanügyi dokumentumaiban az „Etika/Hit- és erkölcsstan” megnevezést használja.

Cigány népismeret tantárgy

Domoszlói III. András Általános Iskola Kisnánai Szent Imre Tagintézménye

Szakmai alapidokumentumunk alapján a köznevelési alapeladatok között szerepel a nemzetiséghez tartozók általános iskolai nevelése-oktatása: **magyar nyelvű roma/cigány nemzetiségi nevelés-oktatás**, melyet 1-8. évfolyamon heti 1 tanórán a cigány népismeret tantárgy bevezetésével valósítunk meg.

A népismeret tantárgy tanulása a tanulók számára lehetővé teszi, hogy toleránsak és nyitottak legyenek a mássággal szemben, amely alkalmassá teszi őket más nemzetiségek és népek elfogadására. A nemzetiségi nevelés-oktatás megvalósítja az iskolai nevelés-oktatás általános céljait és feladatait, és e mellett biztosítja a nemzetiség történelmének, szellemi és anyagi kultúrájának megismerését, a hagyományörzést és hagyományteremtést, az önismeret kialakítását, a nemzetiségi jogok megismerését és gyakorlását.

A nemzetiségi nevelés-oktatás segíti a nemzetiséghez tartozó tanulót abban, hogy megtalálja, megőrizze és fejlessze identitását, vállalja másságát, elfogadja és másoknak is megmutassa a nemzetiség értékeit, erősítse a közösséghez való kötődést.

A nemzetiségi nevelés-oktatást folytató intézményekben fontos, hogy a tanuló számára nyilvánvalóvá váljon a nyelvi és kulturális gazdagság előnyei, és alakuljon ki a reális nemzetkép és nemzetiségkép. Fontos az is, hogy a tanuló felismerje az előítéletek és kirekesztés megjelenési formáit, és megismerje a jelenség hátterét, veszélyeit, az emberi, állampolgári és nemzetiségi jogok megsértésének jelenségét, és a jelenség elleni fellépés jogi, illetve egyéb eszközeit.

A nemzetiségi iskolai nevelés-oktatást a 20/2012. (VIII.31) EMMI rendelet 157 – 159.§-a és a Nemzeti Alaptantervben meghatározottak szerint szervezzük és bonyolítjuk le.

158.§ (6). pontja alapján a nemzetiségi nevelés-oktatást a következő oktatási formák szerint lehet megszervezni:

- anyanyelvű nevelés-oktatás,
- kétnyelvű nemzetiségi nevelés-oktatás,
- nyelvoktató nemzetiségi nevelés-oktatás,
- **magyar nyelvű roma/cigány nemzetiségi nevelés-oktatás,**
- kiegészítő nemzetiségi nevelés-oktatás.

158.§ 7. (d) pontja szerinti nevelés-oktatás

- ~~biztosítja a roma/cigány tanulók számára a romák, a cigányság kulturális értékeinek megismerését,~~
- a romák/cigányok történelméről, irodalmáról, képzőművészetéről, zenei és táncművészetéről, valamint
- hagyományairól szóló ismeretek oktatását,
- nem kötelező eleme a romani és beás nyelv tanulása, de a szülők igénye alapján – anyanyelvű, kétnyelvű vagy nyelvoktató nemzetiségi nevelés-oktatás keretében – biztosítani kell e nyelvek oktatását,
- tartalmazza a roma/cigány népismeret műveltségi terület oktatását, a nemzetiségi önismeret fejlesztését és a folyamatosan szervezett roma/cigány kulturális tevékenységet,

A *Cigány népismeret* tantárgy a rendelkezésre álló órakeretbe a **110/2012. (IV.4.) Kormány rendelet 8. § 5. pontja** alapján „meghaladással” illeszthető be, legfeljebb heti 3 tanítási órával.

A heti egy tanórásra kiterjedő kötelező roma/cigány népismeret oktatása mellett heti legalább két tanórának megfelelő időkeretében roma/cigány kulturális tevékenységet is biztosítunk. E tevékenységek lehetnek kézműves foglalkozások, népzenei, néptánc foglalkozások, roma témájú filmek, színházi előadások, a romák történelmével, hagyományaival, képző- és iparművészetével kapcsolatos kiállítások megtekintése, író-olvasó találkozók roma alkotókkal, találkozók roma közéleti

személyiségekkel, részvétel roma művészeti-kulturális programokon vagy felkészülés ilyen programokra.

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség:

- helytörténeti, településtörténeti vonatkozásainak,
- helyi vonatkozású, az adott nemzetiséghez kapcsolódó nyelvi és irodalmi emlékeinek,
- kultúrájának, jellemző népvizuális kultúrai, népzenei elemeinek, hagyományrendszerének,
- az adott nemzetiségre jellemző értékrend vagy a mindennapi szokásrendszer meghatározó vonásainak
- megismerését szolgáló tananyagot (roma/cigány és szlovák) a kerettantervben szabadon hagyott tantárgyi órakeretbe illesztjük.

6. Komplex Alapprogramhoz kapcsolódó kiegészítések

a Domszlói III. András Általános Iskola Kisnánai Tagintézményében

A tanulók kötelező óraszámának a meghatározása tekintetében nem tér el a törvényben szabályozottaktól.

Az iskolában folyó munka két markánsan elkülönülő egységre oszlik:

a) délelőtti időkeretben megvalósuló tanórák során

- kötelező és szabadon tervezhető, nagyobb részben délelőtt szervezett foglalkozásokra, amelynek 80%-át a Komplex Alapprogram a pedagógusok módszerbeli gazdagságát tekintve nem szabályozza. A tanítási órák 20%-ában kívánatos a Komplex Alapprogram tanítási-tanulási stratégiájának, a DFHT tanítási-tanulási stratégiának az alkalmazása (differenciált egyéni munka, a rétegmunka, a pármunka, a kooperatív módszerek, a csoportmunka, a drámajáték és a projektmunka).
- A kötelező és szabadon választható időkeret része a „Komplex órák”, a kerettantervi tartalmak feldolgozására.

b) a délutáni időkeretben megvalósuló tanórák során

- a Komplex Alapprogram által innovált alprogrami foglalkozások a délutáni időszakra húzódnak.

7. Kötelező tantárgyak és óraszámok az 1–4. évfolyamon intézményeinkben

Az 1-4. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámjai								
<i>A bal oldali óraszám a Nat 2020 kötelező óraszámát tartalmazza, a jobb oldali a szabadon tervezhető órákat</i>								
Heti óraszám/évfolyam	1.		2.		3.		4.	
Magyar nyelv és irodalom *	7		7		5		5	
<i>Domszló</i>		1		1		1		1
<i>Kisnána</i>		1		1		1		1
<i>Markaz</i>		1		1		1		1
Matematika	4		4		4		4	
<i>Domszló</i>		1		1		0,5		0,5
<i>Kisnána</i>		1		1		0,5		0,5
<i>Markaz</i>		1		1		0,5		0,5
Etika/hit- és erkölcstan	1		1		1		1	
Környezetismeret					1		1	
<i>Domszló</i>						0,5		0,5
<i>Kisnána</i>						0,5		0,5
<i>Markaz</i>						0,5		0,5
Angol nyelv							2	

	1.		2.		3.		4.	
Félév	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.
Magyar nyelv	4	4	4	4	3	3	3	3
Irodalom	4	4	4	4	3	3	3	3

Az 5-8. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámjai

Heti óraszám/évfolyam	5.		6.		7.		8.	
Magyar nyelv és irodalom*	4		4		3		3	
<i>Domoszló</i>		0,5		0,5		1		1
<i>Kisnána</i>		1		1		1		1
<i>Markaz</i>		1		1		1		1
Matematika	4		4		3		3	
<i>Domoszló</i>								
<i>Kisnána</i>						1		
<i>Markaz</i>						1		
Történelem	2		2		2		2	
Állampolgári ismeretek							1	
Hon- és népismeret				1				
Etika/hit- és erkölcsan	1		1		1		1	
Természettudomány **	2		2		4		5	
Kémia							2	
Fizika							2	
Biológia							1	

Földrajz					2		1	
Angol nyelv	3		3		3		3	
<i>Domoszló</i>		0,5		0,5		1		
<i>Kisnána</i>								
<i>Markaz</i>				1				
Ének-zene	2		1		1		1	
Vizuális kultúra	1		1		1		1	
Dráma és színház								1
Technika és tervezés	1		1		1			
Digitális kultúra	1		1		1		1	
Testnevelés	5		5		5		5	
Osztályfőnöki	1		1		1		1	
Kötelező alapóraszám	27		26		28		28	
Szabadon tervezhető óra		1		2		2		2
Összes tervezett óraszám	27	1	26	2	28	2	28	2
Összesített óraszám	28		28		30		30	
Maximális órakeret	28		28		30		30	
Nemzetiségi oktatás Kisnánai Szent Imre Tagintézményben								
Cigány népismeret	1		1		1		1	
Kötelező tanítási óra összesen	29		29		31		31	
Tanórán kívüli foglalkozás	2		2		2		2	

Magyar nyelv és irodalom tantárgy óráinak bontása:

	5.		6.		7.		8.	
Félév	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.
Magyar nyelv	3	2	3	2	2	2	2	2
Irodalom	2	3	2	3	2	2	2	2

**** Természettudomány**

Természettudomány tantárgy tanítása történik:

A 2023/2024. tanévben az intézmény székhelyén és tagintézményeiben a 7. évfolyamon.

A 2023 /2024. tanévben a Domoszlói III. András Általános Iskola Kisnánai Szent Imre

Tagintézményében a 8. évfolyamon is.

A 2024/2025. tanévtől az intézmény székhelyén és tagintézményeiben a 7. és a 8. évfolyamokon.

A sajátos nevelési igényű - enyhe fokban értelmi fogyatékos tanulók kötelező tantárgyai:

Tantárgyak	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar nyelv	✓	✓	✓	✓
Irodalom	✓	✓	✓	✓
Matematika	✓	✓	✓	✓
Etika / Hit- és erkölcsstan	✓	✓	✓	✓
Környezetismeret	-	-	✓	✓
Ének-zene	✓	✓	✓	✓
Vizuális kultúra	✓	✓	✓	✓
Digitális kultúra	-	-	✓	✓
Technika és tervezés	✓	✓	✓	✓
Testnevelés	✓	✓	✓	✓

Tantárgyak	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Magyar nyelv	✓	✓	✓	✓
Irodalom	✓	✓	✓	✓
Angol nyelv	-	-	✓	✓
Matematika	✓	✓	✓	✓
Etika / Hit-és erkölcsstan	✓	✓	✓	✓
Történelem	✓	✓	✓	✓
Állampolgári ismeretek	-	-	-	✓
Hon- és népismeret	-	✓	-	-
Természettudomány	✓	✓	✓	✓
Ének-zene	✓	✓	✓	✓
Vizuális kultúra	✓	✓	✓	✓
Digitális kultúra	✓	✓	✓	✓
Technika és tervezés	✓	✓	✓	-
Testnevelés	✓	✓	✓	✓
Osztályfőnöki óra	✓	✓	✓	✓
Dráma és színház	-	-	-	✓

- ✓ = tanulja
- = nem tanulja

TANKÖNYVEK ÉS MÁS TANESZKÖZÖK KIVÁLASZTÁSÁNAK ELVEI

Tankönyvek és más taneszközök kiválasztásának elvei

Intézményünkben az oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztása, a tankönyv térítésmentes igénybevétele Nkt. 46. § (5); 93/A. § - 93/F. §; a 20/2012 (VIII. 31.) EMMI r. 184/D. § - 184/L. § foglaltak alapján történik.

1. A nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott taneszközöket (tankönyv, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyek a hivatalos tankönyvjegyzékben szerepelnek.
2. A nyomtatott taneszközön túl néhány tantárgynál a tanulónak egyéb eszközökre is szükségük van. Ezek a matematika, testnevelés, a vizuális kultúra valamint a technika és tervezés.
3. Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg a helyi tanterv alapján.
4. A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (a megelőző tanév májusában szülői értekezleteken) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.
5. A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:
 - A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
 - Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
 - A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.
6. Az iskola arra törekszik, hogy saját költségvetési keretéből, illetve más támogatásokból egyre több nyomtatott taneszközt szerezzen be. Ezeket a taneszközöket a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók ingyenesen használhatják.

A TANULÓK TANULMÁNYI MUNKÁJÁNAK, MAGATARTÁSÁNAK ÉS SZORGALMÁNAK ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELESE

1. Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.
2. A tanulók értékelését egyéni fejlődésük és sikeres tanulási teljesítményük érdekében az igazságosság, az esélyteremtés és a méltányosság alapelveit szem előtt tartva, emberi méltóságuk tiszteletben tartásával, az értékelés személyes, bizalmi jellegének figyelembe vételével valósítjuk meg.
3. A tanulóval szemben támasztott elvárások egyértelműek a mérési stratégiákkal együtt, amelyek már a tanulási folyamat elején ismertté válnak.
4. A tanulói teljesítmény értékelésének egyik célja, hogy segítse a tanuló és a szülő objektív tájékoztatását, továbbá hozzájáruljon ahhoz, hogy a pedagógus folyamatosan meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról, lehetőséget biztosítson a pedagógiai munka nyomon követésére és

újratervezésére, a célok újra definiálására és továbbiak meghatározására, amennyiben ezt a tanulók fejlődése megkívánja.

5. A tanulást és annak eredményességét befolyásoló pedagógiai tevékenység során végzett értékelésnek adatokra és tényekre kell támaszkodnia. Az erre alapozott értékelés segíti a tanulót további tanulási módszereinek, technikáinak meghatározásában.

6. Az összegző értékelés célja annak megállapítása, hogy a tanulók tudásának, ezen belül a stabil ismeretek kialakításának és a készségek elsajátításának szintje milyen mértékben felel meg a célként kitűzött tanulási eredményeknek.

7. Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

8. Intézményeinkben a magyar nyelv és irodalom tantárgy két önálló, a tanulót külön értékelő tantárgy.

9. A következő elméleti jellegű tantárgyak: magyar nyelv, irodalom, idegen nyelv, matematika, környezetismeret, természettudomány / fizika, kémia biológia, földrajz, történelem, állampolgári ismeretek, hon-és népismeret ellenőrzésénél:

- a nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik;
- az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írhatnak;
- a nevelők az írásbeli feleleteket az adott tanév során megőrzik, és az iskola megadott helységében tárolják;
- a tanuló hiányzása miatt elmaradt témazáró dolgozatokat a tanuló megérkezése után pótolja.

10. A tanulók szóbeli kifejezőkészségének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában. Ennek érdekében egy-egy tantárgy esetében félévente minden tanulónak legalább egyszer kell felelnie szóban:

- az ének-zene, a vizuális kultúra, digitális kultúra, a technika és tervezés tantárgyból félévente, valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva.
- A testnevelés követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük.

11. A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez; emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest.

12. A tanulók tanulmányi munkájának értékelése az egyes évfolyamokon a különböző tantárgyak esetében a következők szerint történik:

- Az első évfolyamon, valamint a második évfolyam első félévében minden tantárgy esetében csak szóveges értékelést alkalmazunk.

Tantárgyak	1. évfolyam	2. évfolyam		3. évfolyam	4. évfolyam
		I. félév	II. félév		
Magyar nyelv	szöveges értékelés	szöveges értékelés	osztályzás	osztályzás	osztályzás
Irodalom	szöveges értékelés	szöveges értékelés	osztályzás	osztályzás	osztályzás
Angol nyelv	-	-	-	-	osztályzás

Matematika	szöveges értékelés	szöveges értékelés	osztályzás	osztályzás	osztályzás
Etika / Hit- és erkölcsstan	szöveges értékelés	szöveges értékelés	osztályzás	osztályzás	osztályzás
Környezetismeret	szöveges értékelés	szöveges értékelés	osztályzás	osztályzás	osztályzás
Ének-zene	szöveges értékelés	szöveges értékelés	osztályzás	osztályzás	osztályzás
Vizuális kultúra	szöveges értékelés	szöveges értékelés	osztályzás	osztályzás	osztályzás
Technika és tervezés	szöveges értékelés	szöveges értékelés	osztályzás	osztályzás	osztályzás
Testnevelés	szöveges értékelés	szöveges értékelés	osztályzás	osztályzás	osztályzás
Digitális kultúra	szöveges értékelés	szöveges értékelés	osztályzás	osztályzás	osztályzás
Cigány népismeret	szöveges értékelés	szöveges értékelés	osztályzás	osztályzás	osztályzás
Tantárgyak	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam	
Magyar nyelv	osztályzás	osztályzás	osztályzás	osztályzás	
Irodalom	osztályzás	osztályzás	osztályzás	osztályzás	
Angol nyelv	osztályzás	osztályzás	osztályzás	osztályzás	
Matematika	osztályzás	osztályzás	osztályzás	osztályzás	
Etika/Hit- és erkölcsstan	osztályzás	osztályzás	osztályzás	osztályzás	
Történelem	osztályzás	osztályzás	osztályzás	osztályzás	
Állampolgári ismeretek	-	-	-	osztályzás	
Természettudomány	osztályzás	osztályzás	osztályzás	osztályzás	
<i>Fizika</i>	-	-	-	osztályzás	
<i>Kémia</i>	-	-	-	osztályzás	
<i>Biológia</i>	-	-	-	osztályzás	
Földrajz	-	-	osztályzás	osztályzás	
Ének-zene	osztályzás	osztályzás	osztályzás	osztályzás	
Hon- és népismeret	-	osztályzás	-	-	
Vizuális kultúra	osztályzás	osztályzás	osztályzás	osztályzás	
Dráma és színház	-	-	-	osztályzás	
Digitális kultúra	osztályzás	osztályzás	osztályzás	osztályzás	
Technika és tervezés	osztályzás	osztályzás	osztályzás	-	
Testnevelés	osztályzás	osztályzás	osztályzás	osztályzás	
Cigány népismeret*	osztályzás	osztályzás	osztályzás	osztályzás	

*Kizárólag a Domoszlói III. András Általános Iskola Kisnánai Szent Imre Tagintézményében

- Az első évfolyamon félévkor és év végén, valamint a második évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:

- KIVÁLÓAN TELJESÍTETT → K
- JÓL TELJESÍTETT → J
- MEGFELELŐEN TELJESÍTETT → M
- FELZÁRKÓZTATÁSRA SZORUL → F
- NEM MEGFELELŐEN TELJESÍTETT → N

• Köznevelési törvény 2011. évi CXCV. törvény 54. § (4) A második évfolyam végén és a magasabb évfolyamokon félévkor és év végén a tanuló értékelésére - jóváhagyott kerettanterv vagy az oktatásért felelős miniszter engedélyével - az iskola pedagógiai programja a (2) bekezdésben meghatározottaktól eltérő jelölés, szöveges értékelés alkalmazását is előírhatja. Ha az iskola nem alkalmazza az (1)-(2) bekezdésben meghatározottakat, de arra iskolaváltás vagy továbbtanulás miatt szükség van, vagy a szülő vagy a tanuló kérésére köteles a félévi és az év végi minősítést osztályzattal is elvégezni.

Az iskola által alkalmazott jelölés, értékelés érdemjegyre, osztályzatra való átváltásának szabályait a helyi tantervben kell meghatározni.

Az érdemjegyre, osztályzatra átváltás lehetősége:

Érdemjegy, osztályzat	A tanuló teljesítménye (%)	Minősítés
5	90-100	Kiválóan teljesített
4	75-89	Jól teljesített
3	50-74	Megfelelően teljesített
2	30-49	Felzárkóztatásra szorul
1	0-29	Nem megfelelően teljesített

• A második évfolyamon év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük.

• A Köznevelési törvény 56. § (1) alapján: A tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, a szakértői bizottság véleménye alapján az igazgató mentesíti

a) az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól, és ehelyett szöveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő,

b) a gyakorlati képzés kivételével egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól.

13. A második évfolyamon év végén, valamint a harmadik-nyolcadik évfolyamon félévkor és év végén a tanuló osztályzatát az adott félév során szerzett érdemjegyek, illetve a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.

14. Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: *jelas (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)*.

15. A tanulók munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében minden tantárgyból az érdemjegyek/szöveges értékelések számát az alábbiak szerint határozzuk meg:

- 1 órás tantárgy: kéthavonta 1 érdemjegy/értékelés, félévente minimum 3 érdemjegy/értékelés;
- 2-3 órás tantárgy: havonta 1 érdemjegy/értékelés, félévente minimum 5 érdemjegy/értékelés;
- 4-5 órás tantárgy: félévente minimum 7 érdemjegy/értékelés.

16. A tanulók munkájának értékelésekor az érdemjegyek bejegyzésénél az általánosan használt kék szín mellett megkülönböztetéseket alkalmazunk:

- piros színű érdemjegy: a témazáró dolgozatok értékelése, a tantárgyi átlag számításakor nem különböztetjük meg, azonos értékű a többi érdemjeggyel.

- zöld színű érdemjegy: a külalak és a füzetvezetés értékelése, a tanuló tantárgyi tudásába nem számítjuk bele, de a félévi és év végi osztályzat kialakításánál a tanár figyelembe veheti, ha az a tanuló javára dönt.

17. A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti. Szükség szerint a Kréta napló bejegyzéseit nyomtatva eljuttatja a gondviselőhöz.

18. A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók 3 vagy annál több óra anyagát felölelő írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők:

Teljesítmény	Érdemjegy
0-29 %:	elégtelen (1)
30-49 %:	elégséges (2)
50-74 %:	közepes (3)
75-89 %:	jó (4)
90-100 %:	jeles (5)

19. Tanulóinknak lehetőséget adunk arra, hogy teljesítményük javulásáról, tudásuk, képességük gyarapodásáról ismételten számot adjanak. Egy-egy eredménytelen alkalom nem minősítheti hosszú távon a tanulót. Az érdemjegy javítására vonatkozó lehetőségről a tanulót a szaktanár tájékoztatja. A javítás formáit, idejét, módját előre tudatja vele.

20. A szöveges értékelés módja:

- szóbeli: a tanuló magatartásáról, szorgalmáról, tanulmányi teljesítményéről
- írásbeli:
 - o tanulói produktumokra írt aktuális észrevételek;
 - o témazáró felmérések megoldásának értékelése %-os teljesítmény sávok megadásával;

- Az alkalmazott szöveges minősítések, és azok tartalma:

"Kiválóan teljesített" az a tanuló, aki:

- az elsajátítandó tananyagot érti, tudását írásban és szóban is képes kifejtteni
- mondanivalóját - írásban vagy szóban - értelmesen, szépen megfogalmazva adja elő
- képes összefüggő, önálló feleletre, abban segítséget nem, vagy csak nagyon keveset igényel
- a tananyagon kívüli információkat is felhasznál
- a tanultakat kreatívan alkalmazza, önálló feladatmegoldásra képes
- képes kérdéseket megfogalmazni, problémát felvetni
- az adott tantárgynál elfogadott százalékos értékelésnél a megfelelő szintet eléri
- többletfeladatot vállal.

"Jól teljesített" az a tanuló, aki:

- az elsajátítandó tananyagot általában érti, tudását írásban és szóban is kevés segítséggel képes kifejtteni
- mondanivalóját - írásban vagy szóban - értelmesen, szépen megfogalmazva adja elő
- bizonytalanságait, pontatlanságait kis segítséggel képes kijavítani
- a tanultak egyszerű alkalmazására képes
- problémáit képes megfogalmazni, kérdéseket tesz fel
- az adott tantárgynál elfogadott százalékos értékelésnél a megfelelő szintet eléri
- többletfeladatot ösztönzésre vállal.

"**Megfelelően teljesített**" az a tanuló, aki:

- az alapvető ismereteket, törvényszerűségeket, szabályokat elsajátította, a tantárgy alapkövetelményeit teljesítette
- a tanultakat csak kérdések segítségével képes reprodukálni
- a tanultakat csak segítséggel képes alkalmazni
- folyamatos irányítást igényel
- mondanivalójának megfogalmazásakor - írásban vagy szóban - törekszik a szép magyar beszéd használatára
- többletfeladatot csak erős ösztönzésre vállal

"**Felzárkóztatásra szorul**" az a tanuló, aki:

- a tantárgy alapkövetelményeit minimum szinten teljesítette
- a tanultakat csak kérdések segítségével képes reprodukálni
- a tanultakat csak jelentős segítséggel képes alkalmazni
- folyamatos irányítást igényel
- többletfeladatot nem, vagy csak erős ösztönzésre vállal
- az adott tantárgynál elfogadott százalékos értékelésnél a minimum szintet eléri.

"**Nem megfelelően teljesített**" az a tanuló, aki:

- tanári segítséggel sem képes a tanultakat reprodukálni
- a tanulmányi követelményeknek alapszinten sem tesz eleget
- az adott tantárgynál elfogadott százalékos értékelésnél a minimumszintet nem éri el,
- ezért a következő félévtől kötelező felzárkóztatáson vesz részt.

• Tanév közben más módok, eszközök is alkalmazhatók pl. pont, jel, szimbólum. A teljesítményhez kötődő alternatív megoldások érdemjeggyé történő átszámítása a munkaközösségek döntésével valósul meg.

21. A tanulók magatartásának értékelésénél és minősítésénél a második-nyolcadik évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), rossz (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk; az első évfolyamon az értékelés betűjelét alkalmazzuk (P, J, V, R).

22. Az első évfolyamon és a második évfolyam első félévében a tanulók magatartását az osztályfőnök minden hónap végén szöveges értékeléssel minősíti.

A tanulók magatartását az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén, és a második évfolyamon a félév végén az osztályfőnök szöveges értékeléssel minősíti és ezt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzí.

A második évfolyam 2. félévében és a harmadik-nyolcadik évfolyamon a tanuló magatartását az osztályfőnök minden **hónap végén érdemjegyekkel, félévkor és év végén szöveggel értékeli.**

A magatartás félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök javaslata alapján a nevelőtestület állapítja meg.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

23. Intézményeinkben a magatartás értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

a) **Példás (5)** az a tanuló, aki:

- a házirendet betartja;
- a tanórán és a tanórán kívül példamutatóan, rendesen viselkedik;
- kötelességtudó, feladatait teljesíti;
- önként vállal feladatokat és azokat teljesíti;
- tisztelettel tudó;
- társaival, nevelőivel, a felnőttekkel szemben udvariasan, előzőkenyen, segítőkészen viselkedik;
- az osztály és az iskolai közösség életében aktívan részt vesz;
- óvja és védi az iskola felszerelését, a környezetet;
- nincs írásbeli figyelmeztetése, intője vagy megrovása;

- b) **Jó (4)** az a tanuló, aki:
- a házirendet betartja;
 - tanórán vagy a tanórán kívüli foglalkozásokon rendszeresen viselkedik;
 - feladatait a tőle elvárható módon teljesíti;
 - feladatokat önként nem, vagy ritkán vállal, de a rábízottakat teljesíti;
 - az osztály- vagy az iskolaközösség munkájában csak felkérésre, biztatásra vesz részt;
 - nincs írásbeli intője vagy megrovása.
- c) **Változó (3)** az a tanuló, aki.
- az iskolai házirend előírásait nem minden esetben tartja be;
 - a tanórán vagy tanórán kívül többször fegyelmezetlenül viselkedik;
 - feladatait nem minden esetben teljesíti;
 - előfordul, hogy társaival, a felnőttekkel szemben udvariatlan, durva;
 - a közösség, az iskola szabályaihoz nehezen alkalmazkodik;
 - igazolatlanul mulasztott;
 - osztályfőnöki intője van.
- d) **Rossz (2)** az a tanuló, aki:
- a házirend előírásait sorozatosan megsérti;
 - feladatait egyáltalán nem, vagy csak ritkán teljesíti;
 - magatartása fegyelmezetlen, rendetlen;
 - társaival, a felnőttekkel szemben rendszeresen udvariatlanul, durván viselkedik;
 - viselkedése romboló hatású, az iskolai nevelést, oktatást akadályozza;
 - több alkalommal igazolatlanul mulaszt;
 - több szaktanári figyelmeztetést kapott, illetve van osztályfőnöki megrovása vagy ennél magasabb fokozatú büntetése.

A magatartás elbírálásakor az egyes érdemjegyek, illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

24. A tanulók szorgalmának értékelésénél és minősítésénél az első-nyolcadik évfolyamon a **példás (5), jó (4), változó (3), hanyag (2)** érdemjegyeket illetve osztályzatokat használjuk; az első évfolyamon az értékelés betűjelét alkalmazzuk (P, J, V, H).

25. Az első évfolyamon és a második évfolyam első félévében a tanulók szorgalmát az osztályfőnök minden hónap végén szöveges értékeléssel minősíti.

A tanulók szorgalmát az első évfolyamon a félév és a tanítási év végén, és a második évfolyamon a félév végén az osztályfőnök szöveges értékeléssel minősíti, és azt az értesítőbe, illetve a bizonyítványba bejegyzí.

A második évfolyam 2. félévében és a harmadik-nyolcadik évfolyamon a tanuló szorgalmát az osztályfőnök **minden hónap végén érdemjegyekkel, félévkor és tanév végén szövegesen értékeli.**

A szorgalom félévi és év végi osztályzatát az osztályfőnök javaslata alapján a nevelőtestület állapítja meg.

A félévi és az év végi osztályzatot az értesítőbe és a bizonyítványba be kell jegyezni.

26. Intézményeinkben a szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei a következők:

- a) **Példás (5)** az a tanuló, aki:
- képességeinek megfelelő, egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
 - tanulmányi feladatait minden tantárgyból rendszeresen elvégzi;
 - a tanórákon aktív, szívesen vállal többlet feladatokat is, és azokat elvégzi;
 - munkavégzése pontos, megbízható;
 - a tanórán kívüli foglalkozásokon, versenyeken önként részt vesz;
 - taneszközei tiszták, rendesek, és ezeket a tanítási órákra mindig elhozza.
- b) **Jó (4)** az a tanuló, aki:
- képességeinek megfelelő, viszonylag egyenletes tanulmányi teljesítményt nyújt;
 - rendszeresen, megbízhatóan dolgozik;
 - a tanórákon többnyire aktív;

- többlet feladatot, tanórán kívüli foglalkozáson vagy versenyeken való részvételt önként nem vagy ritkán vállal, de az ilyen jellegű megbízatást teljesíti;
- taneszközei tiszták, rendezettek.
- c) **Változó (3)** az a tanuló, akinek:
 - tanulmányi eredménye elmarad képességeitől;
 - tanulmányi munkája ingadozó, a tanulásban nem kitartó, feladatait nem mindig teljesíti;
 - felszerelése, házi feladata gyakran hiányzik;
 - érdemjegyeit, osztályzatait több tárgyból is lerontja;
 - önálló munkájában figyelmetlen, a tanórán többnyire csak figyelmeztetésre, felügyelettel dolgozik.
- d) **Hanyag (2)** az a tanuló, aki:
 - képességeihez mérten keveset tesz tanulmányi fejlődése érdekében;
 - az előírt követelményeknek csak minimális szinten felel meg;
 - tanulmányi munkájában megbízhatatlan, figyelmetlen;
 - feladatait többnyire nem végzi el;
 - felszerelése hiányos, taneszközei rendetlenek;
 - a tanuláshoz nyújtott nevelői vagy tanulói segítséget nem fogadja el, annak ellenszegül;

Ha a félévi vagy év végi osztályzata valamely tantárgyból elégtelen, akkor a félévi vagy év végi szorgalom osztályzata hanyag (2).

A szorgalom elbírálásakor az egyes érdemjegyek illetve osztályzatok eléréséhez a felsorolt szempontok közül legalább háromnak az együttes megléte (vagy megsértése) szükséges.

27. Azt a tanulót, aki képességeihez mérten
- példamutató magatartást tanúsít,
 - vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
 - vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
 - vagy iskolai, illetve iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
 - vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesítheti.
28. Az iskolai jutalmazás formái:
- a) Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicsérek adhatók:
- **szaktanári dicséret:** kiemelkedő tanórai munka, versenyen való részvétel (ha nem ért el helyezést), helyi tantárgyi versenyek 1-3. helyezése miatt, sportverseny esetén területi / körzeti eredményekért, tanév végén: csak 5-ös / jeles osztályzatokért,
 - **osztályfőnöki dicséret:** fellépésért (tantárgyi 5-össel is jutalmazhat a szaktanár), 50 db tantárgyi 5-ös / jeles osztályzatért,
 - **igazgatóhelyettesi / tagintézmény-vezetői dicséret:** körzeti / tankerületi versenyek 4-8. helyezései, vármegyei versenyek 6-10. helyezés, levelező versenyek helyezései (20. helyezésig), országos tanulmányi versenyen való szereplésért, sportversenyek (csapat esetén is) körzeti 5. helyezésig, vármegyei 5-10. helyezésig, országos versenyen való szereplésért, 100 db tantárgyi 5-ös / jeles osztályzatért,
 - **igazgatói dicséret:** körzeti / tankerületi versenyek 1-3. helyezései, vármegyei versenyek 1-5. helyezés, országos tanulmányi verseny 1-10. helyezés, sportversenyek (csapat esetén is) vármegyei 5. helyezésig, országos 20. helyezésig, 150 db tantárgyi 5-ös / jeles osztályzatért,
 - **nevelőtestületi dicséret:** nemzetközi versenyeken való szereplésért és elért helyezésért, félévkor és év végén a kiemelkedő magatartásért és példás szorgalomért (kitűnő)

Az igazgatóhelyettesi / tagintézmény-vezetői dicséret, igazgatói dicséret és nevelőtestületi dicséret esetén az iskolatitkárok oklevelet készítenek.

- b) Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő munkát végzett tanulók a tanév végén

- példamutató magatartásért,
 - kiemelkedő szorgalomért,
 - példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők.
- c) Az egyes tanévek végén, valamint a nyolc éven át kitűnő eredményt elért tanulók oklevelet és könyvjutalmat kapnak, melyet a tanévzáró ünnepélyen az iskola közössége előtt vehetnek át.
- d) Az iskolai szintű versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók osztályfőnöki dicséretben részesülnek.
- e) Az iskolán kívüli versenyeken, vetélkedőkön, illetve előadásokon, bemutatókon eredményesen szereplő tanulók igazgatói dicséretben részesülnek.
- f) A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, az egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

29. A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

30. Az iskolai büntetés

Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- vagy a házirend előírásait megszegi,
- vagy igazolatlanul mulaszt,
- vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének,

büntetésben lehet részesíteni.

31. Az iskolai büntetések formái:

- szaktanári figyelmeztetés;
- osztályfőnöki figyelmeztetés;
- igazgató helyettesi / tagintézmény-vezetői figyelmeztetés,
- igazgatói figyelmeztetés;
- nevelőtestületi figyelmeztetés.

32. Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amelytől azonban indokolt esetben – a vétség súlyára való tekintettel – el lehet térni.

33. A tanuló súlyos köteleességszegése esetén a büntetési fokozatok betartásától el kell tekinteni, s a tanulót azonnal legalább az „igazgatói, tagintézmény-vezetői figyelmeztetés” büntetésben kell részesíteni. Súlyos köteleességszegésnek minősülnek az alábbi esetek:

- az agresszió, a másik tanuló megverése, bántalmazása;
- az egészségre ártalmas szerek (dohány, szeszital, drog) iskolába hozatala, fogyasztása;
- a szándékos károkozás;
- az iskola nevelői és alkalmazottai emberi méltóságának megsértése;
- ezeken túl mindazon cselekmények, melyek a büntető törvénykönyv alapján bűncselekménynek minősülnek.

34. A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni.

35. Ha a tanuló a kötelezéseit vétkezen és súlyosan megszegi, ellene a **nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény** rendelkezései alapján fegyelmi eljárás indítható. A tanuló a fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető.

36. A **Komplex Alapprogram** bevezetéséhez kapcsolódó értékelési kritériumok a **Domoszlói III. András Általános Iskola Kisnánai Szent Imre Tagintézményében**:

Az értékelés az iskola nevelőtestülete által elfogadott értékelési rendszer szerint folyik.

Nincs ötös fokozatú skálán történő értékelés a reggeli ráhangolódáson, a délutáni alprogrami foglalkozásokon, illetve azokon az órákon, amelyeken a DFHT módszert használják a pedagógusok.

A Komplex Alapprogram értékelési rendszerében egyaránt jelen van

1. a helyzetfeltáró (diagnosztikus értékelés)
2. a minősítő (szummatív értékelés)
3. a fejlesztő (formatív értékelés).

Fontos szerepe van a helyzetfeltáró (diagnosztikus) értékelésnek. Ennek eredménye feltárja a pedagógus előtt a tanuló előzetes tudását, amire építheti további munkáját. Ez határozza meg az oktatási tartalmat és a módszereket. A diagnosztikus értékelést nem csak a tanév elején javasoljuk, ajánlott a tanév közben is felmérni, mennyit fejlődött a tanuló tudása. A tanév közben végzett diagnosztikus értékelés eredménye alapján a pedagógus dönthet arról, hogy változtat-e tanítási stratégiáján. A tanév végi diagnosztikus értékelésnél a pedagógus arról kap visszajelzést, milyen szinten sikerült a tananyagot megtanítani, a tanuló pedig arról, hogy mennyire sajátította el a követelményeket.

A minősítő (szummatív) értékelés egy tanulási szakasz lezárásakor, például egy témazáró dolgozat írásakor jelenik meg. Azt minősíti, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot. A minősítő értékelés igen gyakori a hazai iskolákban.

A Komplex Alapprogramban kiemelt szerepe van a személyre szabott, differenciált, fejlesztő (formatív) értékelésnek. Ennek célja nem a minősítés, hanem a tanulás támogatása. A pedagógus, miután felmérte a tanuló tudását, és segített a tanulónak a tanulási cél kitűzésében, támpontokat ad a megteendő lépésekről. Majd nyomon követi a tanuló egyéni haladását, és személyre szabottan segíti a tanulási folyamatot. A fejlesztő értékelés alkalmazásánál a pedagógus a gyermek önmagához mért fejlődését veszi figyelembe. Folyamatos visszajelzést ad a tanulónak erősségeiről és hiányosságairól, megbeszéli vele a tanulási célokat, az értékelési szempontokat, a teendőket, és a teendők határidejét. A tanuló egyéni haladásáról és erőfeszítéseiről visszajelzést ad. A pedagógus visszajelzésének mindenképpen tartalmaznia kell a tanuló részéről sikeresen megoldott problémákat, a további fejlesztést igénylő területeket és a teendőket.

Az értékelésnek fontos része legyen

- az önértékelés
- a társak értékelése.

Legyen szubjektív, kvalitatív és szöveges.

Figyelembe kell venni az eltérő kiindulási nyelvi szinteket.

AZ OTTHONI, ÖNÁLLÓ FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI

Intézményeinkben a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- A tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal a hét első és a szünetet követő első tanítási napon egy, a többi tanítási napon legfeljebb kettő témazáró, illetve félévi vagy év végi felmérő dolgozatot lehet írni;
- A felkészülés ideje:
 - az alsó tagozatos tanulók részére ne haladja meg az egy órát;
 - a felső tagozatos tanulók részére napi szinten, átlagosan tantárgyanként ne haladja meg a félórát.
- A Komplex Alapprogram keretében a **Domoszlói III. András Általános Iskola Kísánai Szent Imre Tagintézményében** a pedagógus sem írásbeli, sem szóbeli házi feladatot nem ad a tanulóknak. Ez nem azt jelenti, hogy elmaradhat a szükséges gyakorlás és rögzítés, hanem azt, hogy a pedagógusnak az iskolai tanórákon kell a tanulókkal ezeket a feladatokat elvégezni. Úgy kell a mindennapokban terveznie és megvalósítania az órát, hogy legyen elegendő idő a szükséges gyakorlásra és az új ismeretek rögzítésére az órák keretén belül.

A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA

1. Az iskola a mindennapos testnevelést a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezi meg.
2. Ennek alapján
 - az iskola minden osztályban, megszervezi a mindennapos testnevelést heti öt testnevelés óra keretében, amelyből a tanuló legfeljebb heti két órát az alábbi módok valamelyikével teljesíthet:
 - a kerettanterv testnevelés tantárgyra vonatkozó rendelkezéseiben meghatározott tanórán való részvétellel,
 - iskolai sportkörben való sportolással,
 - kérelem alapján – sportszervezet, sportegyesület által kiállított igazolás alapján kiadott igazgatói engedéllyel – sportszervezet, sportegyesület keretei között szervezett edzéseken való sportolással.

FIZIKAI FITTSÉGI MÉRÉS

- A 2011. évi CXCV. nemzeti köznevelésről szóló törvény 44/B §-a kimondja, hogy tanulók fizikai állapotának és edzettségének mérésében (a továbbiakban: fizikai fitsségi mérés a nappali rendszerű iskolai oktatásban 5-8.-os tanulók) keletkezett adatokat informatikai alapú diagnosztikus értékelő rendszerben, a Nemzeti Egységes Tanulói Fitsségi Teszt (NETFIT) rendszerben szükséges rögzíteni.
- A NETFIT®-re azért van szükség, hogy létrejöjjön egy Nemzeti Egységes Tanulói Fitsségi Teszt, amely a 21. század követelményeihez igazodó, diagnosztikus és oktatási célú pedagógiai értékelő és visszajelentő eszközt jelent.
- A NETFIT® fitsségmérési rendszer négy különböző fitsségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fitsségi tesztek tartoznak.
 Testösszetétel és tápláltsági profil:
 Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)
 Testmagasság mérése
 Testzsírszázalék-mérés – testzsírszázalék
 Aerob fitsségi (állóképességi) profil:
 Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás
 Vázizomzat fitsségi profil:
 Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége
 Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága
 Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje
 Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje
 Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje
 Hajlékonysági profil:
 Hajlékonysági teszt – térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem
- A NETFIT® az egészséges fitsségi teljesítményértékek mellett (egészségzóna) – tesztől függően – további egy, illetve két zónát (tartományt) tartalmaz ("fejlesztés szükséges" és "fokozott fejlesztés szükséges" zóna).
- A NETFIT® helyes felhasználásakor az alábbi alapelveknek kell megfeleltetni az alkalmazott módszereket:
 1. Fizikai és érzelmi szempontból egyaránt biztonságos környezet megteremtése.
 2. A NETFIT® a tanmenet tervezett része, amelyre megfelelő tanóraszám áll rendelkezésre. Felhasználása az őszi időszakban tipikusan diagnosztikus célú, míg az évközi alkalmazással folyamatközpontú értékelési lehetőséggé válik.
 3. A NETFIT® felmérések előtt fontos a diákok felkészítése az „éles” teszthelyizetre
 4. Nem szabad elfelejteni, hogy a teszteredményeket a testnevelésórán végzett „munka” mellett

számos genetikai és környezeti tényező befolyásolja, amelyre a diákoknak nincs ráhatásuk.

5. Az egyes felmérések alkalmával (kivéve a kötelező mérést) nem szükséges minden egyes NETFIT® tesztelemet elvégeztetni a diákokkal.

6. A NETFIT® folyamatos alkalmazása lehetőséget teremt az eredmények portfóliószerű gyűjtésére és speciális szempontok szerinti összeállítására, amely kiváló tanulást támogató eszközzé formálja azt.

7. A fittséghez, fittségi állapot fejlesztéséhez kapcsolódó ismeretek, a tesztek pontos végrehajtási módjainak ismerete, a hibák felismerése, a saját eredmények értelmezése az öntesztelés és önértékelés módja, az önálló edzésprogramok tervei, a társaknak nyújtott megfelelő segítség mind-mind képezhetik a szummatív értékelés alapját. Megfelelő szempontrendszer alapján így alkalmasak osztályozásra, szöveges értékelésre, vagyis beszámíthatók a féléves és év végi értékelésbe egyaránt.

TÉRTÉKEZÉSEK TÁBLÁZATI PROFIL					TÉRTÉKEZÉSEK TÁBLÁZATI PROFIL				
Ezer m/s	Hőmérséklet		Futási idő perc	Futási idő perc	Ezer m/s	Hőmérséklet		Futási idő perc	Futási idő perc
	Min	Max				Min	Max		
1	≤ 12.9	14.0-17.9	18.0-22.0	20.9	1	≤ 10.0	10.1-20.0	20.9-22.0	20.4
2	≤ 13.1	14.2-18.5	19.6-21.9	22.5	2	≤ 10.4	10.5-20.9	20.9-22.3	20.4
3	≤ 13.4	14.5-19.3	19.4-22.2	23.3	3	≤ 10.9	11.0-22.6	22.7-22.9	20.8
4	≤ 14.0	14.9-20.1	20.2-24.5	24.6	4	≤ 11.5	11.6-24.3	24.4-32.9	23.0
5	≤ 15.3	15.4-21.0	21.1-23.6	25.9	5	≤ 12.1	12.2-25.7	25.8-34.4	24.3
6	≤ 15.9	16.0-22.0	22.1-24.9	27.0	6	≤ 12.6	12.7-26.7	26.8-35.4	25.5
7	≤ 16.6	16.7-22.8	22.9-27.9	28.0	7	≤ 13.3	13.4-27.7	27.8-36.4	26.3
8	≤ 17.2	17.3-23.5	23.6-29.6	28.7	8	≤ 13.9	14.0-28.5	28.6-36.7	26.8
9	≤ 17.7	17.8-24.0	24.1-30.1	29.2	9	≤ 14.5	14.6-29.1	29.2-37.0	27.3
10	≤ 18.1	18.2-24.4	24.5-30.5	29.6	10	≤ 15.2	15.3-29.7	29.8-37.3	27.4
11	≤ 18.4	18.5-24.8	24.9-30.8	29.9	11	≤ 15.8	15.9-30.4	30.5-37.8	27.9
12	≤ 19.2	19.3-24.9	25.0-31.9	30.0	12	≤ 16.4	16.5-31.3	31.4-38.5	28.4

VÁZONKÉZTÉSI TITELGI PROFIL					HAJLERŐNYAGI PROFIL				
Ezer m/s	Kézmozgás sebessége		Kézmozgás idő perc	Kézmozgás idő perc	Ezer m/s	Kézmozgás sebessége		Kézmozgás idő perc	Kézmozgás idő perc
	Min	Max				Min	Max		
1	13.0 s	110 s	4 s	4 s	15-20	22 s	22 s	22 s	22 s
2	13.5 s	115 s	5 s	5 s	15-30	23 s	23 s	23 s	23 s
3	14.0 s	120 s	6 s	7 s	15-40	24 s	24 s	24 s	24 s
4	14.5 s	125 s	7 s	7 s	21-50	25 s	25 s	25 s	25 s
5	15.0 s	130 s	7 s	8 s	21-50	26 s	26 s	26 s	26 s
6	15.5 s	133 s	7 s	10 s	21-50	27 s	27 s	27 s	27 s
7	16.0 s	135 s	7 s	10 s	21-50	28 s	28 s	28 s	28 s
8	16.5 s	137 s	7 s	10 s	21-50	29 s	29 s	29 s	29 s
9	17.0 s	139 s	7 s	10 s	21-50	30 s	30 s	30 s	30 s
10	17.5 s	140 s	7 s	10 s	21-50	31 s	31 s	31 s	31 s
11	18.0 s	141 s	7 s	10 s	21-50	32 s	32 s	32 s	32 s
12	18.5 s	142 s	7 s	10 s	21-50	33 s	33 s	33 s	33 s
13	19.0 s	143 s	7 s	10 s	21-50	34 s	34 s	34 s	34 s
14	19.5 s	144 s	7 s	10 s	21-50	35 s	35 s	35 s	35 s
15	20.0 s	145 s	7 s	10 s	21-50	36 s	36 s	36 s	36 s
16	20.5 s	146 s	7 s	10 s	21-50	37 s	37 s	37 s	37 s
17	21.0 s	147 s	7 s	10 s	21-50	38 s	38 s	38 s	38 s
18	21.5 s	148 s	7 s	10 s	21-50	39 s	39 s	39 s	39 s
19	22.0 s	149 s	7 s	10 s	21-50	40 s	40 s	40 s	40 s
20	22.5 s	150 s	7 s	10 s	21-50	41 s	41 s	41 s	41 s
21	23.0 s	151 s	7 s	10 s	21-50	42 s	42 s	42 s	42 s
22	23.5 s	152 s	7 s	10 s	21-50	43 s	43 s	43 s	43 s
23	24.0 s	153 s	7 s	10 s	21-50	44 s	44 s	44 s	44 s
24	24.5 s	154 s	7 s	10 s	21-50	45 s	45 s	45 s	45 s
25	25.0 s	155 s	7 s	10 s	21-50	46 s	46 s	46 s	46 s
26	25.5 s	156 s	7 s	10 s	21-50	47 s	47 s	47 s	47 s
27	26.0 s	157 s	7 s	10 s	21-50	48 s	48 s	48 s	48 s
28	26.5 s	158 s	7 s	10 s	21-50	49 s	49 s	49 s	49 s
29	27.0 s	159 s	7 s	10 s	21-50	50 s	50 s	50 s	50 s
30	27.5 s	160 s	7 s	10 s	21-50	51 s	51 s	51 s	51 s
31	28.0 s	161 s	7 s	10 s	21-50	52 s	52 s	52 s	52 s
32	28.5 s	162 s	7 s	10 s	21-50	53 s	53 s	53 s	53 s
33	29.0 s	163 s	7 s	10 s	21-50	54 s	54 s	54 s	54 s
34	29.5 s	164 s	7 s	10 s	21-50	55 s	55 s	55 s	55 s
35	30.0 s	165 s	7 s	10 s	21-50	56 s	56 s	56 s	56 s
36	30.5 s	166 s	7 s	10 s	21-50	57 s	57 s	57 s	57 s
37	31.0 s	167 s	7 s	10 s	21-50	58 s	58 s	58 s	58 s
38	31.5 s	168 s	7 s	10 s	21-50	59 s	59 s	59 s	59 s
39	32.0 s	169 s	7 s	10 s	21-50	60 s	60 s	60 s	60 s
40	32.5 s	170 s	7 s	10 s	21-50	61 s	61 s	61 s	61 s
41	33.0 s	171 s	7 s	10 s	21-50	62 s	62 s	62 s	62 s
42	33.5 s	172 s	7 s	10 s	21-50	63 s	63 s	63 s	63 s
43	34.0 s	173 s	7 s	10 s	21-50	64 s	64 s	64 s	64 s
44	34.5 s	174 s	7 s	10 s	21-50	65 s	65 s	65 s	65 s
45	35.0 s	175 s	7 s	10 s	21-50	66 s	66 s	66 s	66 s
46	35.5 s	176 s	7 s	10 s	21-50	67 s	67 s	67 s	67 s
47	36.0 s	177 s	7 s	10 s	21-50	68 s	68 s	68 s	68 s
48	36.5 s	178 s	7 s	10 s	21-50	69 s	69 s	69 s	69 s
49	37.0 s	179 s	7 s	10 s	21-50	70 s	70 s	70 s	70 s
50	37.5 s	180 s	7 s	10 s	21-50	71 s	71 s	71 s	71 s
51	38.0 s	181 s	7 s	10 s	21-50	72 s	72 s	72 s	72 s
52	38.5 s	182 s	7 s	10 s	21-50	73 s	73 s	73 s	73 s
53	39.0 s	183 s	7 s	10 s	21-50	74 s	74 s	74 s	74 s
54	39.5 s	184 s	7 s	10 s	21-50	75 s	75 s	75 s	75 s
55	40.0 s	185 s	7 s	10 s	21-50	76 s	76 s	76 s	76 s
56	40.5 s	186 s	7 s	10 s	21-50	77 s	77 s	77 s	77 s
57	41.0 s	187 s	7 s	10 s	21-50	78 s	78 s	78 s	78 s
58	41.5 s	188 s	7 s	10 s	21-50	79 s	79 s	79 s	79 s
59	42.0 s	189 s	7 s	10 s	21-50	80 s	80 s	80 s	80 s
60	42.5 s	190 s	7 s	10 s	21-50	81 s	81 s	81 s	81 s
61	43.0 s	191 s	7 s	10 s	21-50	82 s	82 s	82 s	82 s
62	43.5 s	192 s	7 s	10 s	21-50	83 s	83 s	83 s	83 s
63	44.0 s	193 s	7 s	10 s	21-50	84 s	84 s	84 s	84 s
64	44.5 s	194 s	7 s	10 s	21-50	85 s	85 s	85 s	85 s
65	45.0 s	195 s	7 s	10 s	21-50	86 s	86 s	86 s	86 s
66	45.5 s	196 s	7 s	10 s	21-50	87 s	87 s	87 s	87 s
67	46.0 s	197 s	7 s	10 s	21-50	88 s	88 s	88 s	88 s
68	46.5 s	198 s	7 s	10 s	21-50	89 s	89 s	89 s	89 s
69	47.0 s	199 s	7 s	10 s	21-50	90 s	90 s	90 s	90 s
70	47.5 s	200 s	7 s	10 s	21-50	91 s	91 s	91 s	91 s
71	48.0 s	201 s	7 s	10 s	21-50	92 s	92 s	92 s	92 s
72	48.5 s	202 s	7 s	10 s	21-50	93 s	93 s	93 s	93 s
73	49.0 s	203 s	7 s	10 s	21-50	94 s	94 s	94 s	94 s
74	49.5 s	204 s	7 s	10 s	21-50	95 s	95 s	95 s	95 s
75	50.0 s	205 s	7 s	10 s	21-50	96 s	96 s	96 s	96 s
76	50.5 s	206 s	7 s	10 s	21-50	97 s	97 s	97 s	97 s
77	51.0 s	207 s	7 s	10 s	21-50	98 s	98 s	98 s	98 s
78	51.5 s	208 s	7 s	10 s	21-50	99 s	99 s	99 s	99 s
79	52.0 s	209 s	7 s	10 s	21-50	100 s	100 s	100 s	100 s
80	52.5 s	210 s	7 s	10 s	21-50	101 s	101 s	101 s	101 s
81	53.0 s	211 s	7 s	10 s	21-50	102 s	102 s	102 s	102 s
82	53.5 s	212 s	7 s	10 s	21-50	103 s	103 s	103 s	103 s
83	54.0 s	213 s	7 s	10 s	21-50	104 s	104 s	104 s	104 s
84	54.5 s	214 s	7 s	10 s	21-50	105 s	105 s	105 s	105 s
85	55.0 s	215 s	7 s	10 s	21-50	106 s	106 s	106 s	106 s
86	55.5 s	216 s	7 s	10 s	21-50	107 s	107 s	107 s	107 s
87	56.0 s	217 s	7 s	10 s	21-50	108 s	108 s	108 s	108 s
88	56.5 s	218 s	7 s	10 s	21-50	109 s	109 s	109 s	109 s
89	57.0 s	219 s	7 s	10 s	21-50	110 s	110 s	110 s	110 s
90	57.5 s	220 s	7 s	10 s	21-50	111 s	111 s	111 s	111 s
91	58.0 s	221 s	7 s	10 s	21-50	112 s	112 s	112 s	112 s
92	58.5 s	222 s	7 s	10 s	21-50	113 s	113 s	113 s	113 s
93	59.0 s	223 s	7 s	10 s	21-50	114 s	114 s	114 s	114 s
94	59.5 s	224 s	7 s	10 s	21-50	115 s	115 s	115 s	115 s
95	60.0 s	225 s	7 s	10 s	21-50	116 s	116 s	116 s	116 s
96	60.5 s	226 s	7 s	10 s	21-50	117 s	117 s	117 s	117 s
97	61.0 s	227 s	7 s	10 s	21-50	118 s	118 s	118 s	118 s
98	61.5 s	228 s	7 s	10 s	21-50	119 s	119 s	119 s	119 s
99	62.0 s	229 s	7 s	10 s	21-50	120 s	120 s	120 s	120 s
100	62.5 s	230 s	7 s	10 s	21-50	121 s	121 s	121 s	121 s
101	63.0 s	231 s	7 s	10 s	21-50	122 s	122 s	122 s	122 s
102	63.5 s	232 s	7 s	10 s	21-50	123 s	123 s	123 s	123 s
103	64.0 s	233 s	7 s	10 s	21-50	124 s	124 s	124 s	124 s
104	64.5 s	234 s	7 s	10 s	21-50	125 s	125 s	125 s	125 s
105	65.0 s	235 s	7 s	10 s	21-50	126 s	126 s	126 s	126 s
106	65.5 s	236 s	7 s	10 s	21-50	127 s	127 s	127 s	127 s
107	66.0 s	237 s	7 s	10 s	21-50	128 s	128 s	128 s	128 s
108	66.5 s	238 s	7 s	10 s	21-50	129 s	129 s	129 s	129 s
109	67.0 s	239 s	7 s	10 s	21-50	130 s	130 s	130 s	130 s
110	67.5 s	240 s	7 s	10 s	21-50	131 s	131 s	131 s	131 s
111	68.0 s	241 s	7 s	10 s	21-50	132 s	132 s	132 s	132 s
112	68.5 s	242 s	7 s	10 s	21-50	133 s	133 s	133 s	133 s
113	69.0 s	243 s	7 s	10 s	21-50	134 s	134 s	134 s	134 s
114	69.5 s	244 s	7 s	10 s	21-50	135 s	135 s	135 s	135 s
115	70.0 s	245 s	7 s	10 s	21-50	136 s	136 s	136 s	136 s
116	70.5 s	246 s	7 s	10 s	21-50	137 s	137 s	137 s	137 s
117	71.0 s	247 s	7 s	10 s	21-50	138 s	138 s	138 s	138 s
118	71.5 s	248 s	7 s	10 s	21-50	139 s	139 s	139 s	139 s
119	72.0 s	249 s	7 s	10 s	21-50	140 s	140 s	140 s	140 s
120	72.5 s	250 s	7 s	10 s	21-50	141 s	141 s	141 s	141 s
121	73.0 s	251 s	7 s	10 s	21-50	142 s	142 s	142 s	142 s
122	73.5 s	252 s	7 s	10 s	21-50	143 s	143 s	143 s	143 s
123	74.0 s	253 s	7 s	10 s	21-50	144 s	144 s	144 s	144 s
124	74.5 s	254 s	7 s	10 s	21-50	145 s	145 s	145 s	145 s
125	75.0 s	255 s	7 s	10 s	21-50	146 s	146 s	146 s	146 s
126	75.5 s	256 s	7 s	10 s	21-50	147 s	147 s	147 s	147 s
127	76.0 s	257 s	7 s	10 s	21-50	148 s	148 s	148 s	148 s
128	76.5 s	258 s	7 s	10 s	21-50	149 s	149 s	149 s	149 s
129	77.0 s	259 s	7 s	10 s	21-50	150 s	150 s	150 s	150 s
130	77.5 s	260 s	7 s	10 s	21-50	151 s	151 s	151 s	151 s
131	78.0 s	261 s	7 s	10 s	21-50	152 s	152 s	152 s	152 s
132	78.5 s	262 s	7 s	10 s	21-50	153 s	153 s	153 s	153 s
133	79.0 s	263 s	7 s	10 s	21-50	154 s	154 s	154 s	154 s
134	79.5 s	264 s	7 s	10 s	21-50	155 s	155 s	155 s	155 s
135	80.0 s	265 s	7 s	10 s	21-50	156 s	156 s	156 s	156 s
136	80.5 s	266 s	7 s	10 s	21-50	157 s	157 s	157 s	157 s
137	81.0 s	267 s	7 s	10 s	21-50	158 s	158 s		

TESTŐRÉSZTETÉL ES. TAPALTSÁGI PROFILOK	10-12 év				13-15 év			
	Eredmény	Átlag	Legjobb	Fejlesztési célkitűzés	Eredmény	Átlag	Legjobb	Fejlesztési célkitűzés
1	≤ 13,9	14,0-15,9	16,0-17,9	23,9 s	1	≤ 13,0	13,1-15,0	23,9 s
2	≤ 14,1	14,2-15,1	15,2-17,9	22,0 s	2	≤ 12,4	12,5-15,0	23,9 s
3	≤ 14,4	14,5-15,3	15,4-17,2	20,3 s	3	≤ 10,9	11,0-12,4	22,7-20,7
4	≤ 14,8	14,9-20,1	20,2-24,5	24,6 s	4	≤ 11,5	11,6-24,3	24,4-21,9
5	≤ 15,3	15,4-21,0	21,1-25,8	25,9 s	5	≤ 12,1	12,2-25,7	25,6-24,4
6	≤ 15,9	16,0-22,2	22,3-26,9	27,0 s	6	≤ 12,6	12,7-26,7	26,6-25,4
7	≤ 16,6	16,7-22,6	22,7-27,9	29,0 s	7	≤ 13,3	13,4-27,7	27,6-26,4
8	≤ 17,2	17,3-23,5	23,6-28,4	32,7 s	8	≤ 13,9	14,0-28,5	28,4-26,7
9	≤ 17,7	17,8-24,0	24,1-29,1	27,2 s	9	≤ 14,5	14,6-29,1	29,2-28,0
10	≤ 18,7	18,8-24,4	24,5-29,5	29,6 s	10	≤ 15,2	15,3-29,7	29,8-27,1
11	≤ 19,4	19,5-24,8	24,9-29,8	29,7 s	11	≤ 15,8	15,9-30,4	30,5-29,8
12	≤ 19,5	19,6-24,9	25,0-29,9	30,0 s	12	≤ 16,4	16,5-31,3	31,4-30,5

VÁZMÓZGATÁS TITTELŐGI PROFILOK	Eredmény	10-12 év		Eredmény	13-15 év	
		Átlag	Legjobb		Átlag	Legjobb
		Fejlesztési célkitűzés	Fejlesztési célkitűzés		Fejlesztési célkitűzés	Fejlesztési célkitűzés
1	12,0 s	12,1 s	4 s	4 s	15-20	23 s
2	13,5 s	13,6 s	5 s	5 s	15-30	22 s
3	14,0 s	14,1 s	6 s	6 s	15-30	21 s
4	14,5 s	14,6 s	7 s	7 s	23-30	23 s
5	15,0 s	15,1 s	7 s	7 s	23-30	25 s
6	15,5 s	15,6 s	7 s	7 s	23-30	25 s
7	16,0 s	16,1 s	7 s	7 s	23-30	25 s
8	16,5 s	16,6 s	7 s	7 s	23-30	25 s
9	17,0 s	17,1 s	7 s	7 s	23-30	25 s
10	17,5 s	17,6 s	7 s	7 s	23-30	25 s
11	18,0 s	18,1 s	7 s	7 s	23-30	25 s
12	22,0 s	22,1 s	7 s	7 s	23-30	25 s
13	25,5 s	25,6 s	7 s	7 s	23-30	25 s

AERÓB FITTSGÉGI (ÁLLÓKÉPZÉSESGÉ) PROFILOK	Eredmény	10-12 év		Eredmény	13-15 év	
		Átlag	Legjobb		Átlag	Legjobb
		Fejlesztési célkitűzés	Fejlesztési célkitűzés		Fejlesztési célkitűzés	Fejlesztési célkitűzés
1	≤ 9	≤ 9,3	10-16	37,4-40,1	17 s	40,2 s
2	≤ 12	≤ 12,3	13-18	37,4-40,1	23 s	40,2 s
3	≤ 14	≤ 14,3	15-22	37,4-40,1	23 s	40,2 s
4	≤ 16	≤ 16,3	17-24	37,4-40,1	23 s	40,2 s
5	≤ 18	≤ 18,3	19-26	37,4-40,1	23 s	40,2 s
6	≤ 21	≤ 21,3	22-30	37,4-40,1	23 s	40,2 s
7	≤ 23	≤ 23,3	24-31	37,4-40,1	23 s	40,2 s
8	≤ 26	≤ 26,3	27-34	37,4-40,1	23 s	40,2 s
9	≤ 28	≤ 28,3	29-37	37,4-40,1	23 s	40,2 s

TESTŐRÉSZTETÉL ES. TAPALTSÁGI PROFILOK	Eredmény	10-12 év			Eredmény	13-15 év		
		Átlag	Fejlesztési célkitűzés	Legjobb eredmény		Átlag	Fejlesztési célkitűzés	Legjobb eredmény
		Fejlesztési célkitűzés	Fejlesztési célkitűzés	Fejlesztési célkitűzés		Fejlesztési célkitűzés	Fejlesztési célkitűzés	Fejlesztési célkitűzés
1	≤ 14,0	14,1-15,9	16,0-17,9	21,1 s	1	≤ 12,2	12,3-15,0	21,1 s
2	≤ 14,2	14,3-15,1	15,2-17,9	22,1 s	2	≤ 12,3	12,4-15,0	21,1 s
3	≤ 14,5	14,6-15,3	15,4-17,2	23,3 s	3	≤ 12,4	12,5-15,0	21,1 s
4	≤ 14,8	14,9-19,1	19,2-24,4	24,5 s	4	≤ 12,5	12,6-15,0	21,1 s
5	≤ 15,2	15,3-19,8	19,9-23,5	25,6 s	5	≤ 12,6	12,7-15,0	21,1 s
6	≤ 15,6	15,7-20,6	20,7-26,4	26,5 s	6	≤ 12,7	12,8-15,0	21,1 s
7	≤ 16,1	16,2-21,2	21,3-27,9	27,0 s	7	≤ 12,8	12,9-15,0	21,1 s
8	≤ 16,7	16,8-22,9	23,0-28,4	28,0 s	8	≤ 12,9	13,0-15,0	21,1 s
9	≤ 17,2	17,3-23,5	23,6-29,1	29,0 s	9	≤ 13,0	13,1-15,0	21,1 s
10	≤ 17,7	17,8-24,0	24,1-29,5	29,6 s	10	≤ 13,1	13,2-15,0	21,1 s
11	≤ 17,8	17,9-24,4	24,5-29,6	29,7 s	11	≤ 13,2	13,3-15,0	21,1 s
12	≤ 18,3	18,4-24,8	24,9-29,8	29,8 s	12	≤ 13,3	13,4-15,0	21,1 s
13	≤ 18,5	18,6-24,9	25,0-29,9	30,0 s	13	≤ 13,4	13,5-15,0	21,1 s

VÁZMÓZGATÁS TITTELŐGI PROFILOK	Eredmény	10-12 év		Eredmény	13-15 év	
		Átlag	Legjobb		Átlag	Legjobb
		Fejlesztési célkitűzés	Fejlesztési célkitűzés		Fejlesztési célkitűzés	Fejlesztési célkitűzés
1	12,0 s	12,1 s	4 s	4 s	15-20	23 s
2	13,5 s	13,6 s	5 s	5 s	15-30	22 s
3	14,0 s	14,1 s	6 s	6 s	15-30	21 s
4	14,5 s	14,6 s	7 s	7 s	23-30	23 s
5	15,0 s	15,1 s	7 s	7 s	23-30	25 s
6	15,5 s	15,6 s	7 s	7 s	23-30	25 s
7	16,0 s	16,1 s	7 s	7 s	23-30	25 s
8	16,5 s	16,6 s	7 s	7 s	23-30	25 s
9	17,0 s	17,1 s	7 s	7 s	23-30	25 s
10	17,5 s	17,6 s	7 s	7 s	23-30	25 s
11	18,0 s	18,1 s	7 s	7 s	23-30	25 s
12	22,0 s	22,1 s	7 s	7 s	23-30	25 s
13	25,5 s	25,6 s	7 s	7 s	23-30	25 s

AERÓB FITTSGÉGI (ÁLLÓKÉPZÉSESGÉ) PROFILOK	Eredmény	10-12 év		Eredmény	13-15 év	
		Átlag	Legjobb		Átlag	Legjobb
		Fejlesztési célkitűzés	Fejlesztési célkitűzés		Fejlesztési célkitűzés	Fejlesztési célkitűzés
1	≤ 9	≤ 9,3	10-16	37,4-40,1	17 s	40,2 s
2	≤ 12	≤ 12,3	13-18	37,4-40,1	23 s	40,2 s
3	≤ 14	≤ 14,3	15-22	37,4-40,1	23 s	40,2 s
4	≤ 16	≤ 16,3	17-24	37,4-40,1	23 s	40,2 s
5	≤ 18	≤ 18,3	19-26	37,4-40,1	23 s	40,2 s
6	≤ 21	≤ 21,3	22-30	37,4-40,1	23 s	40,2 s
7	≤ 23	≤ 23,3	24-31	37,4-40,1	23 s	40,2 s
8	≤ 26	≤ 26,3	27-34	37,4-40,1	23 s	40,2 s
9	≤ 28	≤ 28,3	29-37	37,4-40,1	23 s	40,2 s

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL, NYILVÁNOSSÁGÁVAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK

I. A Pedagógiai Program érvényességi ideje

1. NAT 2020 bevezetésének ütemezése

	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
2020/2021	NAT 2020	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2020	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2013
2021/2022	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2013	NAT 2013	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2013	NAT 2013
2022/2023	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2013	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2013
2023/2024	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020	NAT 2020

2. Ezen Pedagógiai Program érvényességi ideje 2023. szeptember 1. napjától szól.

II. A Pedagógiai Program értékelése, felülvizsgálata

1. A Pedagógiai Programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan figyelemmel kíséri.

- A nevelők szakmai munkaközösségei minden tanév végén írásban értékelik a Pedagógiai Programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

2. A 2024-2025. tanév során a nevelőtestületnek el kell végeznie a Pedagógiai Program teljes – minden fejezetre kiterjedő – felülvizsgálatát, értékelését, és szükség esetén ezen Pedagógiai Programot módosítania kell, vagy teljesen új Pedagógiai Programot kell kidolgoznia.

III. A pedagógiai program módosítása

1. A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az iskola igazgatója;
- a tagintézmények tagintézmény-vezetői;
- a nevelőtestület bármely tagja;
- a nevelők szakmai munkaközösségei;
- az iskola fenntartója.

2. Hivatkozva a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 118.§ (3) pontjára a Pedagógiai Program módosítását az igazgató elkészíti a nevelőtestület bevonásával, a szakmai munkaközösségek véleményezik és a Hatvani Tankerületi Központ, mint fenntartó hagyja jóvá.

IV. A Pedagógiai Program nyilvánosságra hozatala

1. Az iskola Pedagógiai Programja nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető.
2. Az iskola Pedagógiai Programja elolvasható az intézmények honlapján:

Domoszlói III. András Általános Iskola:

<https://altisk-domoszló.edu.hu/>

Domoszlói III. András Általános Iskola Kisnánai Szent Imre Tagintézménye:

<https://ovisk-kisnana.edu.hu/>

Domoszlói III. András Általános Iskola Markazi Várkölye Tagintézménye:

<https://altisk-markaz.edu.hu/>

3. A Pedagógiai Programról minden érdeklődő tájékoztatást kérhet az iskola igazgatójától, igazgatóhelyetteseitől, tagintézmény-vezetőitől valamint az iskola pedagógusaitól a nevelők fogadó óráján vagy – ettől eltérően – a pedagógussal előre egyeztetett időpontban.
4. A Pedagógiai Program egy-egy példánya a következő személyeknél, illetve intézményeknél tekinthető meg:
 - az iskola honlapján;
 - az iskola irattárában;
 - az iskola könyvtárában;
 - az iskola nevelői szobájában;
 - az iskola igazgatójánál;
 - az iskola tagintézmény-vezetőinél;
 - az iskola igazgató-helyetteseinél;
 - a nevelők szakmai munkaközösségeinek vezetőinél.

Legitimációs záradék

A szakmai munkaközösség véleményezési nyilatkozata

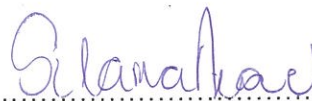
A Domoszlói III. András Általános Iskola, a Domoszlói III. András Általános Iskola Kiszánai Szent Imre Tagintézményének és a Domoszlói III. András Általános Iskola Markazi Várkölye Tagintézményének **szakmai munkaközössége** az intézmény **pedagógiai programjával** kapcsolatos véleményezési jogát gyakorolta.

Domoszló, 2023. szeptember 01.

Seresné Dely Mónika
szakmai munkaközösség vezető

A **pedagógiai program** 2023. szeptember 1-től hatályos.

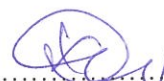
Szlama Tiborné
igazgató

A fenntartó jóváhagyó nyilatkozata

Az Nkt. 83. § (2) g) pontja értelmében a Domoszlói III. András Általános Iskola, a Domoszlói III. András Általános Iskola Kiszánai Szent Imre Tagintézményének és a Domoszlói III. András Általános Iskola Markazi Várkölye Tagintézményének **pedagógiai programját** a mai napon jóváhagyom.

Hatvan, 2023. szeptember 01.

tankerület képviselője
Hatvani Tankerületi Központ

